

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W JELENIEJ GÓRZE**

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
MIASTA JELENIEJ GÓRY I POWIATU KARKONOSKIEGO
ZA 2024 ROK**

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Jeleniej Górze**

Lilianna Ślawska

Jelenia Góra, marzec 2025 rok

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

I WSTĘP

Głównym celem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia publicznego. Cel ten pozostaje niezmienny od wielu lat. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze (PPIS) realizuje go poprzez nadzór nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej, kąpielisk, środków zastępczych czy kosmetyków. Sprawuje również pieczę nad higieną środowiska, higieną pracy, a także nadzorem nad stanem sanitarnym miejsc, w których realizowane są świadczenia zdrowotne.

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze (Powiatowa Stacja) dba również o zdrowie dzieci i młodzieży, kontroluje miejsca nauki i wypoczynku oraz sprawuje nadzór nad higieną nauczania i wychowania.

Aby zadania ustawowe inspekcji sanitarnej szczebla powiatowego mogły być realizowane efektywnie, nieustannie podejmowane są wysiłki nad rozwojem zaplecza, wykorzystywanego sprzętu, a także poszerzaniem wiedzy i umiejętności pracowników Powiatowej Stacji.

Istotną rolę w realizowaniu zadań zdrowia publicznego na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego pełni Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze. Wykwalifikowana kadra, której kompetencje potwierdzone są certyfikatem Polskiego Centrum Akredytacyjnego, wykonuje badania o szerokim spektrum, w odpowiednio przygotowanej infrastrukturze.

Skuteczność wykonywania zadań Powiatowej Stacji możliwa jest m.in. poprzez proces cyfryzacji, który jest cały czas kontynuowany. Nowoczesne rozwiązania pozwalają na skutecznie wychodzenie naprzeciw potrzebom przedsiębiorców oraz wszystkich obywateli.

Populacja na terenie nadzorowanym przez PPIS w 2024 roku wynosiła ogółem **134 868**, z czego **74 636** to mieszkańcy miasta Jeleniej Góry, a **60 232** to ludność powiatu karkonoskiego (stan na 30.06.2024 r.).

W ramach prowadzonej działalności kontrolnej oraz zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w roku 2024 przeprowadzono ogółem **5094** kontrole w **2294** obiektach pozostających pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w 2024 roku. Ich zakres prezentuje tabela:

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Liczba kontroli/wizytacji przeprowadzonych przez PPIS w Jeleniej Górze na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego oraz liczba nadzorowanych obiektów

Wyszczególnienie	Liczba kontroli/wizytacji			Liczba obiektów poddanych kontroli stan na 31.12.2024 roku		
	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem
Higiena komunalna	259	398	657	216	400	616
Bezpieczeństwo żywności i żywienia	555	754	1309	414	525	939
Higiena pracy ogółem, w tym:	140	117	257	131	114	245
- w sprawie chorób zawodowych	9	3	12	-	-	-
Nadzór nad chemikaliami ogółem, w tym:	24	5	29	24	5	29
- nadzór nad kosmetykami	11	4	15	11	3	14
Środki zastępcze	0	0	0	-	-	-
Higiena dzieci i młodzieży	148	232	380	90	68	158
Epidemiologia ogółem, w tym:	1414	897	2311	241	66	307
- wywiady epidemiologiczne	1137	809	1946	-	-	-
Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	52	55	107	-	-	-
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	32	12	44	-	-	-
Ogółem	2624	2470	5094	1116	1178	2294

W prowadzonych postępowaniach administracyjnych wydano **1042** decyzje merytoryczne, **853** decyzje płatnicze, **195** postanowień, nałożono **82** mandaty karne na ogólną kwotę **26 400,00 zł** oraz nałożono 2 kary pieniężne na kwotę **2200,00 zł**.

Zakres prowadzonego postępowania administracyjnego przedstawia poniższa tabela:

Liczba decyzji administracyjnych i postanowień wydanych przez PPIS w Jeleniej Górze na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego

Wyszczególnienie	Liczba								
	decyzji merytorycznych			decyzji płatniczych			postanowień		
	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem
Higiena komunalna	147	226	373	40	166	206	26	14	40
Bezpieczeństwo żywności i żywienia	211	326	537	182	223	405	-	-	-
Higiena pracy ogółem, w tym:	46	49	95	41	37	78	-	-	-
- w sprawie chorób zawodowych	9	3	12	-	-	-	-	-	-
Nadzór nad chemikaliami ogółem, w tym:	2	2	4	1	0	1	-	-	-

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Wyszczególnienie	Liczba								
	decyzji merytorycznych			decyzji płatniczych			postanowień		
	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem
- nadzór nad kosmetykami	2	2	4	1	0	1	-	-	-
Higiena dzieci i młodzieży	10	2	12	12	9	21	-	-	-
Epidemiologia	14	5	19	11	2	13	-	-	-
Zapobiegawczy nadzór sanitarny	0	2	2	56	73	129	21	134	155
Ogółem	430	612	1042	343	510	853	47	148	195

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji pracuje i wykonuje badania w ramach zintegrowanego systemu badań w województwie dolnośląskim dla miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego, czyli obszaru znajdującego się pod nadzorem PPIS w Jeleniej Górze. Ponadto wykonuje badania na rzecz innych powiatowych stacji w województwie oraz pracuje na podstawie *Krajowego planu poboru próbek żywności, w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności*, opracowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny dla całej Polski.

W 2024 roku w Oddziale Laboratoryjnym przeprowadzono ogółem **3655** badań, wykonano **3530** oznaczeń chemicznych, **4066** oznaczeń fizycznych oraz **3303** oznaczeń mikrobiologicznych, z tego:

- 1) w ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody, środków spożywczych, zdrowia ludności i środowiska pracy w **Jeleniej Górze oraz w powiecie karkonoskim**, przyjęto do badania w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji **4803** próbki, w tym:

- **520** próbek wody (153 - Miasto, 367 - Powiat),
- **379** próbek w kierunku schorzeń jelitowych (221 - Miasto, 158 - Powiat),

oraz

- dokonano **3904** pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy (1622 - Miasto, 2282 - Powiat),

z których przeprowadzono **2960** badań, wykonano **2265** oznaczenia chemiczne, **3284** oznaczeń fizycznych, **2728** oznaczeń mikrobiologicznych oraz dokonano **1** ocen znakowania środków spożywczych.

- 2) natomiast **242** próbki przekazano, w ramach *Krajowego Planu Poboru Próbek Żywności*, do badania w innych laboratoriach na terenie kraju oraz, w ramach zintegrowanego systemu badań w województwie, do Laboratorium Wojewódzkiej Stacji we Wrocławiu, w tym:

- **33** próbki wody (6 - Miasto, 27 - Powiat),

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

– **209** próbek środków spożywczych (183 - Miasto, 26 - Powiat), z których w laboratoriach zewnętrznych przeprowadzono **687** badania w ramach, których wykonano **327** oznaczeń chemicznych, **38** oznaczeń fizycznych, **322** oznaczeń mikrobiologicznych.

Dla pozostałych powiatowych stacji w województwie dolnośląskim przeprowadzono **695** badań, wykonano **1265** oznaczeń chemicznych, **782** oznaczeń fizycznych, a także **575** oznaczeń mikrobiologicznych.

Przedstawiona w dalszej części opracowania ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego opracowana została na podstawie okresowych analiz i monitoringu oraz sprawozdań statystycznych za 2024 rok.

W oparciu o posiadane informacje stwierdzam, że na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego zapewnione jest bezpieczeństwo sanitarne.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

II Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w 2024 r.

1. Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji (odra, różyczka, poliomyelitis)

1.1. **Odra** – w roku 2024 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze nie wpłynęły żadne zgłoszenia zachorowań na odrę. Natomiast w 2023 r. zgłoszono 1 przypadek zachorowania na odrę. Był to przypadek zgłoszony przez lekarza na podstawie objawów chorobowych, bez potwierdzenia laboratoryjnego.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Odra	0	0	0	0

Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Odra	0	0	1	1,65

1.2. **Różyczka** - w roku 2024 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze nie wpłynęły zgłoszenia zachorowań na różyczkę. W roku 2023 był to 1 przypadek, zgłoszony przez lekarza na podstawie objawów chorobowych, bez potwierdzenia laboratoryjnego.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Różyczka	0	0	0	0

Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Różyczka	0	0	1	1,65

1.3. **Poliomyelitis** (ostre nagminne porażenie dziecięce) – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna od wielu lat nie wykazywała zachorowań na polio.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

2. Ostre infekcje układu oddechowego (grypa, SARS-CoV-2, RSV)

2.1. Grypa – w 2024 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze nie odnotowała przypadków zachorowań na grypę potwierdzonych testem PCR. W roku 2023 wykazano 13 takich zachorowań, w tym u 9 dzieci do lat 14. Od 2023 roku oddzielnie wykazywane są przypadki zachorowań na grypę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego. W 2024 roku wykazano 235 takich przypadków zachorowań, w 2023 roku 112.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Grypa	ogółem	0	0	8	10,55
	u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	6	7,92
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		145	194,28	61	80,48
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Grypa	ogółem	0	0	5	8,23
	u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	3	4,94
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		90	149,42	51	83,96

2.2 Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2

Zakażenia SARS-CoV-2 wykazywane są na podstawie zgłoszeń ZLK, które potwierdzane są szybkim testem antygenowym COMBO. W 2024 r. zarejestrowano 466 przypadków zakażeń, w 2023 roku 533 przypadki, co wskazuje na spadek zachorowań.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Zakażenia Sars-CoV-2	234	313,52	305	402,41
Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Zakażenia Sars-CoV-2	232	385,18	228	375,35

2.3. Zakażenia syncytialnym wirusem oddechowym RSV

Zakażenia wirusem RSV wykazywane są na podstawie zgłoszeń ZLK popartych szybkim testem antygenowym COMBO. W 2024 r. zarejestrowano 113 przypadków, w tym 50 przypadków u dzieci do lat 2. W 2023r. były to 4 zachorowania, w tym 2 u dzieci do lat 2. Zauważyć tu można znaczny wzrost zachorowań w stosunku do roku ubiegłego.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Zakażenia wirusem RSV	Ogółem	84	112,55	2	2,64
	W tym u dzieci do lat 2	40	19,43	2	0,26
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Zakażenia wirusem RSV	ogółem	29	48,15	2	3,29
	W tym u dzieci do lat 2	10	1,66	0	0

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

3. Bakteryjne choroby dróg oddechowych

3.1. Zakażenia wywołane paciorkowcami grupy A (*Streptococcus pyogenes*)

Od kilku lat zachorowania wywołane przez *Streptococcus pyogenes* utrzymują się na podobnym poziomie. Zachorowania zgłaszane są na podstawie zgłoszeń lekarskich ZLK oraz badań w kierunku *Streptococcus pyogenes* z miejsc, które w warunkach prawidłowych są jałowe. W roku 2024 zgłoszono ogółem 7 przypadków a w roku 2023 – 9.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i>	Ogółem	5	6,70	5	6,6
	róża	2	2,68	0	0
	Zespół wstrząsu toksycznego	0	0	3	6,60
	Inna określona i nie określona	3	4,02	2	2,64
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i>	ogółem	2	3,32	4	6,6
	róża	1	1,66	0	0
	Zespół wstrząsu toksycznego	0	0	0	0
	Inna określona i nie określona	1	1,66	4	6,59

3.2. Krztusiec

W roku 2024 nastąpił wzrost zachorowań na krztusiec. Zarejestrowano 27 przypadków potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi. W roku 2023 nie zarejestrowano żadnego przypadku.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Krztusiec	13	17,42	0	0

Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Krztusiec	14	23,24	0	0

3.3 Gruźlica – jest to jednostka chorobowa nie wykazywana w sprawozdaniach MZ-56. Zgłaszane przypadki są opracowywane i rejestrowane w rejestrze gruźlicy. W 2024 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze zarejestrowała 12 przypadków zachorowań, w 2023 r. było to 11 przypadków. Osoby z kontaktu przekazywano pod nadzór lekarski do lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Gruźlica	9	12,06	6	7,92

Powiat karkonoski				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Gruźlica	3	4,98	5	8,23

4. Choroby przenoszone drogą pokarmową

4.1. Zakażenia bakteryjne – wśród przyczyn zatruc pokarmowych odnotowuje się zakażenia wywołane odzwierzęcymi pałeczkami jelitowymi Salmonella. W 2024 zarejestrowano 27 przypadków zachorowań, w 2023 r. 14 przypadków, co wskazuje na tendencję wzrostową zachorowań salmonelozowych. W grupie zakażeń bakteryjnych, zgłaszane były również bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile. Zgłaszalność ich w ostatnich latach utrzymuje się na wysokim poziomie. W 2024 r. zarejestrowano 91 przypadków zakażeń, w 2023 roku 83 przypadki. Zachorowania rejestrowane są na podstawie zgłoszeń lekarskich popartych badaniami laboratoryjnymi. W 2024 r. odnotowano 1 przypadek wywołany przez Campylobacter w mieście Jelenia Góra.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	15	20,10	6	7,92
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez Clostridium difficile	66	88,43	63	83,12
	Wywołane przez Campylobacter	1	1,34	0	0
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	12	19,92	8	13,17
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez Clostridium difficile	25	41,51	20	32,93
	Wywołane przez Campylobacter	0	0	0	0

4.2. Kampylobakterioza i jersinioza – w roku 2024 i 2023 zachorowania nie były zgłaszane.

4.3. Czerwonka bakteryjna (szigeloza) - w roku 2024 i 2023 zachorowania nie były zgłaszane.

4.4. Dur brzuszny i dury rzekome oraz gronkowcowe zatrucia pokarmowe

Od wielu lat do Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze nie zgłaszano durów brzusznych, wywoływanych Gram-ujemnymi pałeczkami Salmonella enterica, serotyp Typhi (Salmonella Typhi) oraz durów rzekomych, za które odpowiedzialne są bakterie Salmonella Paratyphi A, B, C. W roku 2024 nie odnotowano również zatruc pokarmowych o etiologii gronkowcowej, w przeciwieństwie do 2023 roku, w którym zgłoszono i zarejestrowano 1 zbiorowe ognisko zatrucia pokarmowego o etiologii gronkowcowej.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	gronkowcowe	0	0	100	131,94
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	gronkowcowe	0	0	0	0

4.5. Listerioza - w roku 2024 i 2023 nie wystąpiły zachorowania na listeriozę.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Listerioza		0	0	0	0
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Listerioza		0	0	0	0

4.6. Włośnica – od wielu lat Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze nie wykazywała zachorowań na włośnicę.

4.7. Zatrucie jadem kielbasianym - w roku 2024 i 2023 zachorowań nie odnotowano.

5. Zakażenia wirusowe

Najważniejsze choroby przenoszone drogą pokarmową o etiologii wirusowej (rotawirusy, norowirusy i WZW A) występują wyłącznie u ludzi, a szerzą się przez kontakt bezpośredni, pośredni lub poprzez wtórne skażenie żywności, w tym często roślinnej.

5.1. Zakażenia rotawirusowe

W 2024 roku w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze zarejestrowano 38 przypadków zachorowań wywołanych przez rotawirusy, natomiast w roku 2023 zarejestrowano tych przypadków 8.

5.2. Zakażenia norowirusowe

Inną przyczyną zakażeń pokarmowych o etiologii wirusowej są zakażenia norowirusowe. W 2024 r. zarejestrowano 46 przypadków, w 2023 r. - 5.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

5.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu A

W roku 2024 i 2023 nie odnotowano zachorowań na WZW typu A.

Wyżej wymienione zakażenia wirusowe ujęto w tabelach:

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
wirusowe zakażenia jelitowe	rotawirusowe	27	36,18	5	6,60
	norowirusowe	31	41,53	3	3,96
Wirusowe zapalenie wątroby typu A		0	0	0	0
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
wirusowe zakażenia jelitowe	rotawirusowe	11	18,26	3	4,94
	norowirusowe	15	24,90	2	3,29
Wirusowe zapalenie wątroby typu A		0	0	0	0

6. Choroby krwiopochodne

6.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu C - Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW C), określane jest również jako zakażenie wirusem HCV. W 2024 r. zarejestrowano 20 zakażeń i były to zakażenia przewlekłe. W 2023 roku wykazano takich zakażeń 9.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Wirusowe zapalenie wątroby typu C		10	13,40	6	7,92
Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Miasto Jelenia Góra				
Jednostka chorobowa	2024 r.		2023 r.	
	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	10	16,60	3	4,94

7. Choroby odzwierzęce

7.1. Borelioza

Borelioza z Lyme jest najczęściej występującą chorobą odkleszczową rejestrowaną w PSSE Jelenia Góra. W roku 2024 wykazano 49 przypadków zachorowań, w tym 1 przypadek neuroboreliozy. W roku 2023 wykazano 35 przypadków, w tym 1 neuroboreliozy. Wobec braku dostępnej szczepionki przeciwko boreliozie podstawą jej profilaktyki jest stałe upowszechnianie wiedzy na temat tej choroby oraz edukacja społeczeństwa w zakresie stosowania środków ochronnych oraz właściwego postępowania w przypadku ukłucia przez kleszcza.

Miasto Jelenia Góra					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Borelioza z Lyme	ogółem	21	28,14	22	29,03
	W tym neuroborelioza	1	1,34	1	1,32

Powiat karkonoski					
Jednostka chorobowa		2024 r.		2023 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Borelioza z Lyme	ogółem	28	46,49	13	21,40
	W tym neuroborelioza	0	0	0	0

7.2. **Kleszczowe zapalenie mózgu** - w roku 2024 i 2023 r. zachorowania nie były zgłaszane.

7.3. **Wścieklizna** - w roku 2024 i 2023 r. zachorowania nie były zgłaszane.

8. Inne zagrożenia związane z chorobami zakaźnymi, w tym o charakterze międzynarodowym

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Jeleniej Górze od kilku lat monitoruje sytuację epidemiologiczną na podległym terenie w zakresie chorób zakaźnych stanowiących zagrożenie o charakterze międzynarodowym.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

8.1. Zakażenia wirusem ospy małpiej (mpox) - w roku 2024 i 2023 r. zachorowania nie były zgłaszane.

8.2. Ogniska grypy ptaków u kotów - w roku 2024 i 2023 r. zachorowania nie były zgłaszane.

9. Podsumowanie sytuacji chorób zakaźnych

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze w roku 2024 zarejestrowała łącznie 1841 przypadków zachorowań, wykazanych w sprawozdaniu MZ-56.

W stosunku do roku 2023, w którym wykazano 1450 zachorowań, zauważyć można tendencję wzrostową zachorowań, spowodowaną głównie wzrostem wykazywanych zachorowań na grypę i RSV. Wzrost zgłaszalności tych zachorowań spowodowany jest między innymi, poszerzeniem diagnostyki przy użyciu testów COMBO. Tendencję wzrostową można również zauważyć w przypadku zatruc pokarmowych o etiologii salmonelozowej, w przypadku wirusowych zakażeń jelitowych o etiologii rotawirusowej i norowirusowej, przewlekłych zakażeń WZW typu C oraz boreliozy. Wzrost zachorowań nastąpił również w przypadku ospy wietrznej (2024r.-295 zachorowań, 2023r.- 186 zach.), krztuśca (2024 r.- 27 zachorowań, 2023r.- 0 zach.) oraz biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO (2024r.- 124 zach., 2023r. – 83 zach.). Pozostałe jednostki chorobowe utrzymują się na porównywalnym poziomie.

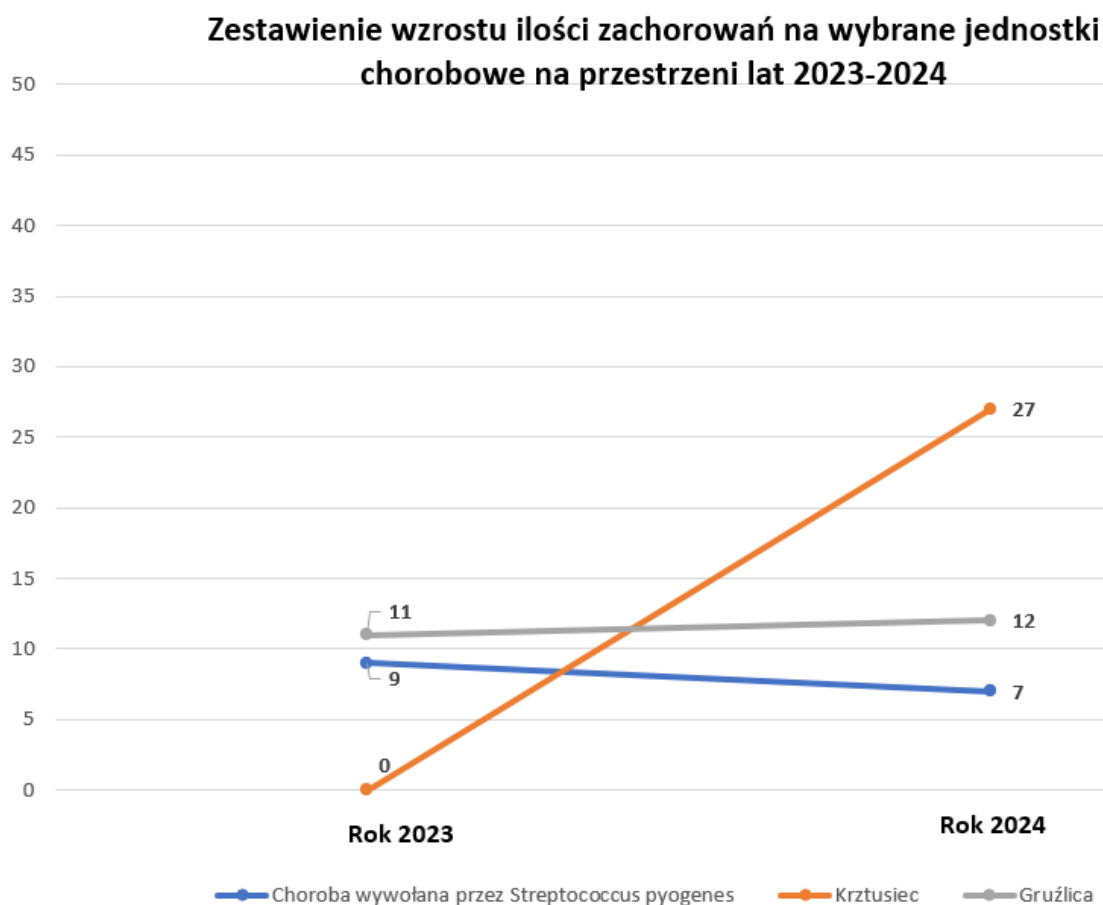
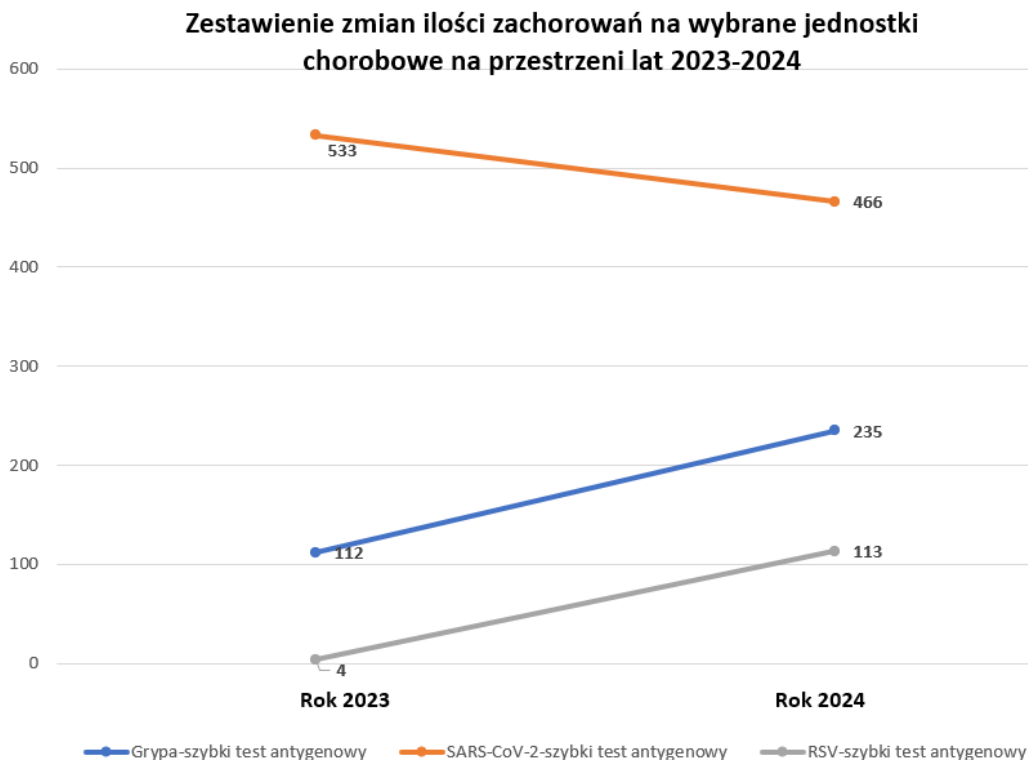
W PSSE opracowywane są również pokąsania ludzi przez zwierzęta, zgłaszane przez podmioty lecznicze, które nie podlegają szczepieniom p/wścieklicznie i nie są wykazywane w sprawozdaniach MZ-56. W roku 2024 opracowano 101 takich przypadków w tym: 48 – miasto, 53 – powiat (w roku 2023 – 129 przypadków w tym: miasto – 61, powiat – 68). Liczba pokąsań przez zwierzęta zmalała w stosunku do roku ubiegłego.

Rejestrowane są również biologiczne czynniki chorobotwórcze zgłaszane na formularzach ZLB przez laboratoria - w 2024 roku zgłoszono ich łącznie 1037, w 2023r. – 307. W tym przypadku nastąpił znaczny wzrost zgłoszeń. Czynniki biologiczne, w znacznej ilości powiązane są ze zgłoszeniami zachorowań – ZLK oraz opracowywanymi w systemie EPIBAZA wywiadami epidemiologicznymi.

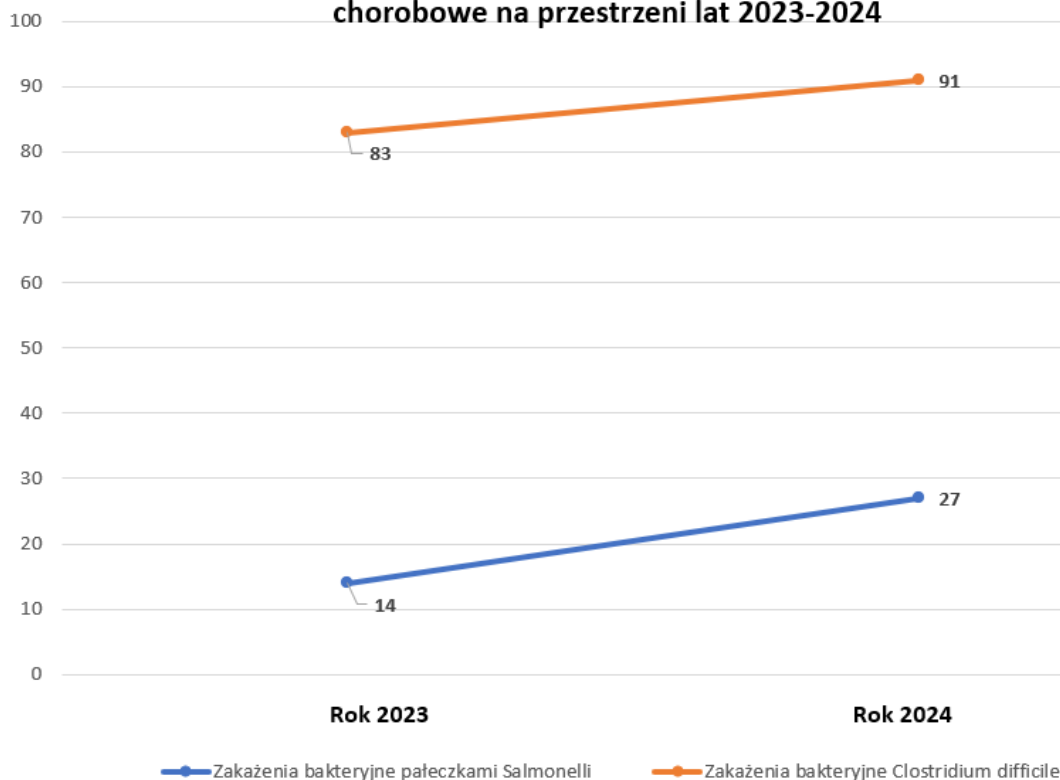
W 2024 roku PSSE w Jeleniej Górze zarejestrowała dwa zbiorowe ogniska zatruc pokarmowych. Były to ogniska o etiologii:

- inne bakteryjne zatrucia pokarmowe: inne określone A05.8 – 14 osób, ognisko wystąpiło w powiecie karkonoskim,
- zatrucie pokarmowe o etiologii salmonelozowej – 2 osoby, ognisko wystąpiło w powiecie karkonoskim.

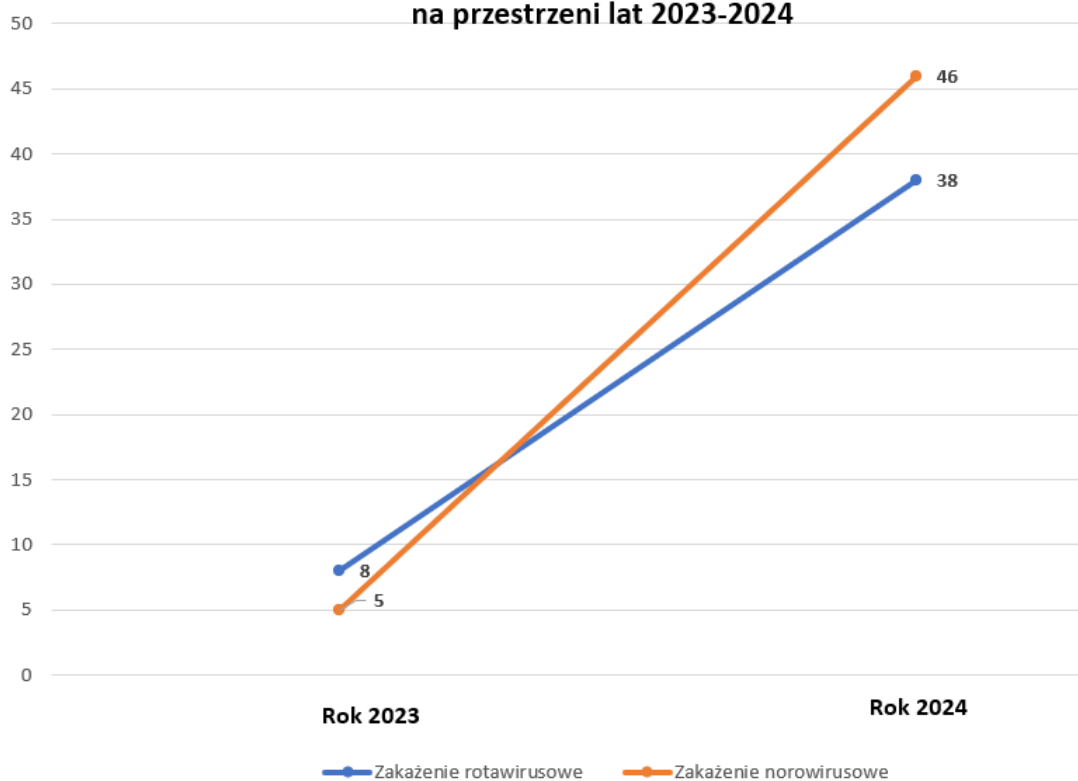
Poniższe wykresy prezentują zmiany ilości zachorowań wybranych jednostek chorobowych na przestrzeni lat 2023-2024

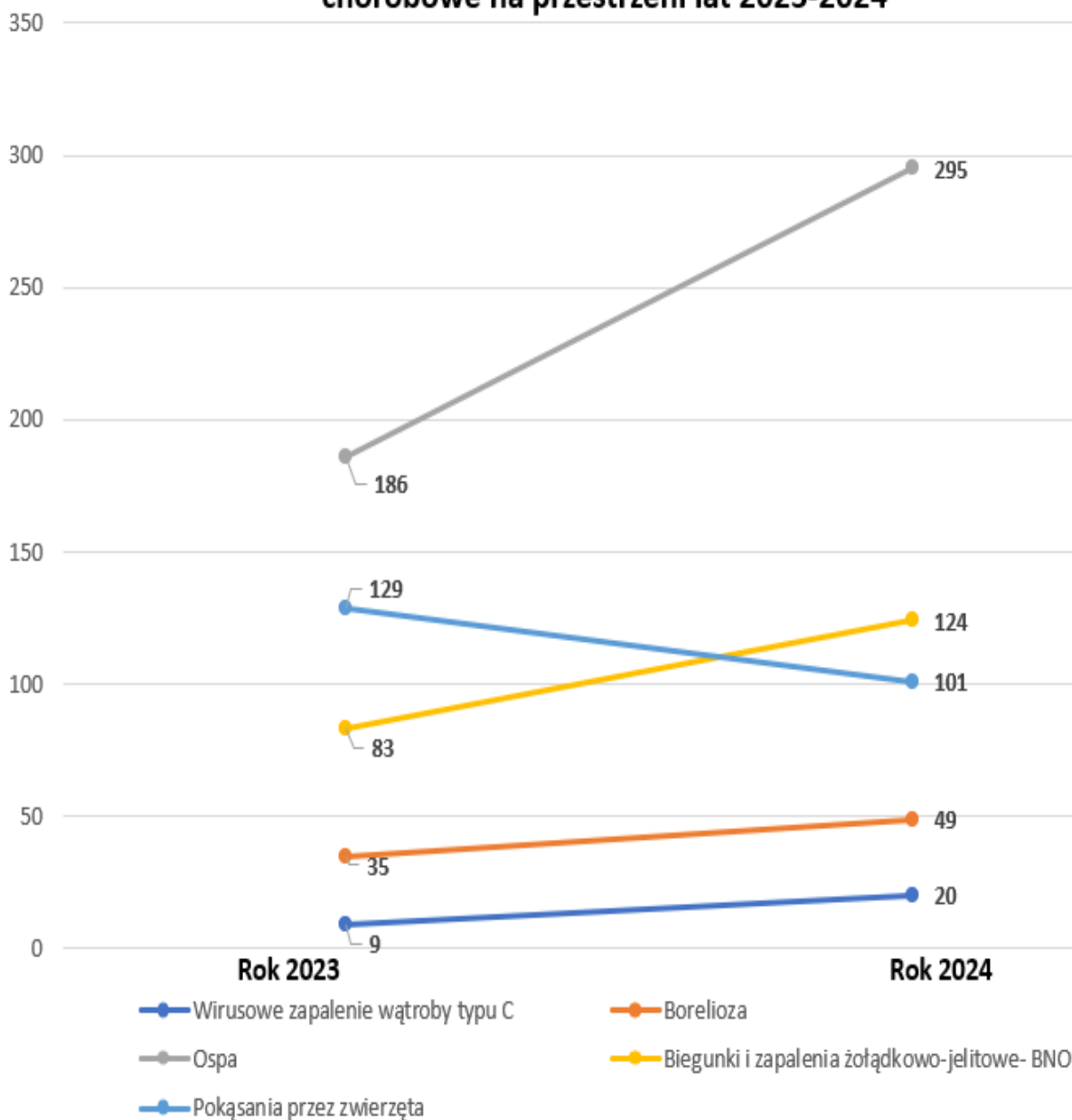
Zestawienie zmian ilości zachorowań na wybrane jednostki chorobowe na przestrzeni lat 2023-2024

Zestawienie zmian ilości zachorowań na wybrane jednostki chorobowe na przestrzeni lat 2023-2024

Zestawienie zmian ilości zachorowań na wybrane jednostki chorobowe na przestrzeni lat 2023-2024

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

10. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze szczepień ochronnych w 2024 r.

Szczepienia obowiązkowe oraz szczepienia zalecane dzieci i dorosłych są realizowane nieodpłatnie w ramach świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Natomiast zakup szczepionek dla realizacji szczepień obowiązkowych jest finansowany w całości z budżetu Ministra Zdrowia.

Punkty szczepień na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację obejmują szczepieniami dzieci i młodzież do 19-go roku życia, wykonują szczepienia ochronne w ramach szczepień obowiązkowych, osób narażonych w szczególny sposób na zakażenie oraz szczepienia zalecane – nie finansowane ze środków publicznych. Punkty szczepień kontynuowały również szczepienia dzieci uchodźców zadeklarowanych do POZ lub kwalifikowane jako osoby przyjezdne. Po przeprowadzeniu analizy, na podstawie kontroli bieżących oraz sprawozdań GUS MZ-54, wykonywanych szczepień ochronnych przez świadczeniodawców, należy stwierdzić, że szczepienia prowadzone były systematycznie i zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych.

Procentowy stan zaszczepienia w 2023 i 2024 roku w poszczególnych rocznikach

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2023		2024	
Gruźlica – noworodki - Ogółem	96,77		97,48	
M - miasto P - powiat	M 97,81	P 93,81	M 98,08	P 96,00
WZW B – noworodki - Ogółem	87,55		80,39	
M - miasto P - powiat	M 89,21	P 83,14	M 81,64	P 78,00
Zakażenia rotawirusowe - Ogółem	61,29		56,89	
M - miasto P - powiat	M 60,67	P 62,92	M 53,70	P 64,67
Zakażenia Streptococcus pneumoniae - 1 rok życia	64,67		64,67	
M - miasto P - powiat	M 66,17	P 60,67	M 55,53	P 54,00
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis– 1 rok życia	57,60		48,74	
M - miasto P - powiat	M 58,56	P 55,05	M 47,95	P 50,67
Haemophilus influenzae typ B - 1 rok życia	58,23		48,74	
M - miasto P - powiat	M 58,56	P 57,31	M 47,95	P 50,67
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 2 rok życia	70,72		76,09	
M - miasto P - powiat	M 73,74	P 63,06	M 76,61	P 74,74
Błonica, tężec, krztusiec ac., Poliomyelitis- 6 r.ż. ż	57,28		54,28	

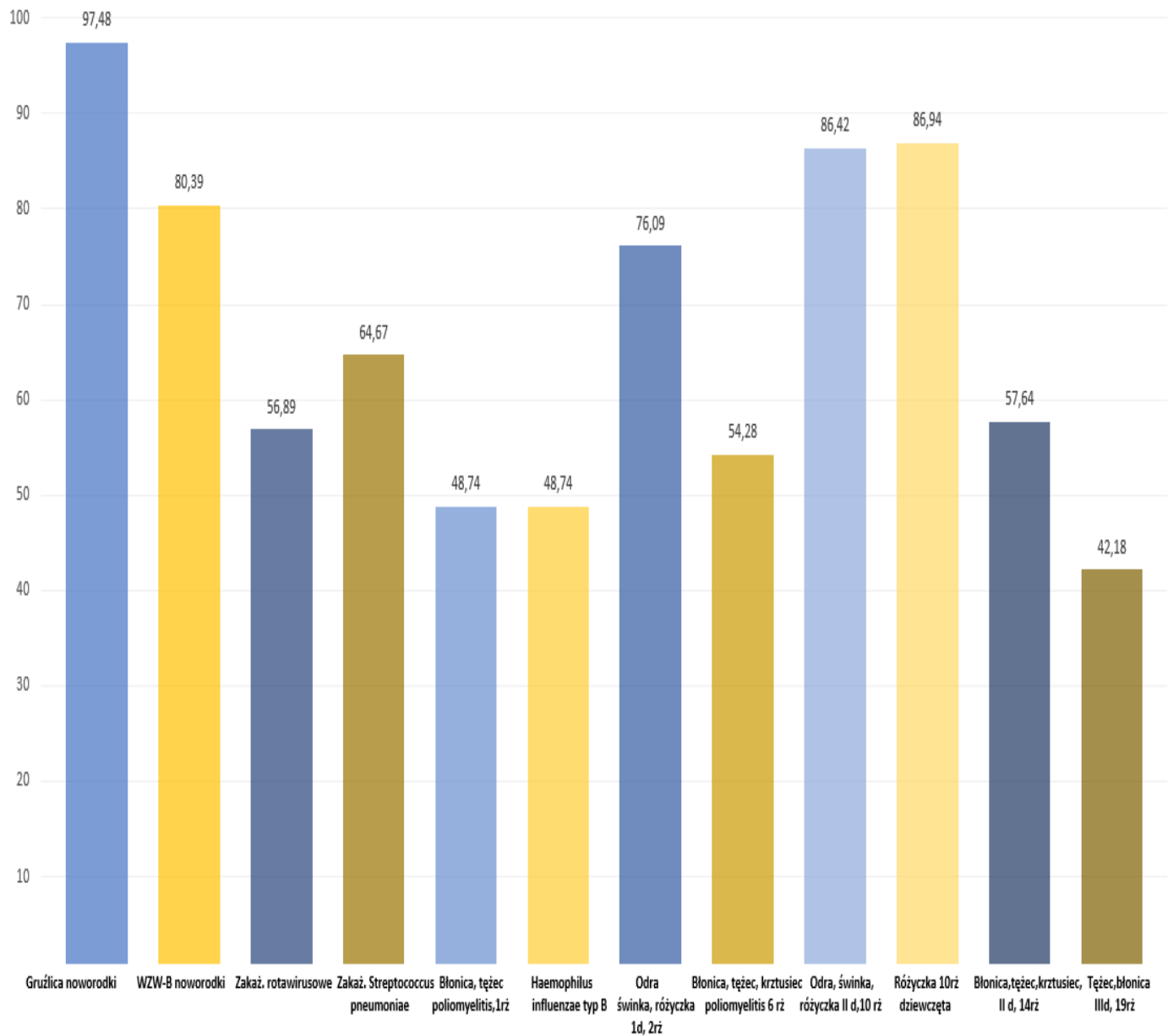
Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2023		2024	
	M	P	M	P
M - miasto P - powiat	57,73	56,22	54,64	53,36
Odra, świnka , różyczka – II dawka – 10 rok życia	87,58		86,42	
M - miasto P - powiat	87,70	87,29	87,65	88,08
Różyczka – 10 rok życia - dziewczęta	88,00		86,94	
M - miasto P - powiat	85,83	92,90	83,66	93,85
Błonica, tężec, krztusiec - II dawka – 14 rok życia	68,79		57,64	
M - miasto P - powiat	70,73	58,98	61,99	47,95
Tężec, błonica - III dawka – 19 rok życia	54,11		42,18	
M - miasto P - powiat	60,67	41,40	46,53	34,30

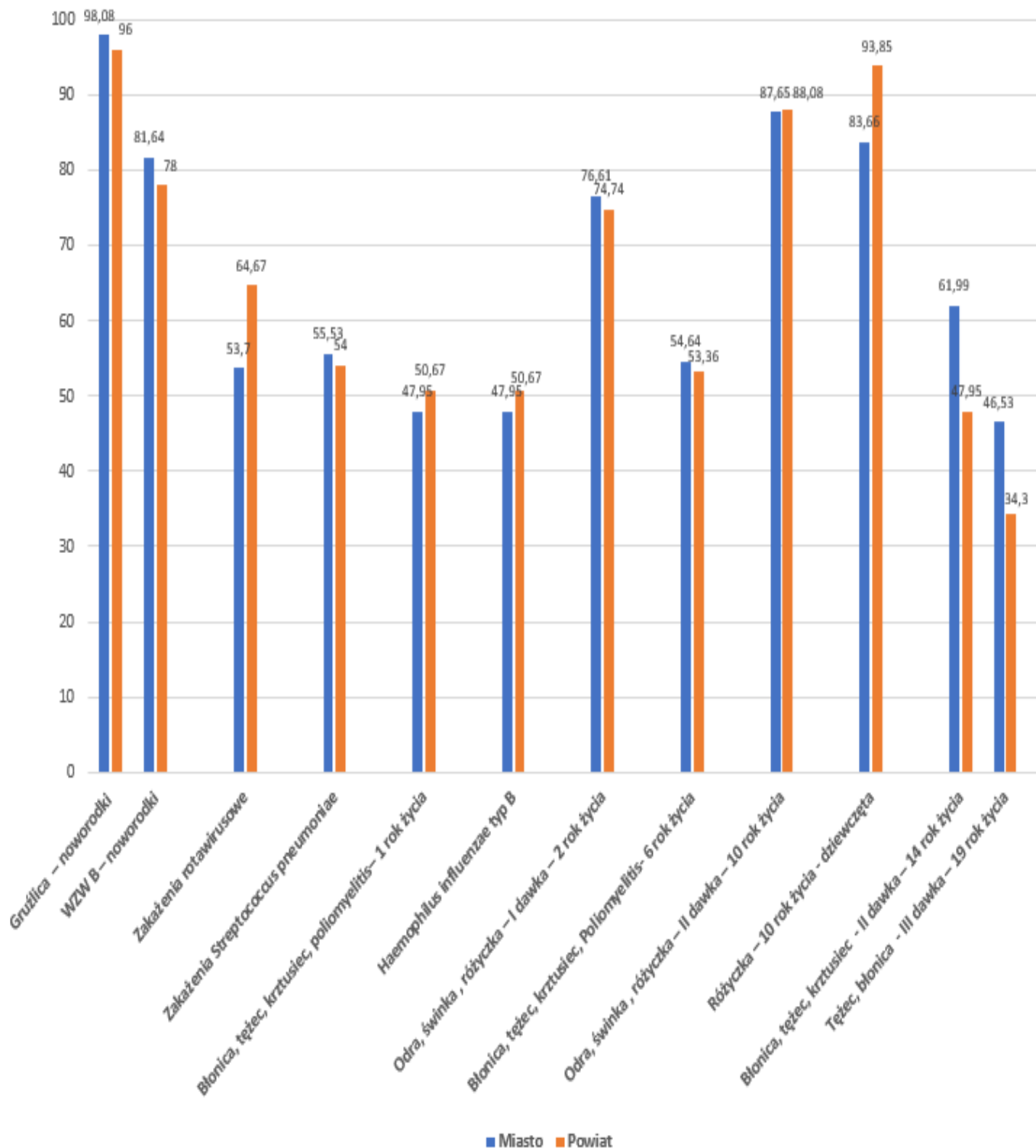

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Procentowy stan zaszczepienia w 2024 roku w poszczególnych rocznikach – ogółem.

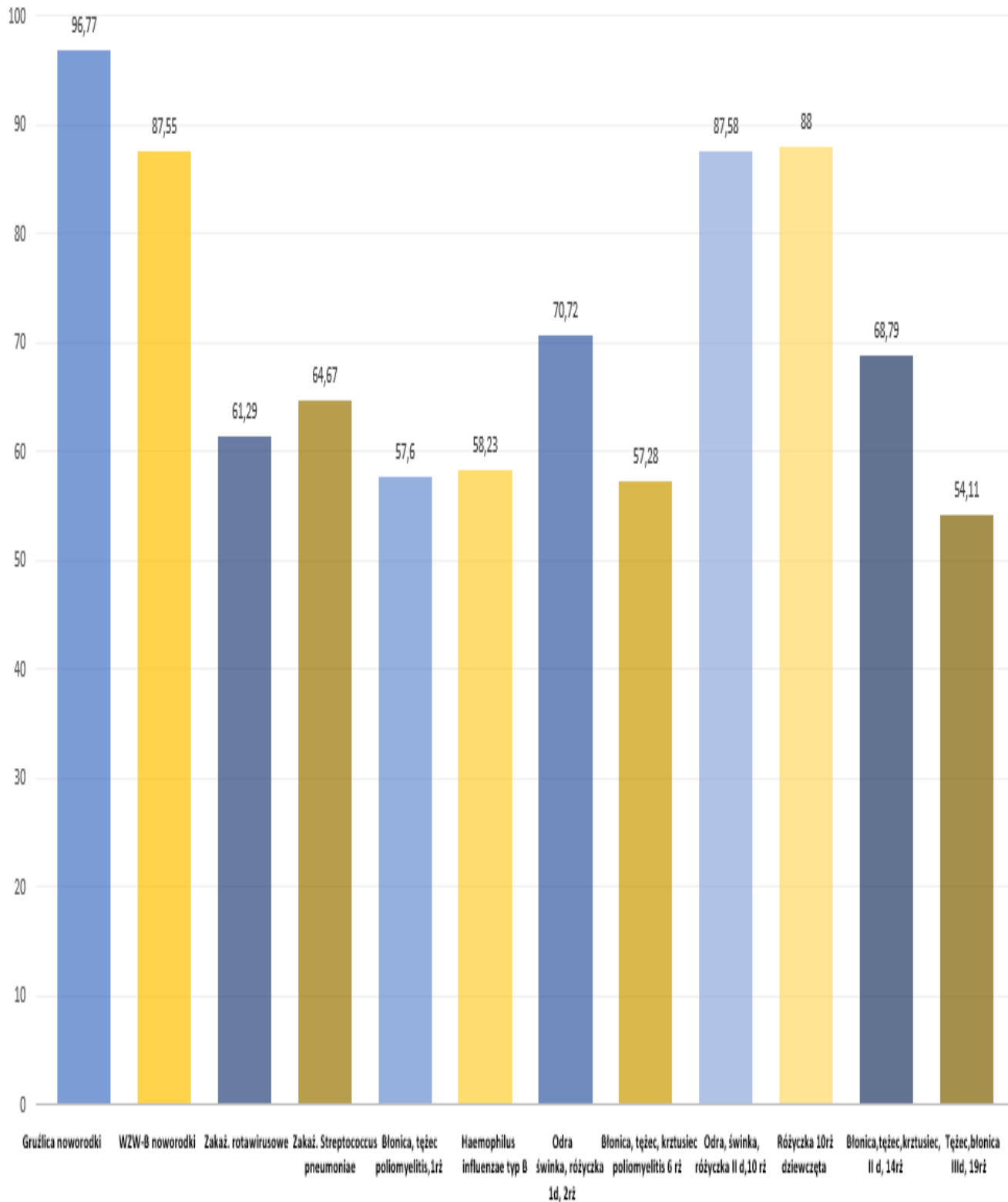
Procentowy stan zaszczepienia w 2024 roku w poszczególnych rocznikach - miasto i powiat.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

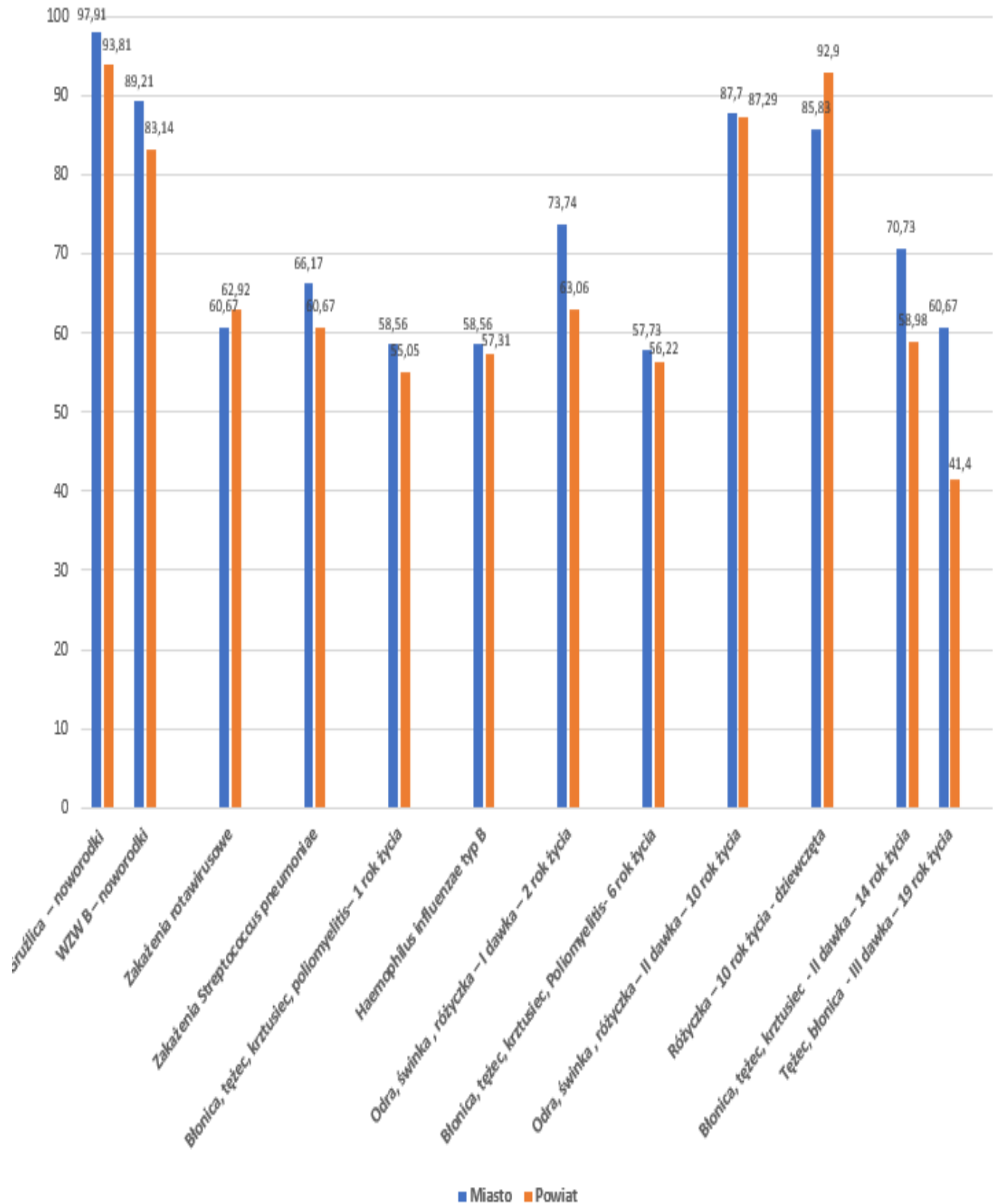
Procentowy stan zaszczepienia w 2023 i roku w poszczególnych rocznikach – ogółem.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Procentowy stan zaszczepienia w 2023 roku w poszczególnych rocznikach- miasto i powiat

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

10.1. Sposób przekazywania szczepionek prowadzącym obowiązkowe szczepienia ochronne - dystrybucja szczepionek

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zobowiązane są do prowadzenia racjonalnej gospodarki szczepionkami zakupionymi przez Ministerstwo Zdrowia. Preparaty szczepionkowe przekazywane są wyłącznie tym świadczeniodawcom, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę na prowadzenie szczepień ochronnych. Powiatowa Stacja w Jeleniej Górze do kwietnia każdego roku przygotowuje roczne zapotrzebowanie na preparaty szczepionkowe na kolejny rok kalendarzowy. Sporządza się je na podstawie otrzymanych zapotrzebowań jednostkowych złożonych przez punkty szczepień z terenu działalności PSSE Jelenia Góra, ilości dzieci i młodzieży podlegających do szczepień w danym roczniku oraz analizowane są dane ze zużycia poszczególnych preparatów szczepionkowych z ostatnich 3 lat. Zapotrzebowania przekazywane są zgodnie z ustalonymi terminami do WSSE we Wrocławiu. PSSE zapotrzebowuje szczepionki w WSSE zgodnie z zamówieniem i bieżącymi potrzebami. Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na terenie działalności PSSE w Jeleniej Górze, zapotrzebowują preparaty szczepionkowe na bieżąco, na ogólnopolskim wzorze zamówienia na szczepionki i na tej podstawie są one wydawane. Do każdego zapotrzebowania wystawiana jest WZ z wydania w Elektronicznym Systemie Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS). W każdym przypadku transport preparatów szczepionkowych odbywa się z zachowaniem łańcucha chłodniczego. Wszystkie obiekty posiadają opracowaną i wdrożoną instrukcję transportu preparatów szczepionkowych, procedurę identyfikacji i wyodrębnienia/oznaczenia szczepionek o bliskim terminie upływu daty ważności oraz procedurę postępowania na wypadek awarii urządzenia chłodniczego lub przerwy w dostawie energii elektrycznej.

Ponadto od 1 czerwca 2023 PSSE w Jeleniej Górze kontynuuje dystrybucję szczepionki przeciwko Wirusowi Brodawczaka Ludzkiego (HPV) w realizowanym powszechnym programie bezpłatnych szczepień przeciw HPV kierowanym do dziewcząt i chłopców po ukończeniu 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia. Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne, zapotrzebowują preparaty szczepionkowe w Powiatowej Stacji na bieżąco. Wszystkie przyjęte na stan oraz wydane preparaty p/HPV wpisywane są w ogólnopolski system rozliczeń szczepionek. Transport prowadzony z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

Dla zabezpieczenia prowadzenia ciągłości wykonywania szczepień ochronnych Powiatowa Stacja prowadzi szczegółowy nadzór nad dostarczaniem oraz wydawanymi

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

preparatami szczepionkowymi. Prowadzony jest całodobowy monitoring urządzeń chłodniczych, zabezpieczający zachowanie łańcucha chłodniczego, monitorowane są daty ważności oraz serie szczepionek. W roku 2024 podmioty lecznicze zgłosiły 2 przypadki przerwania łańcucha chłodniczego – 1 awaria instalacji elektrycznej – postępowanie przeprowadzono zgodnie z procedurami. Dokumentację przekazano do WSSE we Wrocławiu, Wojewódzkiemu Inspektorowi Farmaceutycznemu we Wrocławiu, Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz Ministrowi Zdrowia w Warszawie. Drugi przypadek wycofania preparatów szczepionkowych nastąpił po zalaniu obiektu w trakcie powodzi i brakiem dostępu do obiektu. Postępowanie także przeprowadzono zgodnie z procedurami. Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne posiadają urządzenie chłodnicze do zabezpieczenia łańcucha chłodniczego w czasie przechowywania, monitorowane przez zainstalowane systemy elektroniczne. Pojedyncze obiekty prowadzą monitoring całodobowy ręczny- dotyczy to obiektów pracujących całodobowo.

10.2. Uchylenie się od obowiązku szczepień ochronnych przez osoby prawnie do tego zobowiązane jako czynnik determinujący możliwy spadek stanu zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym – działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowane w celu egzekwowania obowiązku szczepień

Obowiązkowe szczepienia ochronne w ramach Programu Szczepień Ochronnych są skuteczną i szeroko akceptowaną społecznie metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne. Odgrywają zatem istotną rolę w ochronie zdrowia publicznego przed szerzeniem się chorób zakaźnych i zapobieganiu następstwom tych chorób. Skuteczne zapobieganie zachorowaniom na choroby zakaźne jest uwarunkowane m.in. poziomem społecznej akceptacji prawnego obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym.

W związku z powyższym pracownicy Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze współdziałają z pracownikami punktów szczepień w zakresie promocji szczepień poprzez podnoszenie świadomości rodziców i opiekunów.

Na koniec II kwartału 2024 wykazano ogółem 594 osoby (rodziców, opiekunów prawnych), które nie podjęły lub zaprzestały wykonywania szczepień u swoich dzieci lub podopiecznych (w roku 2023 wykazano takich osób 554). Od III kwartału 2024 wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne, dzieci nie zaszczepione, wpisują do systemu SEPIS przez system e-sanepid. Należy zaznaczyć, że wielu rodziców opóźnia wykonanie szczepień motywując to zdrowiem dziecka. W roku 2024 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna nie prowadziła postępowań administracyjnych wobec

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

uchylających się od szczepień. Prowadzone były działania promocyjne i edukacyjne poprzez nagranie i wyświetlanie spotów o szczepieniach. Prowadzono działania promujące szczepienia w trakcie festynów, oraz organizacji „białej soboty” dla mieszkańców Jeleniej Góry, spotkań dla dyrektorów szkół oraz organizowanych spotkań dla personelu medycznego.

11. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS omówiono w części Interwencji Programowe – Program profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS.

III Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą

1. Informacje podstawowe

Na koniec 2024 roku pod nadzorem Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze, znajdowało się ogółem 433 obiekty. W mieście Jelenia Góra było to 347 obiekty, a w powiecie karkonoskim 86. Były to podmioty lecznicze oraz praktyki zawodowe. W 2024 roku w zakresie nadzoru epidemiologicznego przeprowadzono 365 kontroli w podmiotach leczniczych i praktykach zawodowych: 277 w mieście Jelenia Góra i 88 w powiecie karkonoskim. Skontrolowano ogółem 307 obiektów w tym: 241 w mieście Jelenia Góra oraz 66 obiektów w powiecie karkonoskim. Kontrole przeprowadzane były zgodnie z rocznym harmonogramem kontroli.

2. Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze

W ramach podmiotów leczniczych, wydzielone są obiekty stacjonarne i całodobowe, świadczące szpitalne lub inne niż szpitalne świadczenia zdrowotne oraz obiekty ambulatoryjne. Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe obejmuje praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarek i położnych oraz praktyki fizjoterapeutów.

2.1. Działalność lecznicza realizowana przez podmioty lecznicze, udzielające stacjonarnych i całodobowych oraz ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych

Do obiektów stacjonarnych i całodobowych zaliczane są: szpitale, w tym szpitale uzdrowiskowe i jednodniowe, sanatoria, zakłady rehabilitacji leczniczej, zakłady opiekuńczo-lecznicze, hospicja oraz ośrodki leczenia uzależnień. Do grupy obiektów ambulatoryjnych zaliczane są: przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, zakłady rehabilitacji leczniczej, zakłady badań diagnostycznych, medyczne laboratoria diagnostyczne, zespoły ratownictwa medycznego, transport medyczny.

2.2. Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

W tej grupie obiektów w 2024 r. znajdowało się 29 obiektów: 10 w mieście Jelenia Góra

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

oraz 19 w powiecie karkonoskim. W tej grupie obiektów skontrolowano ogółem 26 obiektów: 8 w mieście Jelenia Góra oraz 18 w powiecie karkonoskim. Wykonano ogółem 36 kontroli: w mieście Jelenia Góra 12 oraz 24 w powiecie karkonoskim. Nie przeprowadzono kontroli w 2 obiektach: w jednym w związku z zawieszoną działalnością oraz w drugim obiekcie, w którym do końca roku sprawozdawczego nie rozpoczęto działalności. Nieprawidłowości sanitarno-techniczne w trakcie kontroli stwierdzono w 1 obiekcie, natomiast na koniec 2024 roku 3 obiekty widnieją jako obiekty ze złym stanem technicznym, który został stwierdzony w latach poprzednich. Nieprawidłowości dotyczyły: złego stanu technicznego powierzchni ścian, podłóg, sufitów, stolarki drzwiowej oraz okiennej, braku warunków do higienicznego mycia rąk, barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w salach pacjentów oraz pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych. Obiekty kontrolowano również pod kątem badań jakości wody ciepłej w zakresie parametrów *Legionella sp.* Obiekty wykonują badania zgodnie z rozporządzeniem. W przypadku stwierdzenia przekroczenia norm, obiekty wdrażają działania naprawcze.

2.3. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W tej grupie znajdowało się 120 obiektów: w mieście Jelenia Góra 92, w powiecie karkonoskim 28. W 2024 roku skontrolowano 98 obiektów: 74 w mieście, 24 w powiecie. Wykonano 136 kontroli: 97 w mieście Jelenia Góra oraz 39 w powiecie karkonoskim. Zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w 3 obiektach. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nieprawidłowej powierzchni ścian i sufitów, nieprawidłowych warunków magazynowania odpadów medycznych, nieprawidłowo zorganizowanego ciągu technologicznego dekontaminacji narzędzi wielorazowego użytku. Jeden obiekt, w związku z wrześnieją powodzią zakończył działalność w miejscu wykonywania i przeniósł ją do innej lokalizacji.

2.4. Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową

Pod nadzorem epidemiologicznym Powiatowej Stacji w grupie praktyk zawodowych znajdowało się 284 obiekty, w tym 245 w mieście Jelenia Góra oraz 39 w powiecie karkonoskim. W tej grupie obiektów w roku 2024 przeprowadzono 193 kontrole, 168 w mieście oraz 25 w powiecie. Skontrolowano łącznie 183 obiekty: 159 obiektów w mieście oraz 24 w powiecie. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 obiektach w mieście Jelenia Góra. Uchybienia polegały na: nieprawidłowych warunkach przechowywania odpadów medycznych, nieprawidłowego postępowania ze sterylnymi narzędziami, braku biologicznej atestacji procesów sterylizacji, braku przeglądu technicznego autoklawu, nieprawidłowym stanie

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

higieniczno-sanitarnym obiekcie, braku umowy na odbiór odpadów medycznych, nieprawidłowo przeprowadzonym procesie dekontaminacji narzędzi wielorazowego użytku, nieprawidłowej, trudnej do dezynfekcji i utrzymania w czystości powierzchnia mebli w gabinecie, braku procedur higienicznych, nieprawidłowo prowadzonej dokumentacji procesów sterylizacji. W pierwszym przypadku uchybienia usunięto w roku sprawozdawczym. W drugim przypadku zły stan higieniczno-sanitarny skutkowało dwoma decyzjami o unieruchomieniu obiektu. Po usunięciu nieprawidłowości i doprowadzeniu gabinetu do prawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego, działalność w obiekcie została wznowiona. Na stan techniczny powierzchni mebli wystawiono decyzję nakazującą wykonanie zaleceń, ze wskazaniem terminu ich usunięcia.

3. Postępowanie z odpadami medycznymi

We wszystkich skontrolowanych obiektach, na koniec roku sprawozdawczego, gospodarka odpadami medycznymi prowadzona prawidłowo. Segregacja odpadów rozpoczyna się w miejscu wytworzenia, zgodnie z klasyfikacją odpadów. W zależności od rodzaju prowadzonej działalności leczniczej podmiotu medycznego, są wytwarzane odpady medyczne o kodach: 180102, 180103, 180104, 180108, 180109 lub 180110 i gromadzone są w workach lub pojemnikach twardościennych na ostre końcówki, o odpowiednich kolorach. Worki i pojemniki twardościenne są wytrzymałe, odporne na działanie wilgoci i środków chemicznych, z możliwością jednokrotnego zamknięcia. Odpady są prawidłowo zabezpieczane i przechowywane są w warunkach zgodnych z wymogami rozporządzenia o odpadach medycznych, w wydzielonych pomieszczeniach lub w urządzeniach chłodniczych, przeznaczonych wyłącznie do magazynowania odpadów medycznych, zaopatrzone w termometry. Odbierane są do utylizacji przez uprawnione firmy usługowe, z częstotliwością dostosowaną do warunków przechowywania. Worki oraz pojemniki twardościenne do gromadzenia odpadów medycznych są wypełniane do 2/3 objętości oraz prawidłowo oznakowane, zaopatrzone w metryczki, zawierające datę i godzinę otwarcia i zamknięcia worka lub pojemnika, kod wytwarzanego odpadu medycznego oraz nazwę wytwórcy, jego regon i numer księgi rejestrowej.

W roku 2024 w trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości związane z gromadzeniem i przechowywaniem oraz odbiorem odpadów przez firmę uprawnioną do odbioru odpadów medycznych, w dwóch obiektach, co opisano powyżej. W obu obiektach nieprawidłowości usunięto do końca roku sprawozdawczego.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

4. Podsumowanie

W przypadku stwierdzenia w obiekcie nieprawidłowości, w trakcie kontroli sanitarnych, wystawiano decyzje nakazujące ich usunięcie oraz decyzje o opłacie. W przypadku obiektów objętych postępowaniem administracyjnym w latach wcześniejszych, wykonanie zaleceń sprawdzano w trakcie kontroli sanitarnych lub, na prośbę strony, po uzasadnieniu, prolongowano termin ich wykonania. Łącznie wystawiono 32 decyzje administracyjne: 25 w mieście Jelenia Góra oraz 7 w powiecie karkonoskim w tym: decyzji nakazujących wykonanie obowiązku – 10 (miasto – 7, powiat -3) , zmieniających termin wykonania obowiązku – 6 (miasto – 4, powiat -2) płatniczych – 13 (miasto – 11, powiat – 2) umarzających – 1 w mieście oraz 2 decyzje o unieruchomieniu obiektu także w mieście.

W związku z obowiązującym prawem atomowym, obowiązkiem pracodawców wszystkich podmiotów leczniczych, jest wykonanie pomiarów stężenia radonu lub stężenia energii potencjalnej alfa krótkożyciowych produktów rozpadu radonu, w pomieszczeniach zlokalizowanych na poziomie terenu lub poniżej. W przypadku okazania raportu z badań, wykazującego przekroczenia stężenia radonu w powietrzu, PPIS w Jeleniej Górze przekazuje wyniki kontroli do PWIS we Wrocławiu, celem dalszego postępowania administracyjnego.

W roku 2024 do Sekcji Epidemiologii PSSE w Jeleniej Górze wpłynęło 5 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Odpowiedzi udzielono zgodnie z obowiązującymi procedurami administracyjnymi. Na wniosek strony, w roku 2024 przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne dotyczące: 1- złego stanu sanitarnego obiektu, który nie jest pod nadzorem inspekcji sanitarnej oraz 1- dotyczącej złej jakości wody basenowej w Uzdrowisku. Kontrole nie potwierdziły przedstawionych przez strony zarzutów.

W roku 2024 współpraca ze wszystkimi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą przebiegała bez zastrzeżeń. Kontrole stanu sanitarno-higienicznego przeprowadzane były w obecności kierownika placówki lub osób do tego upoważnionych. PSSE prowadziła na bieżąco współpracę z zespołami ds. kontroli zakażeń szpitalnych w zakresie analizy problemów, zwłaszcza przypadku zgłaszania patogenów alarmowych. W trakcie analizowania raportów z kontroli wewnętrznych, na bieżąco udzielane były instruktaże w zakresie konieczności wprowadzania zmian w obowiązujących procedurach higienicznych. W obiektach na bieżąco podnoszone są standardy świadczonych usług, poprzez poprawę stanu technicznego oraz doposażanie w sprzęt.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

IV Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

1. Zakres nadzoru sanitarnego

Jednym z głównych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego jest kontrola warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków produkcji i obrotu materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2024 r. objęto nadzorem:

- 171 obiektów przetwórstwa spożywczego – skontrolowano 97 zakładów, w których przeprowadzono 130 kontrole.
- 763 obiektów obrotu żywnością, skontrolowano 336, przeprowadzono 503 kontrole,
- 959 obiektów żywienia zbiorowego, przeprowadzono 673 kontrole w 503 obiektach,
- 27 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, skontrolowano 3 sklepy, przeprowadzono 3 kontrole.

Nałożono 74 mandaty karne na łączną kwotę 24 800 zł.

Wydano ogółem 285 decyzji administracyjnych.

W 2024 roku nadzorem obejmowano 1920 zakładów żywnościowo-żywieniowych, w tym 808 zakładów w Jeleniej Górze i 1112 w powiecie karkonoskim.

Liczba zakładów nadzorowanych w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia w Jeleniej Górze i powiecie karkonoskim

Lp.	Grupa zakładów	Ilość zakładów na terenie miasta Jeleniej Góry	Ilość zakładów na terenie powiatu karkonoskiego
1.	Zakłady produkcji żywności	65	106
2.	Obrót żywnością	429	334
3.	Zakłady żywienia zbiorowego	289	660
4.	Zakłady usług cateringowych	4	6
5.	Wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	21	6
Suma		808	1112

Nadzór sanitarny w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia prowadzony jest głównie w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawę z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (ze zm.);
- Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. U. UE L 139 z dnia 30 kwietnia 2004 r. str. 1);

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

- Rozporządzenie (WE) nr 2017/625 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2017r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych);
- Rozporządzenie (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004.

W 2024 roku pobrano do badań laboratoryjnych 209 próbek żywności, w tym 199 zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS” na 2024 r. oraz 10 próbek w związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego. Większość próbek żywności do badań w kierunku oznaczania metali, substancji dodatkowych, mikotoksyn, azotanów, zawartości witamin i substancji mineralnych, WWA, zanieczyszczeń mikrobiologicznych, pestycydów, alkaloidów pirolizydynowych, alkaloidów sporyszu, antybiotykooporności, histaminy, glutenu, GMO, napromieniania, parametrów jęłczenia, kryterium czystości substancji dodatkowych oraz prawidłowości znakowania pobrano w sklepach, hurtowniach i aptekach.

Od producentów i przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem PPIS w Jeleniej Górze pobrano 44 próbki żywności, 3 próbki kryształów z Huty Julia w Piechowicach i 5 próbek suplementów diety produkowanych przez Spółkę Salvum Lab K. Kowaleczko, A. Lewandowski, D. Lewandowski, S. Zawadzki Sp.k. ul. Sobieskiego 53, 58-500 Jelenia Góra.

W 2024 roku zdyskwalifikowano 17 próbek żywności:

- 15 próbek z grupy lody z automatu ze względu na obecność bakterii Enterobacteriaceae
- 1 próbkę z grupy żywność specjalnego przeznaczenia medycznego oraz żywność dla

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

niemowląt i małych dzieci ze względu na nieprawidłowe oznakowanie opakowań jednostkowych.

- 1 próbkę z grupy owoce i przetwory owocowe ze względu na zawartość pestycydów
- Skutkiem tego były postępowania administracyjne prowadzone wobec przedsiębiorców.

2. Ogólna ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów (krótka charakterystyka poszczególnych grup zakładów).

2.1. Produkcja żywności

W 2024 r. nadzorowano 171 obiektów produkcji żywności, w tym 65 zakładów w Jeleniej Górze i 106 w powiecie karkonoskim. Skontrolowano łącznie 97 zakładów, przeprowadzając w nich 130 kontroli. W tej grupie obiektów nałożono 4 mandaty na kwotę 1300 zł. (2 na kwotę 600 zł w powiecie karkonoskim i 2 na kwotę 700 zł. w mieście Jelenia Góra) głównie za niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy zakładów oraz brudny sprzęt i wyposażenie.

Wydano w sumie 30 decyzji administracyjnych, w tym 18 decyzji nakazujących wykonanie nieprawidłowości sanitarno-technicznych, które dotyczyły m.in.

- złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń zakładów, w tym ścian, podłóg, sufitów,
- złego stanu sanitarno-technicznego urządzeń, sprzętu i wyposażenia,
- braku aktualnego wyniku badania wody,
- braku aktualizacji i weryfikacji systemu HACCP oraz procedur Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP).

W tej grupie obiektów pod nadzorem PSSE znajdują się takie rodzaje zakładów jak: wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, zakłady garmażeryjne, przetwórnie owoców i warzyw, browary, wytwórnia wody źródlanej, wytwórnie suplementów diety, producenci żywności w warunkach domowych, producenci pierwotni i Rolniczy Handel Detaliczny oraz inne wytwórnie żywności.

Z grupy zakładów produkcji żywności wybrano trzy przykładowe i opisano poniżej:

1) Pracownia lodów w Jeleniej Górze

Zakres działalności zakładu obejmuje: produkcję lodów mlecznych, wegańskich i sorbetów z wykorzystaniem surowców wymagających obróbki wstępnej. W 2024 roku w zakładzie przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny zakładu, zgodnie

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

z kryteriami oceny zakład został zakwalifikowany do zakładów wysokiego ryzyka. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- znakowania środków spożywczych,
- nieprawidłowości technicznych dot. niewłaściwego stanu pojemników transportowych i pojemników wykorzystywanych do produkcji,
- w zakładzie produkowana jest żywność podlegająca kryteriom mikrobiologicznym określonym w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych. W związku z powyższym dokumentacja GHP/GMP oraz procedury oparte na zasadach systemu HACCP należy zweryfikować uwzględniając w/w Rozporządzenie Komisji nr 2073/2005. W powyższym zakresie wszczęto postępowanie administracyjne. Zakład produkuje swoje wyroby do własnych punktów sprzedaży oraz do marketu Leclerc w Jeleniej Górze.

2) Manufaktura miodu w powiecie karkonoskim

Zakład zarejestrowany na podstawie ustawy z dnia 02 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich; zakres produkcji obejmuje rzemieślniczą produkcję miodu pitnego z miodu uzyskanego z własnej pasieki, która obecnie liczy 80 pni pszczoł. Nastawianie brzezki miodowej odbywa się od maja do lipca każdego roku (4-5 razy w ciągu roku). Produkowane są miody pitne o następujących nazwach: Miód pitny Półtorak, Miód pitny Dwójniak, Miód pitny Trójniak, Miód pitny Trójniak korzenny, Miód pitny Trójniak Kapucyński, Miód pitny Trójniak litewski, Czwórniak. Przy produkcji miodu pitnego pracuje tylko właściciel. Zakład mieści się w wolnostojącym budynku gospodarczym, w którym wydzielono jedno pomieszczenie do produkcji miodu pitnego, które wyposażone jest w sprzęt i urządzenia odpowiednie do zakresu działalności. Zakład nie stosuje niedozwolonych dodatków do żywności.

Dystrybucja gotowych wyrobów odbywa się m. in. za pośrednictwem domeny internetowej: <https://dolnoslaskieproduktyregionalne.pl/> prowadzonej przez podmiot: Dolnośląskie Produkty Regionalne Sp. z o. o., Al. Kasztanowa 3A, 53-125 Wrocław.

W grudniu 2024 roku przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz; stwierdzono nieprawidłowości: brak wyniku badania wody, regał na gotowe wyroby wykonany z płyty paździerzowej trudnej do utrzymania w czystości, obrzeża szafki pod zlewozmywakiem o powierzchni porowatej, trudnej do utrzymania w czystości, w opracowanej dokumentacji systemu HACCP brakuje instrukcji zaopatrzenia zakładu w wodę oraz odprowadzenia ścieków,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

procedury przygotowywania roztworów środków dezynfekcyjnych i opisów technologicznych oraz specyfikacji poszczególnych gotowych wyrobów. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne.

3) Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne JELFA S.A. działa w zakresie produkcji suplementów diety. Zakład jest nadzorowany również przez Inspekcję Farmaceutyczną w zakresie wytwarzania produktów leczniczych przeznaczonych dla ludzi.

Aktualnie na rynek polski Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne JELFA produkuje 6 niżej wymienionych suplementów diety:

1. AscoRutiCal forte, tabletki powlekane
2. Falvit®, tabletki powlekane
3. Falvit ® estro+, tabletki powlekane
4. Falvit ® Mama, tabletki powlekane
5. Vitaral®, tabletki powlekane
6. Ocuville Lutein forte,

Czynności tabletkowania i pakowania odbywają się naprzemiennie w pomieszczeniach wspólnych, wykorzystywanych przy produkcji leków i suplementów diety.

Zakład posiada Certyfikat GMP nr ISF.405.137.2024.IP.1 z dnia 24 października 2024 wydany przez Głównego Inspektora Farmaceutycznego na okres 3 lat.

Wszystkie produkowane w zakładzie suplementy są badane zgodnie z wewnętrzną specyfikacją. Po wykonaniu badań dotyczących charakterystyki produktu, zawartości składników, zawartości metali ciężkich, czystości mikrobiologicznej wydawany jest „Certyfikat Analizy” podpisany przez osobę wykwalifikowaną.

W dniu 20 listopada 2024 roku w zakładzie przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny zakładu, kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

W czasie kontroli dokonano oceny oznakowania suplementu diety produkowanego przez przedmiotowy zakład pn. „Ocuville Lutein forte”. Podczas oceny oznakowania przedmiotowego suplementu diety stwierdzono nieprawidłowość: Na opakowaniu jednostkowym suplementu diety „Ocuville Lutein Forte” nie podano kraju lub miejsca pochodzenia podstawowego składnika środka spożywczego, które są odmienne od podanego kraju lub miejsca pochodzenia danego środka spożywczego, co narusza Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2018/775 z dnia 28 maja 2018 r. ustanawiające zasady stosowania art. 26 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, w odniesieniu do reguł dotyczących wskazywania kraju lub

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

miejsca pochodzenia podstawowego składnika środka spożywczego. Podmiotem odpowiedzialnym za znakowanie jest podmiot nadzorowany przez miasto st. Warszawa, w związku z czym przekazano powyższą informację do PPIS w Warszawie zgodnie z właściwością terytorialną.

2.2. Obrót środkami spożywczymi

W 2024 roku nadzorowano 767 zakładów obrotu żywnością, w tym w Jeleniej Górze 430, W 2024 roku nadzorowano 763 zakładów obrotu żywnością, w tym w Jeleniej Górze 429, w powiecie karkonoskim 334. W grupie obrotu środkami spożywczymi skontrolowano ogółem 336 obiektów, w tym 197 sklepów, 23 kioski, 18 aptek, 22 magazyny hurtowe, 10 środków transportu oraz 19 ruchomych i tymczasowych punktów sprzedaży i 47 innych punktów sprzedaży.

Wystawiono ogółem 87 decyzji administracyjnych w tej grupie obiektów, w tym 33 decyzje nakazujące wykonanie stwierdzonych nieprawidłowości, które dotyczyły m.in.:

- złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia,
- brak aktualnego wyniku badania wody w zakładzie
- braku weryfikacji i aktualizacji dokumentacji GHP/GMP oraz systemu HACCP,

W tej grupie zakładów wydano 2 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu środków spożywczych objętych postanowieniem o ich zabezpieczeniu. Decyzje wydano w 2 punktach sprzedaży żywności (1 z terenu powiatu karkonoskiego, 1 z Jeleniej Góry). Przedmiotowe decyzje dotyczyły środków spożywczych nieprawidłowo oznakowanych, bez możliwości identyfikacji pochodzenia oraz po upływie terminu przydatności do spożycia. Strony przedstawiły dokumenty utylizacji zabezpieczonych produktów.

W 2024 roku w tej grupie obiektów przeprowadzono ogółem 503 kontrole, w tym 101 kontroli interwencyjnych. Były to kontrole zarówno w związku z informacjami klientów dotyczącymi nieprawidłowości w zakresie jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych oraz w związku z powiadomieniami w systemie RASFF i sytuacją powodziową. W grupie obrotu środkami spożywczymi wystawiono ogółem 26 mandatów na kwotę 8000 zł., (19 w Jeleniej Górze, 7 w powiecie karkonoskim) głównie za naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych, brak zapisów w rejestrach dotyczących realizacji procedur GHP/GMP oraz HACCP, brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

3. Zakłady żywienia zbiorowego, w tym zakłady usług cateringowych

Nadzorowano ogółem 949 obiektów w tej grupie, w tym 642 zakłady żywienia zbiorowego otwartego (w powiecie karkonoskim 431, w Jeleniej Górze 211), 307 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego (w powiecie 229, w Jeleniej Górze 78) oraz 10 zakładów usług cateringowych (6 w powiecie i 4 w Jeleniej Górze).

3.1. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Nadzorowano ogółem 642 obiekty, w tym 194 obiekty małej gastronomii, 67 zakładów małej gastronomii w obiektach ruchomych i tymczasowych, 7 gospodarstw agroturystycznych. Skontrolowano 311 zakładów w tej grupie obiektów.

W grupie obiektów żywienia zbiorowego otwartego wydano w sumie 127 decyzji administracyjnych, z czego 34 były to decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów i dotyczyły głównie:

- złej kondycji technicznej pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia,
- braku wyniku badania wody,
- aktualizacji i weryfikacji procedur GHP, GMP i HACCP,

Wystawiono łącznie 37 mandatów na kwotę 13100 zł. (14 w Jeleniej Górze i 23 w powiecie karkonoskim), głównie za nieprzestrzeganie wymagań higieniczno-sanitarnych w zakładzie, brak zapisów z monitoringu w ramach GHP/GMP i HACCP, brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, nieprawidłowo prowadzone procesy technologiczne, żywność bez identyfikacji lub po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości.

W tej grupie obiektów wydano 1 decyzje zakazującą wprowadzania produktów do obrotu/produkcji. Przedmiotowa decyzja dotyczyła stwierdzenia środków spożywczych nieprawidłowo oznakowanych, bez możliwości identyfikacji pochodzenia oraz po upływie terminu przydatności do spożycia. Strona przedstawiła dokument utylizacji zabezpieczonych produktów.

W maju 2024 r. do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu sporządzono wnioski o nałożenie kary pieniężnej ze względu na prowadzenie działalności niezgodnej z decyzją zatwierdzenia zakładu (dot. zakładu z Jeleniej Góry). Ponowna kontrola w ww. zakładzie wykazała, że zakład nadal prowadzi działalność niezgodną z zakresem określonym w decyzji zatwierdzenia. Sporządzono uzupełnienie do

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

wniosku o nałożenie kary pieniężnej, w którym ujęto dodatkowo nieprawidłowości polegające na sprzedaży dań przez stronę internetową, która nie znajduje się pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze. W trakcie przedmiotowej kontroli sanitarnej dokonano oceny dostępnych treści na stronie internetowej dotyczących prezentacji potraw w menu, w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości, m.in. brak wyraźnego wskazania substancji lub produktów powodujących alergię lub nietolerancję. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości sanitarne (nieprawidłowo przechowywane środki spożywcze, brak prowadzonych rejestrów w zakresie GHP/GMP) nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 200,00 zł. Do końca 2024 r. sprawa skierowanego wniosku nie została zamknięta.

3.2. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W grupie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego nadzorowano ogółem 307 obiektów. Skontrolowano 186 zakładów, przeprowadzając w nich 232 kontrole. W tej grupie zakładów wydano w sumie 37 decyzji administracyjnych, w tym 14 decyzji nakazujące wykonanie obowiązków głównie związanych z poprawą stanu technicznego zakładów. Nałożono 6 mandatów na kwotę 1900 zł – wszystkie w powiecie karkonoskim. Mandaty nałożono z uwagi na zły stan sanitarno-higieniczny zakładów i brak zapisów z monitoringu w ramach GHP/GMP i HACCP.

Wybrane zagadnienia nadzoru nad zakładami żywienia zbiorowego zamkniętego
Krótka charakterystyka bloków żywienia w szpitalach.

Pod nadzorem tutejszej PSSE znajduje się 11 zakładów, w tym 3 prowadzące działalność na zasadach cateringu. Stan techniczny w blokach żywienia w szpitalach jest dobry. W 2024 r. skontrolowano 8 zakładów, w tym 2 w zakresie cateringu. Żywnienie pacjentów oceniono w 5 zakładach.

a) Bloki żywienia:

- w bloku żywienia w Centrum Medycznym Zarzecze w Karpaczu przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Sposób żywienia pacjentów oceniono jako prawidłowy.
- „IZER-MED” zlokalizowany w Szklarskiej Porębie przy ulicy Sanatoryjnej 1. Przeprowadzono kontrolę sanitarną w oparciu o arkusz, nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych. Jadłospis oceniono jako prawidłowy.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

- w Wojewódzkim szpitalu rehabilitacyjnym w Janowicach Wielkich przy ulicy Sudeckiej 15 przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny. Sposób żywienia pacjentów oceniono jako prawidłowy. Nie wydano decyzji nakazującej.
- Zakład opiekuńczo-leczniczy w Jeleniej Górze przy ulicy Żeromskiego 2. W 2024 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną w oparciu o arkusz oceny. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Żywienie pacjentów oceniono jako prawidłowe.

W systemie cateringowym:

- Punkt Wydawania Posiłków KCM przy ul. Bankowej 5-7 w Jeleniej Górze. W 2024r. przeprowadzono kontrolę kompleksową, nie stwierdzono nieprawidłowości. W zakładzie nie oceniono sposobu żywienia z uwagi na to, że posiłki realizowane są dla pacjentów przebywających powyżej 1 dnia. Natomiast większość pobytów w tym szpitalu to pobyty 1 dniowe. W protokole kontroli zapisano jakie są składniki posiłków, jak komponowane są posiłki, ale nie przeprowadzono oceny sposobu żywienia na podstawie jadłospisu dekadowego.
- Rozdzielnia posiłków w Powiatowym Centrum Zdrowia w Kowarach. Obiekt został skontrolowany i oceniony wg arkusza ocen. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Żywienie pacjentów oceniono jako prawidłowe.

W obiektach szpitalnych wdrożone zostały zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz zasady systemu HACCP.

b) Bloki żywienia w sanatoriach

Według ewidencji w tej grupie obiektów znajduje się 8 zakładów, w tym 5 w systemie cateringowym. Skontrolowano 5 zakładów. Oceniono żywienie kuracjuszy w 3 zakładach, nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

- Restauracja Zdrojowa „Edward” w Jeleniej Górze przy Parku Zdrojowym 4 prowadzi pełną produkcję posiłków oraz dostarcza posiłki w formie cateringu do 5 obiektów należących do Polskiej Grupy Uzdrowisk PGU Uzdrowisko Cieplice. W Restauracji „Edward” w 2024 roku przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości, żywienie kuracjuszy oceniono jako

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

prawidłowe. Przeprowadzono kontrole kompleksowe w oparciu o arkusz oceny w dwóch zakładach w systemie cateringowym, tj.: „Marysieńka” i „Stoczniowiec”. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości sanitarno-technicznych. W obiekcie Marysieńka nie stwierdzono nieprawidłowości w żywieniu kuracjuszy.

- przeprowadzono kontrolę kompleksową w Sanatorium MSWiA „Agat” w Jeleniej Górze, Kontrola wykazała nieprawidłowość polegającą na złym stanie sanitarno-technicznym podłogi w pomieszczeniu produkcyjnym. Wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji na 2025 rok. Żywnienie kuracjuszy oceniono prawidłowo.
- w kwietniu 2024 .r zatwierdzono Tymczasową Kuchnię Cateringową przy Placu Piastowskim 38 w Jeleniej Górze należącą do Polskiej Grupy Uzdrowisk PGU Uzdrowisko Cieplice. Działalność kuchni wnioskodawca określił jako tymczasową do momentu rozbudowy docelowego zaplecza gastronomii realizowanej w ramach inwestycji pn. Rozbudowa i przebudowa obiektu uzdrowskiego Dom Zdrojowy I o nowy oddział sanatoryjny tzw. Termy Uzdrowskie w Jeleniej Górze.

W tej grupie zakładów opracowano i wdrożono procedury GMP, GHP oraz procedury oparte na zasadach systemu HACCP. Prowadzony jest stały nadzór nad jakością zdrowotną produkowanej żywności, nad procesem technologicznym, nad jakością wody używanej w zakładach, nad kwalifikacjami oraz higieną pracowników, ochroną zakładu przed zewnętrznymi czynnikami stwarzającymi zagrożenie dla bezpieczeństwa żywności oraz nad prawidłowym żywieniem kuracjuszy.

c) Stołówki w szkołach i przedszkolach

W zakładach żywienia zamkniętego w obiektach szkolnych i przedszkolnych w roku 2024 znajdowało się pod nadzorem 68 zakładów, w tym 29 w systemie cateringowym. Skontrolowano 46 zakładów, przeprowadzając w nich 55 kontroli.

W grupie stołówek szkolnych i przedszkolnych wydano 8 decyzji administracyjnych, w tym 5 decyzji nakazujących (1 stołówka, 4 przedszkola), które dotyczyły, m.in. nieprawidłowości technicznych.: odnowienia ścian w pomieszczeniach bloku żywienia, badania wody używanej w zakładzie oraz nieprawidłowości w zakresie żywienia dzieci w 4 przedszkolach stwierdzono nieprawidłowości w dekadowym jadłospisie:

- w jadłospisie dekadowym nie została uwzględniona porcja warzyw i/lub owoców
- w każdym posiłku,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

- w jadłospisie nie zostały uwzględnione co najmniej dwie porcje mleka lub przetworów mlecznych.

We wszystkich przedszkolach przeprowadzono kontrole sprawdzające, zalecenia wykonano.

W 2024 roku w tych grupach obiektów nie nałożono mandatów karnych.

Podsumowując w 2024 roku dokonano oceny jadłospisów w 39 obiektach, w tym 24 w przedszkolach i 15 stołówkach szkolnych.

d) zakłady usług cateringowych

Pod nadzorem znajduje się 10 zakładów (4 w Jeleniej Górze, 6 w powiecie karkonoskim). Wszystkie zakłady mają opracowane i wdrożone procedury GHP/GMP oraz systemu HACCP. W tej grupie obiektów wydano 4 decyzje administracyjne.

W jednym zakładzie cateringowym przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości sanitarne polegające na: przed wejściem do zakładu stwierdzono nagromadzoną dużą ilość odpadów (głównie plastikowe pojemniki i skrzynki), teren przed zakładem utrzymany brudno (niedopałki papierosów, wiele przypadkowych przedmiotów), urządzenia chłodnicze utrzymane brudno, podłogi w pomieszczeniach zakładu w złym stanie sanitarnym, procesy mycia sprzętu produkcyjnego prowadzone są nieskutecznie w przygotowalni wstępnej nagromadzona duża ilość opakowań kartonowych. Za ww. nieprawidłowości nałożono mandat karny w wysokości 500 zł. W krótkim czasie przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która potwierdziła wykonanie zaleceń w celu wyeliminowania ww. nieprawidłowości.

Ponadto w 2024 roku wydano:

- 1 decyzję unieruchomienia całego zakładu w obiekcie żywienia otwartego w powiecie karkonoskim. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną (zgłoszenie konsumenckie) w zakresie stanu sanitarnego oraz jakości serwowanych potraw, w trakcie której stwierdzono szereg uchybień polegających na m.in.: nieprawidłowo prowadzonych procesach technologicznych, pomieszczenia zakładu niewykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem, osoby pracujące przy produkcji nie posiadały orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych, pomieszczenia zakładu wraz z wyposażeniem w złym stanie sanitarno-higienicznym; przy umywalkach do mycia rąk brak akcesoriów do higienicznego mycia i osuszania rąk, brak wydzielonego miejsca do przechowywania sprzętu porządkowego oraz środków czystości, brudny sprzęt produkcyjny, w pomieszczeniu szatni widoczne pajęczyny, kosze na odpady w pomieszczeniach produkcyjnych bez przykrycia, urządzenia chłodnicze wyeksploatowane,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

w pomieszczeniu produkcyjnym przechowywano prywatne rzeczy. Stwierdzono również środki spożywcze bez oznakowania, po terminie przydatności do spożycia, w związku z tym sporządzono postanowienie o zabezpieczeniu. Za stwierdzone nieprawidłowości na Stronę nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 1000,00 zł, wydano decyzję unieruchomienia zakładu oraz zobowiązano Stronę do przedstawienia dokumentu potwierdzającego utylizację zabezpieczonego towaru. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień sanitarno-higienicznych. Obiekt wznowił działalność;

- 2 decyzje zakazujące produkcji lodów z automatu (1 w automacie do lodów w Jeleniej Górze i 1 w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego z automatem do lodów zlokalizowanego w powiecie karkonoskim);
- 1 decyzję zakazującą produkcji lodów z automatu w jednym z zakładów Jeleniej Górze - w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek (1 partia) lodów z automatu i stwierdzono zawyżoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae, co jest niezgodne z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2073/2025 z dnia 15 listopada 2005 r. (...). Po przedstawieniu przez stronę prawidłowego wyniku badania lodów automat wznowił działalność;
- 1 decyzję zakazującą produkcji lodów z automatu w jednym ze schronisk w powiecie karkonoskim – decyzja została wydana w związku ze zgłoszeniem od osób spożywających lody i skarżących się na dolegliwości żołądkowo-jelitowe. W tym samym dniu przeprowadzono urzędową kontrolę w zakładzie, która, co prawda, nie wykazała nieprawidłowości technicznych ani sanitarnych, ale za brak dokumentacji dla celów sanitarno-epidemiologicznych jednego z pracowników zakładu, właściciela ukarano mandatem karnym w wysokości 100 zł. Właściciel zakładu złożył pisemne oświadczenie o wstrzymaniu produkcji lodów z automatu. W dniu 09.08.2024r. pracownicy sekcji próbobiorców pobrali do badań 10 próbek lodów z automatu (5 waniliowo-śmietanowych i 5 czekoladowych) oraz wymazy z odbytu od 2 pracowników restauracji. W pobranych próbkach lodów stwierdzono zawyżoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae co jest niezgodne z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2073/2025 z dnia 15 listopada 2005 r. (...). W związku z powyższym PPIS wydał decyzje o zakazie produkcji lodów z automatu w tym zakładzie. W wynikach z pobranych wymazów, nie stwierdzono obecności pałeczek Salmonella. Przedmiotowe zgłoszenie zostało zakwalifikowane jako

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

ognisko zakażenia pokarmowego. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca nie wykazała nieprawidłowości.

4. Wytwórnice oraz miejsca obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2024 r pod nadzorem znajdowały się 3 wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, cztery hurtownie prowadzące obrót materiałami i wyrobami przeznaczonym do kontaktu z żywnością, 20 sklepów. W tej grupie obiektów w 2024 roku skontrolowano 3 sklepy, w których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wśród wytwórni kontrolujemy:

- Jelenia Plast w Jeleniej Górze przy ulicy Spółdzielczej 47, zakład zajmuje się głównie produkcją artykułów ogrodowych oraz artykułów gospodarstwa domowego w tym w niewielkim stopniu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością poprzez formowanie wtryskowe i rotację. W zakładzie zatrudnionych jest łącznie ponad 700 osób. Do dyspozycji zakładu własne powierzchnie produkcyjne o powierzchni 75 000 m² łącznie;
- Huta Szkła Julia w Piechowicach przy ulicy Kryształowej 73, zakres działalności zakładu: produkcja wyrobów szklanych ozdobnych, użytkowych oraz przeznaczonych do kontaktów z żywnością (kieliszki, karafki, szklanki, talerze itp.) z przeznaczeniem na rynek krajowy i eksport. Produkcja odbywa się zarówno na zamówienie klienta jak i na sprzedaż hurtową oraz detaliczną;
- C-TECH w Kowarach przy ulicy Zamkowej 9, zakład wpisany do rejestru zakładów w 2024 roku. Zakres działalności obejmuje produkcję wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Wśród hurtowni mamy:

- Hurtownia JAG w Jeleniej Górze przy ulicy Spółdzielczej 55A, zakład prowadzący działalność w zakresie sprzedaży hurtowej materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz dostarczanie własnymi środkami transportu do odbiorców zgodnie z zamówieniem.
- Hurtownia WIREX w Jeleniej Górze przy ulicy Karola Miarki 54A, zakład prowadzący działalność w zakresie sprzedaży hurtowej materiałów i wyrobów przeznaczonych do

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

kontaktu z żywnością oraz dostarczanie własnymi środkami transportu do odbiorców zgodnie z zamówieniem.

- Hurtownia opakowań PIRUM w Jeleniej Górze przy ulicy Czarnoleskiej 25, Zakres działalności polega na obrocie artykułami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, głównie artykuły jednorazowego użytku z papieru, styropianowe, plastikowe, z materiałów naturalnych: bambus, drewno, pulpa trzciniowa, oraz dostarczanie własnymi środkami transportu do odbiorców zgodnie z zamówieniem.
- Hurtownia „Perła” w Karpaczu przy ulicy Konstytucji 3 Maja 1A, zakład prowadzący działalność w zakresie sprzedaży hurtowej materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością z odbiorem osobistym przez odbiorców finalnych w oparciu o zamówienie.

Dodatkowo w 2024 roku nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością był prowadzony w ramach bieżącego nadzoru w zakładach produkcji żywności, zakładach żywienia zbiorowego oraz obrotu środkami spożywczymi. W czasie urzędowych kontroli w powyższych obiektach sprawdzono:

- czy stosowane materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością posiadają informację o możliwości stosowania do kontaktu z żywnością (nie stwierdzono nieprawidłowości)
- czy zakłady stosujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością do pakowania środków spożywczych lub podawania posiłków posiadają dokumentację – deklaracje zgodności dla stosowanych wyrobów i materiałów (nie stwierdzono nieprawidłowości).

3. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

3.1. System RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)

W 2024 roku w ramach systemu RASFF otrzymano łącznie 55 powiadomień, w tym 18 alarmowych, 27 powiadomień informacyjnych w celu podjęcia działań, 7 powiadomień informacyjnych w celu zwrócenia uwagi, 3 powiadomienia o niezgodności, w związku z czym podejmowano czynności kontrolne i wyjaśniające dotyczące występowania w obrocie zakwestionowanych partii produktów.

Przeprowadzono łącznie 53 kontroli i postępowań wyjaśniających:

- 12 w sklepach spożywczych, w tym 9 w super i hipermarketach,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

- 14 w hurtowniach spożywczych,
- 11 w aptekach,
- 4 w innych obiektach obrotu żywnością,
- 1 w zakładach żywienia zbiorowego otwartego,
- 1 w zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego,
- 1 w zakładzie produkcyjnym.

Do systemu RASFF zgłoszono produkty spożywcze:

1) ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne:

- sałatka jarzynowa – stwierdzenie obecności bakterii z grupy *Salmonella*;
- świeże mięso drobiowe ze względu na obecność bakterii z grupy *Salmonella*;
- Lemon Grass powder – stwierdzenie obecności bakterii *Bacillus cereus*;
- Ser Żółty Mazur – stwierdzenie obecności bakterii *Salmonella Newport*
- Kebab z udek z kurczaka – stwierdzenie obecności bakterii *Salmonella Enteritidis*.

2) ze względu na zanieczyszczenia chemiczne:

- chipsy warzywne – stwierdzenie wysokiej zawartości akryloamidu;
- herbata z dodatkiem jaśminu – stwierdzenie pozostałości pestycydu w tym chlirpiryfosu;
- draże „Nerds Candy rainbow – mini cukrarskie draże” – stwierdzenie przekroczenia NDP barwnika E 110 żółcień pomarańczowa FCF;
- suplement diety „Aloes (Aloe vera)” – stwierdzenie barbaloiny ;
- przybory kuchenne – stwierdzenie przekroczenia poziomu pierwszorzędowych amin aromatycznych;
- „kmin rzymski” – stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych;
- suszony pieprz syczański – stwierdzenie węglowodorów aromatycznych olejów mineralnych (MOAH) oraz przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w przypadku 10 substancji czynnych;
- mąka migdałowa stwierdzenie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów aflatoksyny B1 i sumy aflatoksyn B1, B2, G1, G2;
- suplement diety „Now Foods5-http Double Strength” stwierdzenie niedozwolonego składnika 5-http (hydroksytryptofanu);

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

- „Mąka z ciecierzycy WITPAK” – stwierdzenie obecności niedeklarowanego alergenu białka soi;
- suszona gorzka тыква- stwierdzenie pozostałości pestycydów;
- pestki dyni bezglutenowe – stwierdzenie obecności alergenu;
- „Płatki owsiane bezglutenowe RADIX-BIS” – stwierdzenie obecności glutenu;
- kolba kukurydzy – stwierdzenie przekroczenia NDP ołowiu;
- „Herbapol Herbatka fix rumiankowo-koperkowa” – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów pirolizydynowych;
- „płatki ryżowe błyskawiczne” – przekroczenie kadmu;
- „figi suszone” – przekroczenie aflatoksyny B1 oraz sumy aflatoksyn;
- „cynamon mielony” – przekroczenie dopuszczalnego poziomu ołowiu;
- herbatniki – przekroczenie dopuszczalnego poziomu akryloamidu;
- soczewica czerwona – stwierdzenie przekroczenia NDP pestycydu – procymidonu;
- barwnik FOOD COLOURS – stwierdzenie obecności ditlenku tytanu (E171);
- Rodzynki Kresto – stwierdzenie przekroczenia NDP ochratoksyny A.

3) ze względu na inne zagrożenia:

- siemię lniane – wykrycie niedozwolonego genetycznie zmodyfikowanego lnu;
- czajnik elektryczny marki Clatronic – stwierdzenie zmian cech organoleptycznych wody;
- „Radler gorzka pomarańcza bezalkoholowy napój piwny” – stwierdzenie ryzyka uszkodzenia (wybuchu) butelek;
- mąka pszenna typ 480 – stwierdzenie niewłaściwej organoleptyki tj. zbrylenia mąki, niewłaściwa barwa, oznaki zapleśnienia;
- WHEY PROTEIN powder – wykrycie przez producenta uszkodzenia na linii produkcyjnej co mogło skutkować możliwą obecnością ciała obcego;
- „Propolis Forte 30 tabletek” – stwierdzenie zanieczyszczenia fragmentami metalu.

Ze względu na obecność bakterii z grupy *Salmonella* 8 powiadomień dotyczyło świeżego mięsa drobiowego dystrybuowanego przez jeleniogórską hurtownię Kubex, która połączona jest z Zakładem Rozbioru Drobiu Kubex.

Świeże mięso drobiowe stanowi aż 90% obrotu hurtowni, a sprzedaż zagraniczna,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

głównie do Czech – to również 90% obrotu. Zakład Rozbioru Drobiu Kubex posiada harmonogram badań właścicielskich świeżego mięsa drobiowego w kierunku *Salmonella*, dlatego próbki pobierane są z częstotliwością 1 raz w tygodniu. Nieprawidłowe wyniki zakład przekazuje do Inspekcji Weterynaryjnej.

W 2024 roku do PSSE w Jeleniej Górze wpłynął wniosek konsumenta dotyczący zakupu produktu pn. „Papita” – ciastko z kokosowym nadzieniem w polewie czekoladowej z drażami w sklepie Lidl w Jeleniej Górze, w którego składzie na opakowaniu znajduje się niedozwolona substancja o nazwie dwutlenek tytanu. Przedstawiciele PPIS w Jeleniej Górze przeprowadzili urzędową kontrolę w sklepie Lidl w Jeleniej Górze, w trakcie której ustalono, że w obrocie znajdowały się ciastka pn. „Papita”, w których stwierdzono dwutlenek tytanu w wykazie składników na opakowaniu. Powyższe produkty objęto postanowieniem o zabezpieczeniu środków spożywczych.

W związku z powyższym przedstawiciele PPIS w Jeleniej Górze podjęli działania zgodnie z procedurami systemu RASFF, a Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w 2024 r. wygenerował 1 powiadomienie wychodzące.

3.2. Nadzór nad znakowaniem żywności i bezpieczeństwem środków spożywczych dla określonych grup (żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, dla niemowląt i małych dzieci, środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę do kontroli masy ciała) suplementów diety oraz środków spożywczych wzbogaconych

W 2024 r. podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych, głównie w zakładach produkcji żywności przeprowadzano oceny znakowania środków spożywczych. Zwracano uwagę na to jakie informacje umieszczane są na etykietach i czy są one zgodne z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...). We wszystkich skontrolowanych zakładach sprawdzano również czy na etykietach oraz w menu/jadłospisach znajdują się informacje o składnikach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji zgodnie z ww. rozporządzeniem.

W zakładach produkcji żywności podczas przedmiotowych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie na przykład:

- 1) W oznakowaniu wyrobu gotowego pn. „Uszka z pieczarkami” tj. w wykazie składników nie podano procentowej zawartości pieczarki. Na etykiecie gotowego produktu oprócz nazwy zwyczajowej tj. „Uszka z pieczarkami” zamieszczono również nazwę „Pierogi

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Izerskie” co może wprowadzać konsumenta w błąd co do rzeczywistej zawartości opakowania jednostkowego.

- 2) W oznakowaniu opakowań jednostkowych lodów i sorbetów stwierdzono m.in. takie nieprawidłowości – w wykazie składników przy dodatkach do żywności nie wskazano funkcji technologicznej jakie pełnią dodatki do żywności – w lodach „dojrzałe mango”, „lody truskawka polska” nie wskazano funkcji technologicznej pektyny.

W 2024 roku w sumie przeprowadzono analizę oznakowania:

- 27 suplementów diety z czego 3 to ocena prezentacji suplementów diety na stronie internetowej,
- 15 środków spożywczych dla określonych grup konsumentów, w tym 13 z grupy żywność przeznaczona dla niemowląt i małych dzieci i 2 z grupy żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, z czego 1 to ocena prezentacji na stronie internetowej.

Oceniane produkty pochodziły:

- z obrotu (apteki i sklepy,
- od przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze,
- ze sklepów prowadzących sprzedaż internetową.

Razem zakwestionowano 5 suplementów diety, w tym 2 oferowane przez internet.

Skutkiem tego było postępowanie administracyjne prowadzone wobec przedsiębiorcy z terenu będącego pod nadzorem tutejszej Stacji, a w przypadku przedsiębiorców spoza terenu nadzorowanego przez PSSE w Jeleniej Górze powiadamiano odpowiednich Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.

Produkty dyskwalifikowano m.in. ze względu na nieprawidłowe oznakowanie opakowań jednostkowych m.in.:

- na opakowaniu jednostkowym suplementu diety „Ocuvite Lutein Forte” nie podano kraju lub miejsca pochodzenia podstawowego składnika środka spożywczego, które są odmienne od podanego kraju lub miejsca pochodzenia danego środka spożywczego, co narusza Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2018/775 z dnia 28 maja 2018 r. ustanawiające zasady stosowania art. 26 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, w odniesieniu do reguł dotyczących wskazywania kraju lub miejsca pochodzenia podstawowego składnika środka spożywczego;

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

- w oznakowaniu suplementu diety nie umieszczono informacji dotyczącej unikania konkretnych negatywnych skutków dla zdrowia związanych z daną żywnością, co narusza 14 ust. 2 lit. b) Rozporządzenia (WE) nr 178/2002, gdyż oleju z ostropestu nie powinny stosować kobiety w ciąży, karmiące piersią oraz dzieci poniżej 12 roku życia oraz nie zaleca się stosowania oleju z ostropestu również w przypadku niedrożnych kanalików żółciowych.

W niektórych przypadkach na opakowaniu jednostkowym produktu nie umieszczono informacji wynikających z § 5 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09 października 2007 r. w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety m.in:

- brak ostrzeżenia dotyczącego nieprzekraczania zalecanej porcji do spożycia w ciągu dnia,
- brak stwierdzenia, że suplementy diety nie mogą być stosowane jako substytut (zamiennik) zróżnicowanej diety,
- brak stwierdzenia, że suplementy diety powinny być przechowywane w sposób niedostępny dla małych dzieci.

Dodatkowo prowadzono bieżący monitoring stron internetowych typu OLX, Allegro, Allegro Lokalnie w związku z pismami DPWIS dotyczącymi niewłaściwej jakości, bądź niewłaściwej prezentacji i reklamy internetowej środków spożywczych, w tym suplementów diety.

3.3. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów oraz zatrucia grzybami

W roku 2024 sprawowany był bieżący nadzór nad obrotem grzybami świeżymi, suszonymi oraz przetworami grzybowymi. Podczas kontroli w obiektach obrotu żywnością oraz w obiektach żywienia zbiorowego zwracano uwagę na takie aspekty jak oznakowanie produktów opakowanych, umożliwiające identyfikację produktu i producenta oraz dokumenty towarzyszące świeżym grzybom dostarczonym do zakładów luzem.

W siedzibie PSSE w Jeleniej Górze, w godzinach urzędowania stacji udzielane były na bieżąco porady w zakresie określania przynależności gatunkowej grzybów. Wg prowadzonego rejestru udzielono 23 porady grzybowe. Wydano 13 atestów na grzyby suszone.

Prowadzono również działania edukacyjno-szkoleniowe. Pracownicy (grzyboznawcy, pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia) prowadzili edukację dzieci oraz młodzieży w ramach warsztatów „Grzybowe królestwo”, które odbyły się w dniach 15-18.10.2024 r. w siedzibie PSSE w Jeleniej Górze.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Ekspozycja naturalnych okazów grzybów odbywała się pod bacznym okiem grzyboznawców PSSE w Jeleniej Górze. W ramach wystawy prowadzone były teoretyczne oraz praktyczne warsztaty mykologiczne, zabawy oraz gry edukacyjne. Warsztaty wraz z wystawą cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci z przedszkoli, szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych.

Ponadto w środkach masowego przekazu zamieszczano informacje dotyczące grzybów oraz zasad bezpiecznego zbioru, dla zainteresowanych zamieszczono informację o dostępności grzyboznawców w tutejszej Stacji, a także opublikowano 4 posty własne na Facebooku, udostępniono 4 posty z GIS.

6. Nadzór nad realizacją wykonania pomiarów stężenia radonu lub stężenia energii potencjalnej alfa krótkożyciowych produktów rozpadu radonu

Od września 2024 roku pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia w ramach nadzoru sanitarnego w zakładach żywnościowo-żywnieniowych przy przeprowadzaniu kontroli kompleksowych zakładów sprawdzają realizację wykonania pomiarów stężenia radonu lub stężenia energii potencjalnej alfa krótkożyciowych produktów rozpadu radonu w przypadku wystąpienia w zakładzie miejsc pracy zlokalizowanych wewnątrz pomieszczeń na poziomie parteru/-1. W przypadku braku wyników badań ww., przesyłana jest dokumentacja (protokół kontroli sanitarnej) do Działu Higieny Radiacyjnej WSSE we Wrocławiu. Do końca 2024 roku przesłano dokumentację dotyczącą 21 zakładów.

7. Nadzór nad obiektami żywnościowo-żywnieniowymi znajdującymi się na terenach popowodziowych i po podtopieniach.

We wrześniu 2024 roku Jelenią Górę i powiat karkonoski nawiedziła powódź. W związku z sytuacją powodziową pracownicy PSSE w Jeleniej Górze z pełnym zaangażowaniem przystąpili do czynności kontrolnych i wyjaśniających w miejscach dotkniętych tą klęską żywiołową. W pierwszych dniach po powodzi czyli od 17.09.2024 r. pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia rozpoczęli przeprowadzanie wizytacji zalanych/podtopionych zakładów żywnościowo-żywnieniowych z terenów miasta i powiatu oraz zakładów, które w związku z sytuacją powodziową nie miały prądu.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Ogółem pracownicy dotarli do 94 zakładów, z których 35 uległo zalaniu/podtopieniu, 12 nie miało prądu, a 54 zakłady nie uległy skutkom powodzi. Z wymienionych powyżej 47 zakładów (35 zalanych/podtopionych, 12 bez prądu) możemy wymienić 15 sklepów (w tym 1 hurtownia), 7 supermarketów, 14 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, 2 żywienia zbiorowego zamkniętego, 9 zakładów produkcji żywności.

Większość z tych zakładów wznowiła już swoją działalność (44 zakłady).

Do dnia 31.12.2024 r., w związku z sytuacją powodziową, pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia przeprowadzili łącznie 77 kontroli. W ich wyniku stwierdzono, że nie wznowiły działalności 3 zakłady – zakład produkcji (Browar), 2 zakłady żywienia zbiorowego (restauracja i przedszkole).

W zakładach zalanych/podtopionych oraz bez prądu zobowiązywano przedsiębiorców do okazywania dokumentów utylizacji nienadającej się do spożycia żywności.

Ponadto pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia, w związku z sytuacją powodziową i możliwością wprowadzania do obrotu żywności z terenów zalanych, prowadzili kontrole punktów sprzedaży warzyw i owoców na Targowisku Zabobrze w Jeleniej Górze. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia sukcesywnie przeprowadzali kontrole sanitarne w zakładach zalanych/podtopionych, które zgłaszały gotowość do wznowienia działalności lub, które postulowały o przeprowadzenie kontroli zalanych zakładów.

Jednocześnie pracownicy PSSE w Jeleniej Górze udzielali wsparcia przedsiębiorcom prowadzącym działalność w obiektach obrotu i produkcji żywności z terenów zalanych/podtopionych w zakresie m.in. informowania o jakości wody przeznaczonej do spożycia, o bezpieczeństwie żywności oraz w zakresie sposobu przeprowadzania dezynfekcji pomieszczeń, wyposażenia i sprzętu.

Ponadto informowano, że na stronie www.gis.gov.pl znajdują się bieżące komunikaty dotyczące bezpieczeństwa żywności na terenach objętych sytuacją powodziową w Polsce oraz zobowiązywano do śledzenia zaleceń lokalnych władz.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność związaną z obrotem i produkcją żywności, których zakłady uległy zalaniu/podtopieniu w mieście i w powiecie z dużym zaangażowaniem współpracowali z pracownikami PSSE w Jeleniej Górze. Nie wydano żadnej decyzji unieruchomienia ani zakazu wprowadzania do obrotu żywności.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

8. Charakterystyka stanu sanitarnego zakładów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na trasach turystycznych

Nadzorowano ogółem 1517 zakładów, w tym skontrolowanych zostało ogółem 770 obiektów w miejscowościach turystycznych. Przeprowadzono w nich 1103 kontrole sanitarne. Wystawiono 72 mandaty karne na kwotę 24000 zł., głównie za zły stan sanitarno-higieniczny zakładów, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, niewłaściwie prowadzone procesy produkcyjne.

Krótką charakterystyką kilku skontrolowanych schronisk:

- Schronisko Odrodzenie – kontrola kompleksowa nie wykazała nieprawidłowości. W 2024 roku wpłynęło zgłoszenie konsumenckie dotyczące nieprawidłowości sanitarnych i złej jakości potraw; Przeprowadzona kontrola interwencyjna nie potwierdziła wskazanych w zgłoszeniu nieprawidłowości;
- Schronisko Szwajcarka – w 2024 r. przeprowadzono kontrolę kompleksową, w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości polegające na złym stanie sanitarno-technicznym lady w bufecie oraz złym stanie sanitarno-technicznym ścian i podłóg w zakładzie; wydano decyzję nakazującą wykonanie stwierdzonych nieprawidłowości; nie nałożono mandatu karnego;
- Schronisko Na Przełęczy Okraj – w 2024 r. przeprowadzono kontrolę kompleksową; Stwierdzono nieprawidłowość polegającą na złym stanie sanitarno-technicznym ścian w magazynie spożywczym; wydano decyzję nakazującą;
- Schronisko Samotnia – kontrola kompleksowa wykazała nieprawidłowości natury sanitarno-technicznej, m.in.:
 - brak segregacji przy przechowywaniu środków spożywcze;
 - niewłaściwie prowadzony proces technologiczny;
 - zły stan techniczny ścian i podłóg w pomieszczeniach zakładu

Nieprawidłowości techniczne zostały objęte decyzją administracyjną; za nieprawidłowości sanitarne nałożono mandat karny. Kolejna kontrola wykazała usunięcie nieprawidłowości sanitarnych. Stwierdzono wykonanie zaleceń i usunięcie nieprawidłowości sanitarnych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

9. Podsumowanie

W trakcie przeprowadzania kontroli sanitarnych związanych z bezpieczeństwem żywności i żywienia pracownicy Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze zwracali szczególną uwagę na przestrzeganie wymagań sanitarno-higienicznych w zakładach, identyfikację środków spożywczych, prawidłowe znakowanie żywności, prawidłowe żywienie dzieci, młodzieży oraz pacjentów, kuracjuszy i pensjonariuszy. Ciągłe istotne jest wdrażanie i przestrzeganie procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP, które muszą być uaktualniane na bieżąco.

W przypadku zgłoszeń i uwag od konsumentów dotyczących nieprawidłowości w zakładach, szybko reagowano i rozpatrywano zgłoszenia bez zbędnej zwłoki. Pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia czynnie uczestniczyli w szkoleniach wewnętrznych oraz zewnętrznych, w tym w webinarach realizowanych na platformach internetowych dotyczących zagadnień żywnościowo-żywnościowych. Ponadto w ramach samokształcenia każdy pracownik pogłębia wiedzę z zakresu działalności Sekcji, m.in. na temat systemu RASFF, produkcji pierwotnej, suplementów diety, etc.

Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia współpracuje z innymi inspekcjami zajmującymi się bezpieczeństwem żywności, m.in. z Inspekcją Weterynaryjną w Jeleniej Górze oraz Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w zakresie nadzoru nad produkcją pierwotną.

V Jakość wody przeznaczonej do spożycia

1. Zaopatrzenie ludności w wodę

Jednym z ważniejszych zagadnień Inspekcji Sanitarnej jest bezpieczeństwo zdrowotne wody przeznaczonej do spożycia. W roku 2024 pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowało się 180 obiektów związanych z zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia. Były to wodociągi i ujęcia zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ujęcia indywidualne oraz studnie publiczne.

1.1. Pobór wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej

Aktualnie pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze znajduje się 67 ujęć wody, które zaopatrują sieci wodociągów publicznych (40 głębinowych, 27 powierzchniowych).

W 2024 roku zbadano jakość wody z 7 ujęć powierzchniowych usytuowanych na zbiorniku i ciekach wodnych:

1. Potok Kamieńczyk-kategoria A2 (ze względu na zwiększoną ilość bakterii grupy coli, *Escherichia coli*, paciorkowców i barwę). Ujęcie zasila strefę zaopatrzenia w wodę „Leśny Domek” w Szklarskiej Porębie.
2. Potok Bystrzyk-kategoria A2 (ze względu na zwiększoną ilość bakterii grupy coli i paciorkowców). Ujęcie zasila strefę zaopatrzenia w wodę „Majówka” w Karpaczu.
3. Potok Mała Kamienna-kategoria A2 (ze względu na barwę i zwiększoną ilość bakterii grupy coli). Ujęcie zasila strefę zaopatrzenia w wodę „Górzyniec” w Piechowicach.
4. Potok Łomnica (ujęcie Mały Staw)-kategoria A2 (ze względu na zwiększoną ilość bakterii grupy coli, *Escherichia coli* i zaniżony odczyn pH). Ujęcie zasila w wodę wodociąg Podgórzyn.
5. Biały Potok (ujęcie Wielki Staw)-kategoria A2 (ze względu na zwiększoną ilość bakterii grupy coli). Ujęcie zasila w wodę wodociąg Karpacz Górny.
6. Zbiornik Sosnówka- kategoria A2 (ze względu na zwiększoną ilość bakterii grupy coli) zasilający strefę zaopatrzenia „Zbiornik Sosnówka” w Jeleniej Górze.
7. Potok Ciekotka-kategoria A2 (ze względu na barwę, zwiększoną ilość bakterii grupy coli i paciorkowców). Ujęcie zasila strefę zaopatrzenia w wodę „Leśny Domek” w Szklarskiej Porębie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 13 września 2019 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

przez ludzi, wody kategorii A2 wymagają typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego oraz dezynfekcji przez chlorowanie końcowe. Uzdatnianie chemiczne wody dobierane jest w zależności od tego jaki parametr jest podwyższony lub zaniżony (jak w przypadku odczynu pH).

1.2. Struktura wodociągów w Jeleniej Górze i powiecie karkonoskim

W roku 2024 pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowało się 22 wodociągi:

1.2.1. Miasto Jelenia Góra

Do Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji “Wodnik” Sp. z o. o. należy wodociąg Jelenia Góra, który jest zaopatrywany w wodę z 3 ujęć powierzchniowych i 1 ujęcie infiltracyjne.

1.2.2. Powiat karkonoski

Do Karkonoskiego Systemu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. należy 14 wodociągów:

- 1) Wodociąg Szklarska Poręba (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- 2) Wodociąg Piechowice (zaopatrywany przez ujęcie powierzchniowe),
- 3) Wodociąg Podgórzyn (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- 4) Wodociąg Kowary (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- 5) Wodociąg Mysłakowice (zaopatrywany przez ujęcie podziemne),
- 6) Wodociąg Miłków (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- 7) Wodociąg Michałowice (zaopatrywany przez ujęcia podziemne),
- 8) Wodociąg Kowary Wojków (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- 9) Wodociąg Kowary Podgórze (zaopatrywany przez ujęcie podziemne),
- 10) Wodociąg Bukowiec (zaopatrywany przez ujęcie podziemne),
- 11) Wodociąg Kostrzyca (zaopatrywany przez ujęcie podziemne),
- 12) Wodociąg Zachełmie (zaopatrywany przez ujęcie infiltracyjne),
- 13) Wodociąg Sosnówka (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),
- 14) Wodociąg Przesieka (zaopatrywany przez ujęcie podziemne).

Do “Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej” Sp. z o.o. w Karpaczu należą 2 wodociągi i są to:

- 1) Wodociąg Karpacz (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne),

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

2) Wodociąg Karpacz Górny (zaopatrywany przez ujęcia powierzchniowe i podziemne).

Do Gminnego Systemu Wodociągów i Kanalizacji "Kamienica" Sp. z o.o. należą 2 wodociągi i są to:

- 1) Wodociąg Stara Kamienica-Kromnów (zaopatrywany przez ujęcia podziemne),
- 2) Wodociąg Kopaniec (zaopatrywany przez ujęcie podziemne).

Do Gminy Jeżów Sudecki należą 2 wodociągi i są to:

- 1) Wodociąg Jeżów Sudecki (zaopatrywany przez ujęcia podziemne),
- 2) Wodociąg Czernica (zaopatrywany przez ujęcie podziemne).

Od 1 stycznia 2025 r. wodociągi Gminy Jeżów Sudecki są zarządzane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Bolesławcu Sp. z o.o. ul. Łasicka 17 w Bolesławcu.

Do Gminy Janowice Wielkie należy wodociąg Janowice Wielkie (zaopatrywany w części przez ujęcie podziemne i wodociąg z Gminy Marciszów).

2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze, na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017, poz. 2294) ocenia jakość wody wodociągów publicznych znajdujących się na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego.

2.1. Ocena jakości wody dostarczanej przez wodociągi w 2024 roku

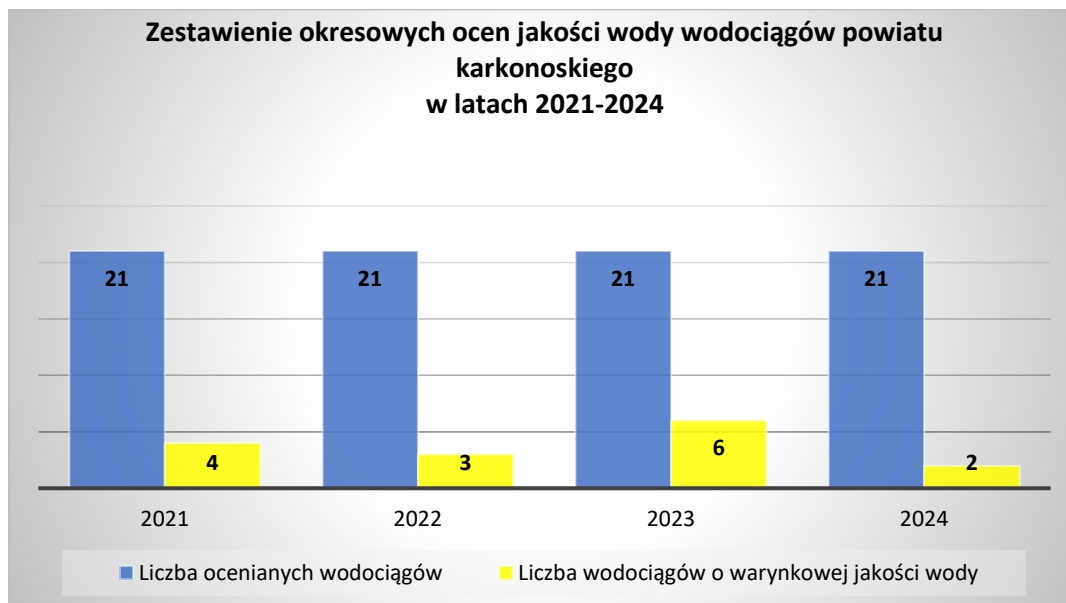
W wodociągu Jelenia Góra w 2024 r. stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W powiecie karkonoskim funkcjonuje 21 wodociągów publicznych, z czego w 19 stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2 wodociągach powiatu karkonoskiego stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Były to wodociągi:

- 1) Piechowice ze względu na zwiększoną zawartość glinu,
- 2) Szklarska Poręba ze względu na zwiększoną zawartość glinu.

2.2. Analiza przekroczeń parametrów mikrobiologicznych

W Jeleniej Górze w maju i czerwcu w 3 próbkach stwierdzono przekroczenia parametrów mikrobiologicznych w strefie zaopatrzenia „Zalew Sosnówka” w okolicach ulicy Rataja i Placu Piastowskiego. W związku z tym na stronie internetowej PSSE w Jeleniej Górze podano do wiadomości publicznej komunikat dotyczący pogorszenia jakości wody do spożycia oraz został powiadomiony Prezydent Miasta Jelenia Góra. Po podjętych działaniach naprawczych następane zbadane próbki były prawidłowe. Nie odnotowano przypadków zatruc i chorób wodozależnych.

Po dniu 13 września 2024 r. tj. od dnia wystąpienia powodzi dla Jeleniej Góry zostały wydane dwa komunikaty o konieczności przegotowywania wody pochodzącej z ujęć Kamienna Wieża i Leśniczówka. Było to zalecenie profilaktyczne, ponieważ wody powodziowe uniemożliwiły pracownikom PWiK „Wodnik” dotarcie do ujęć i uzupełnienie środka dezynfekcyjnego.

W okresie po wystąpieniu wrześniowej powodzi przez PSSE w Jeleniej Górze i PWiK „Wodnik” pobranych zostało do badań 196 próbek wody. Wszystkie pobrane próbki spełniały wymagania sanitarne pod względem mikrobiologicznym.

Ponadto PSSE w Jeleniej Górze przeprowadziła badania 6 studni przydomowych, które ucierpiały w czasie powodzi i są jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę. W Jeleniej Górze zbadano 10 próbek wody ze studni. W 3 studniach stwierdzono prawidłową jakość wody.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

W powiecie karkonoskim na 260 próbek zbadanych przez PSSE w Jeleniej Górze i przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, pod względem parametrów mikrobiologicznych, przekroczenia stwierdzono w 5 próbkach:

- w wodociągach Podgórzyn, Sosnówka i Przesieka w czerwcu.

Prawidłowe wyniki badania wody potwierdziły skuteczność podjętych działań przez Karkonoskiego Systemu Wodociągów i Kanalizacji Oddział w Podgórzynie. Z informacji uzyskanych od KSWiK wynika, że przyczyną mikrobiologicznego zanieczyszczenia wody tych wodociągów były prace leśne związane z wycinką drzew wykonywane przy użyciu ciężkiego sprzętu. Została naruszona warstwa gleby w zlewni potoków i ujęć drenażowych zaopatrujących te wodociągi. Także podczas kontroli sanitarnych ujęć zaobserwowano to zjawisko. Ponadto wycinka drzew wykonywana przy użyciu ciężkiego sprzętu, szczególnie na terenach górskich, sprzyja szybkiemu spływowi wody zwłaszcza na stromych zboczach górskich i może prowadzić do zachwiania stosunków wodnych w glebie, a w rezultacie do wyschnięcia terenów wodonośnych.

- w wodociągu Kowary i wodociągu Kowary Wojków w sierpniu.

Na stronie internetowej PSSE w Jeleniej Górze podano do wiadomości publicznej komunikaty dotyczące pogorszenia jakości wody do spożycia, szczególnie na terenie Osiedla „Wichrowa Równia” w Kowarach.

Prawidłowe wyniki badania wody potwierdziły skuteczność podjętych działań przez KSWiK Oddział w Kowarach. Nie odnotowano przypadków zatruc i chorób wodozależnych. Powyższy problem jest ściśle związany z niedostateczną ilością wody ujmowanej w wodociągu Kowary, a szczególnie w strefie zaopatrzenia „Kowary Górne”. Taki stan skutkuje częstymi brakami wody i doprowadza do zrywania biofilmu z rur sieci wodociągowej i instalacji wewnętrznych budynków. Niedostateczne opady w miesiącach zimowych i wiosennych spowodowały braki wody w potokach i wysuszenie gleby, w której usytuowane są sączki drenażowe. Problem ten jest złożony i wynika nie tylko ze skąpej ilości opadów atmosferycznych, ale także z erozji gleb obszarów wodonośnych zaopatrujących ujęcia drenażowe i górskie potoki.

Po 13 września 2024 r. tj. od dnia wystąpienia powodzi na terenie powiatu karkonoskiego zostało wydanych 10 komunikatów o złej jakości wody dla 9 wodociągów tj. Kostrzyca, Bukowiec, Karpacz, Karpacz Górny, Szklarska Poręba (strefa Polanka), Podgórzyn

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

(strefa Borowice), Zachełmie, Kopaniec, Stara Kamienica-Kromnów w związku przekroczeniem parametrów mikrobiologicznych (bakterie grupy coli, Escherichia coli). W związku z tym na stronie internetowej PSSE w Jeleniej Górze podano do wiadomości publicznej komunikaty dotyczące pogorszenia jakości wody do spożycia oraz byli powiadamiani burmistrzowie i wójtowie gmin. Po podjętych działaniach naprawczych przez przedsiębiorstwa wodociągowe następne próbki były prawidłowe. Nie odnotowano przypadków zatruc i chorób wodozależnych.

W okresie po wystąpieniu wrzesniowej powodzi w powiecie karkonoskim, PSSE w Jeleniej Górze i przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne przeprowadziły badania 144 próbek wody z czego w 10 stwierdzono niezgodności z normami sanitarnymi w zakresie mikrobiologicznym.

Ponadto PSSE w Jeleniej Górze przeprowadziła badania studni przydomowych, które ucierpiały w czasie powodzi i są jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę.

Zbadano 140 próbek wody z 96 studni, z czego w 18 studniach stwierdzono prawidłową jakość wody pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym, a w 20 stwierdzono prawidłową jakość wody tylko pod względem mikrobiologicznym (najczęściej stwierdzono zaniżony odczyn pH i zwiększoną mętność).

2.3. Analiza przekroczeń parametrów chemicznych – odstępstwa

W roku 2024 nie przyznawano odstępstw od wymaganej jakości wody.

W Jeleniej Górze, Powiatowa Stacja i PWiK „Wodnik”, zbadały 130 próbek wody w zakresie parametrów chemicznych. W 2 pojedynczych próbkach stwierdzano zwiększoną zawartość chloroformu a w 1 próbce zwiększona zawartość żelaza.

W okresie po wystąpieniu wrzesniowej powodzi, Powiatowa Stacja i PWiK „Wodnik” pobrały do badań chemicznych 195 próbek wody. Analiza próbek pobranych w tym okresie wykazała niezgodności w zakresie barwy (5 próbek) i mętności (6 próbek).

W powiecie karkonoskim, w zakresie parametrów chemicznych, na 270 próbek zbadanych przez PSSE w Jeleniej Górze i przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne zdyskwalifikowano 35 próbek. Najczęściej przekraczanymi parametrami fizykochemicznymi był zaniżony odczyn pH i zwiększona zawartość glinu. W pojedynczych próbkach stwierdzano zwiększoną zawartość chloroformu, żelaza i manganu oraz podwyższoną mętność.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

W okresie po wystąpieniu wrześniowej powodzi, PSSE w Jeleniej Górze i przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne pobrały do badań fizykochemicznych 143 próbki wody. Niezgodności stwierdzono w 31 próbkach wody w zakresie barwy (10 próbek) i mętności (21 próbek).

2.4. Substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Przedsiębiorstwa wodociągowe przeprowadzają badania wody pod kątem substancji promieniotwórczych w zależności od wyniku analizy ilościowej wcześniejszych wyników badań tych substancji oraz zaleceń PSSE w Jeleniej Górze, która monitoruje zakres i częstotliwość wykonywania tych badań.

2.4.1. Miasto Jelenia Góra

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Wodnik” Sp. z o.o. z/s w Jeleniej Górze corocznie przeprowadza badania radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia pochodzącej z ujęcia „Grabarów”. W roku 2024 stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu tj. 215,0 Bq/l (wartość prawidłowa do 100 Bq/l).

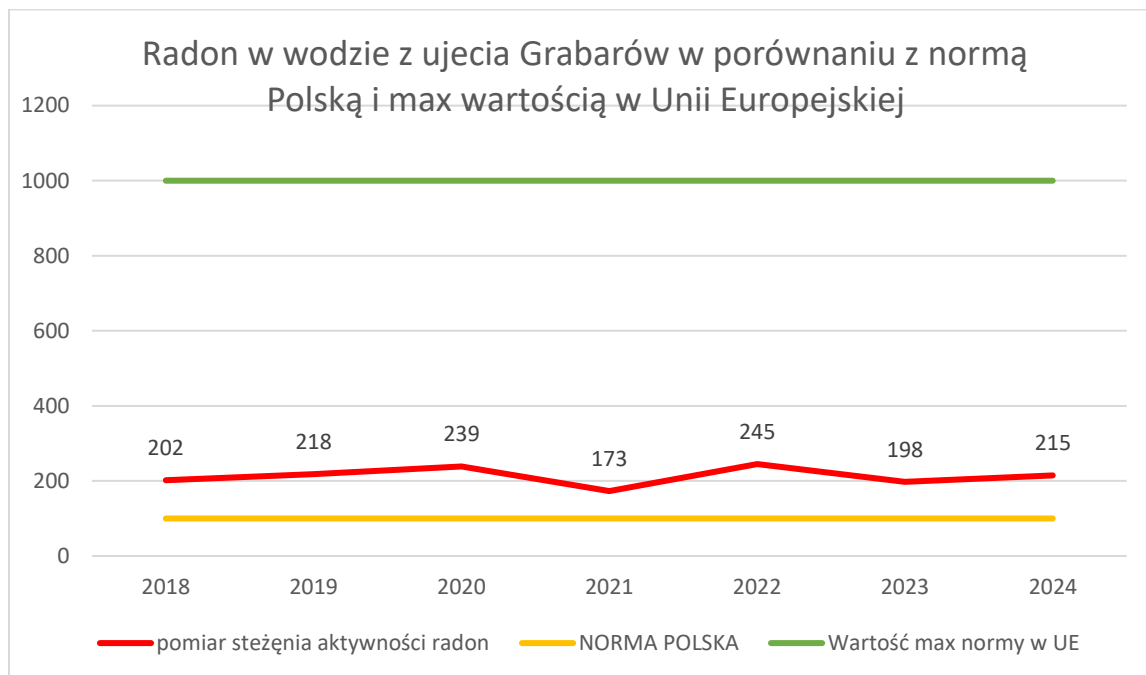
Od roku 2018 odnotowywane są przekroczenia wartości parametrycznej aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi pochodzącej z ujęcia „Grabarów” w granicach od 154,0 Bq/l do 245 Bq/l, ale nie występowały one w szeregu wzrostowym. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przy takiej wartości należy dalej badać aktywność radonu z częstotliwością 1 raz w roku co pozwoli na podjęcie właściwych działań w celu obniżenia aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia.

Podstawowym działaniem, które może doprowadzić do usunięcia nadmiaru radonu z ujmowanej wody (szczególnie w razie tendencji wzrostowej stężeń aktywności radonu) jest przebudowa i modernizacja ujęcia i stacji uzdatniania.

W tym celu Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Wodnik” Sp. z o.o. z/s w Jeleniej Górze zwróciło się do Prezydenta Miasta Jeleniej Góry o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na przebudowie i modernizacji Ujęcia Wody ZPW Grabarów w miejscowości Jelenia Góra oraz w miejscowości Dąbrowica i w dniu 5 kwietnia 2024 r. powyższa decyzja została wydana.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

2.4.2. Powiat karkonoski

„Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej” Sp. z o.o. w Karpaczu przeprowadziło badania aktywności Radu 226 i Radu 228 Trytu i Radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia z ujęć „Orlinek-Śląski Dom” i „3 Studnie”. Aktywność radionuklidów była prawidłowa.

Przedsiębiorstwo GSWiK „Kamienica” Sp. z o.o. przeprowadziło badania aktywności Radu 226 i Radu 228 w wodzie przeznaczonej do spożycia z ujęcia „Stara Kamienica” oraz Radu 226, Radu 228 i trytu w wodzie przeznaczonej do spożycia z ujęcia „Kromnów”. Aktywność radionuklidów była prawidłowa, poniżej wartości parametrycznej.

Przedsiębiorstwo KSWiK Sp. z o.o. przeprowadziło badania radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia pochodzącej z następujących ujęć:

- „Droga Chomontowa” w Karpaczu – stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu tj. 177,00 Bq/l. Ponowne badanie także wykazało przekroczenie wartości parametrycznej i następne badanie aktywności radonu należy wykonać w 2025 roku.
- „Jutrzenka” w Szklarskiej Porębie – aktywność radonu była prawidłowa.
- „Polanka” w Szklarskiej Porębie – stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu tj. 162,00 Bq/l. Ponowne badanie także wykazało przekroczenie

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

wartości parametrycznej i następne badanie aktywności radonu należy wykonać w 2025 roku.

- „Podziemny” w Szklarskiej Porębie – stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu tj. 145,00 Bq/l. Ponowne badanie także wykazało przekroczenie wartości parametrycznej i następne badanie aktywności radonu należy wykonać w 2025 roku.
- „Jakuszyce” w Szklarskiej Porębie – stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu tj. 243,00 Bq/l. Ponowne badanie także wykazało przekroczenie wartości parametrycznej i następne badanie aktywności radonu należy wykonać w 2025 roku.

2.5. Badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* w instalacji wewnętrznej budynków użyteczności publicznej

W 2024 roku prowadzony był nadzór nad jakością wody ciepłej poprzez egzekwowanie wykonania badań wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.* na drodze postępowania administracyjnego.

Miasto Jelenia Góra

Na terenie miasta zbadano wodę ciepłą w 42 próbkach wody w 13 obiektach. Stwierdzono złą jakość wody w 4 próbkach pobranych z 3 obiektów.

Badania wody były wykonane w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody ciepłej. Prowadzono postępowanie administracyjne w 1 obiekcie. Właściciele obiektów podjęli skuteczne działania naprawcze, co potwierdziły prawidłowe badania wody. W 1 obiekcie prowadzone były prace remontowe w zakresie wymiany sieci wody ciepłej, a obecnie wdrażana jest nowa technologia uzdatniania wody ciepłej. W 1 obiekcie został zdemontowany prysznic. Jakość wody ciepłej w pozostałych 10 obiektach była zgodna z normami sanitarnymi.

Powiat karkonoski

Na 224 próbki zbadane w 125 obiektach, w 2 obiektach stwierdzono złą jakość wody w 4 próbkach. Badania wody były wykonane w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody ciepłej. Prowadzono postępowanie administracyjne, w wyniku którego właściciele obiektów podjęli skuteczne działania naprawcze, co potwierdziły powtórne badania wody. W pozostałych 123 obiektach jakość wody ciepłej była zgodna z normami sanitarnymi.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

3. Badania laboratoryjne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Badania laboratoryjne wody wykonują akredytowane laboratoria Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze i Wojewódzkiej Stacji we Wrocławiu oraz inne laboratoria, które posiadają zatwierdzony system jakości przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Badania wody w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych zostały wykonane zgodnie z harmonogramami badań wody, które corocznie są zatwierdzane przez PPIS w Jeleniej Górze zgodnie z wymaganiami rozporządzenia o jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W Jeleniej Górze zbadano ogółem 677 próbek wody z wodociągu publicznego Jelenia Góra, w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego i badań monitoringowych Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze i Wojewódzkiej Stacji we Wrocławiu. Przebadano 352 próbki w zakresie składu mikrobiologicznego i 325 próbek w zakresie składu fizyczno-chemicznego.

W powiecie karkonoskim zbadano ogółem 817 próbek wody z 21 wodociągów publicznych w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych i badań monitoringowych Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze i Wojewódzkiej Stacji we Wrocławiu. Przebadano 404 próbki w zakresie składu mikrobiologicznego i 413 próbek w zakresie składu fizyczno-chemicznego.

VI Pływalnie

1. Wstęp

Pływalnie są to obiekty użyteczności publicznej kryte lub odkryte, z wodą przepływową, przeznaczone głównie do pływania lub kąpieli, posiadające co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażone w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski, w tym również z funkcjami towarzyszącymi.

W 2024 roku na terenie miasta Jelenia Góra funkcjonowały 2 pływalnie kryte i 1 pływalnia mieszana (kryto-odkryta).

Na terenie powiatu karkonoskiego funkcjonowało 10 krytych pływalni i 4 mieszane (kryto-odkryte). Wszystkie te obiekty zostały skontrolowane. Obiekty oceniono jako dobre pod względem sanitarno-technicznym.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

2. Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach

Wymagania jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach zawarte są w obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r., poz.1230)

2.2. Parametry mikrobiologiczne i fizykochemiczne

W 2024 roku w ramach nadzoru sanitarnego Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze i badań wewnętrznych pływalni przeprowadzono badania wody basenowej w 17 pływalniach krytych.

W Jeleniej Górze zbadano 244 próbki wody z 3 pływalni, z czego 27 próbek wykazywało odchylenia od wartości parametrycznych w/w rozporządzenia. Dotyczyło to głównie następujących parametrów: ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h, *Pseudomonas aeruginosa*, chloroform.

W powiecie karkonoskim zbadano 1170 próbek wody z 14 pływalni, z czego 236 próbek wykazywało odchylenia od obowiązującej normy. Dotyczyło to głównie następujących parametrów: ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h, pojedyncze próbki z bakteriami *Pseudomonas aeruginosa*, chloroform.

W wyniku podjętych działań przez podmioty odpowiedzialne, powtórne badania prób wody były prawidłowe, co potwierdziło właściwą jakość wody. W przypadku 2 pływalni prowadzone jest postępowanie administracyjne w zakresie zwiększonej zawartości chloroformu.

2.3. Legionella

W Jeleniej Górze zbadano próbki wody z 2 pryszniców w 2 pływalniach – próbki były prawidłowe.

W powiecie karkonoskim zbadano próbki wody z 4 pryszniców w 4 pływalniach. W 1 pływalni stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne. W wyniku podjętych działań przez właściciela obiektu, powtórne badanie wody było prawidłowe.

3. Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej

3.1. Realizacja harmonogramów pobierania próbek wody

W ramach nadzoru and pływalniami skontrolowano 17 czynnych pływalni. Zarządcy pływalni uzgadniali z PPIS w Jeleniej Górze roczne harmonogramy wewnętrznych kontroli jakości wody w poszczególnych nieckach kąpielowych i zgodnie z nimi prowadzili badania. W ramach nadzoru nad tymi obiektami przeprowadzane były kontrole sanitarne, badano jakość wody z niecek pływalni, egzekwowano wykonanie wewnętrznych badań jakości wody.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

3.2. Roczna zbiorcza ocena wody na pływalniach

W 2024 roku PPIS w Jeleniej Górze stwierdził, że jakość wody w 15 na 17 ocenianych pływalni spełnia wymagania fizyko-chemiczne i mikrobiologiczne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. W przypadku 2 pływalni w powiecie karkonoskim prowadzone jest postępowanie administracyjne w zakresie zwiększonej zawartości chloroformu.

VII Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

1. Stan sanitarny miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli

Na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację w Jeleniej Górze nie funkcjonowały kąpieliska.

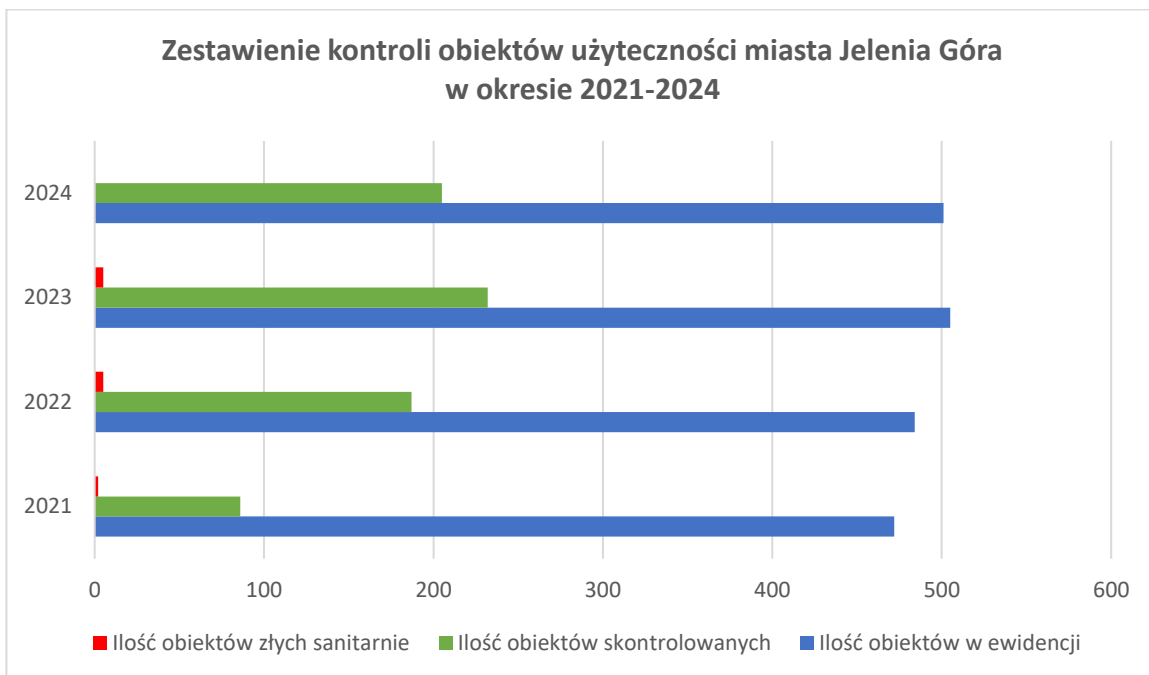
Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, zlokalizowane w Kowarach na terenie powiatu karkonoskiego, w roku 2024 nie funkcjonowało.

VIII Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

1. Informacje ogólne

W roku 2024 w ewidencji Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze znajdowało się 1303 obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych w 5 miastach i w 5 gminach. Były to następujące rodzaje obiektów: zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, cmentarze, zakłady pogrzebowe, domy przedpogrzebowe, krematoria, toalety publiczne i ogólnodostępne, pływalnie, baseny kąpielowe, hotele, domy wczasowe i wypoczynkowe, pensjonaty, schroniska, pokoje gościnne, noclegownie, domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, kempingi i pola namiotowe, tereny rekreacyjne, obiekty sportowe, parkingi, placówki kulturalne, pralnie, stacje paliw, apteki, poczty, obiekty transportu osobowego, przystanki, dworce PKS, dworce i stacje PKP.

W 2024 roku w ewidencji Powiatowej Stacji w mieście Jeleniej Górze było 501 obiektów użyteczności publicznej, z czego skontrolowano 205 obiektów.

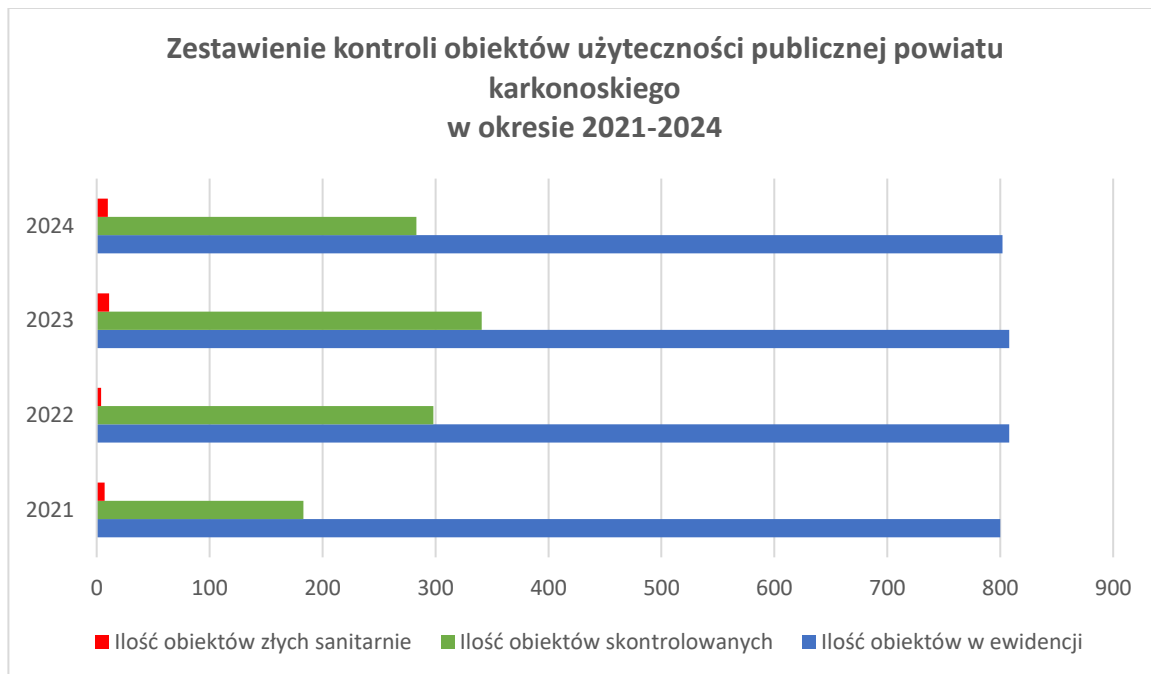
W 2021 r. skontrolowano 86 obiektów i nałożono 2 mandaty w 2 obiektach.

W 2022 r. skontrolowano 187 obiektów i nałożono 5 mandatów w 5 obiektach.

W 2023 r. skontrolowano 232 obiekty i nałożono 6 mandatów w 5 obiektach.

W 2024 r. skontrolowano 205 obiektów i w żadnym z kontrolowanych obiektów nie było potrzeby nakładania mandatu karnego.

W powiecie karkonoskim wg ewidencji było 802 obiekty użyteczności publicznej, z czego skontrolowano 283 obiekty. Nałożono 6 mandatów karnych w 6 obiektach na kwotę 1100 zł.

W 2021 r. skontrolowano 183 obiekty i nałożono 7 mandatów w 7 obiektach.

W 2022 r. skontrolowano 298 obiektów i nałożono 4 mandaty w 4 obiektach.

W 2023 r. skontrolowano 341 obiektów i nałożono 13 mandatów w 11 obiektach.

W 2024 r. skontrolowano 283 obiektów i nałożono 6 mandatów w 6 obiektach.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów

2.1. Domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę, noclegownie i domy dla bezdomnych, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W 2024r. w ewidencji znajdowało się 14 obiektów tej grupy, z czego 6 w Jeleniej Górze, 8 w powiecie karkonoskim. W roku 2024 skontrolowano 14 obiektów, 6 w Jeleniej Górze oraz 8 w powiecie. Przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych. 2 obiekty w Jeleniej Górze oceniono jako złe technicznie. Prowadzone jest postępowanie administracyjne. Pozostałe skontrolowane obiekty oceniono jako dobre.

2.2. Zakłady przedpogrzebowe, domy przedpogrzebowe, krematoria

W 2024 r. w ewidencji znajdowało się:

- w Jeleniej Górze – 6 zakładów pogrzebowych i 4 domy przedpogrzebowe, 2 krematoria.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

- w powiecie karkonoskim 2 – zakłady pogrzebowe i 3 domy przedpogrzebowe. Skontrolowano 1 dom przedpogrzebowy, zlokalizowany w Jeleniej Górze. Obiekt oceniono jako dobry pod względem sanitarno-technicznym.

2.3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczące łącznie wskazane usługi

W ewidencji Powiatowej Stacji znajdowało się łącznie 332 obiekty w/w grupy. W Jeleniej Górze znajduje się 257 obiektów. W roku 2024 skontrolowano w Jeleniej Górze 142 obiekty i przeprowadzono 143 kontrole sanitarne. W tej grupie 6 obiektów oceniono jako złe.

W powiecie karkonoskim znajduje się 75 obiektów. Skontrolowano 30 obiektów, przeprowadzono 32 kontrole sanitarne. W tej grupie 2 obiekty oceniono jako złe.

Zostały wydane decyzje administracyjne zobowiązujące do wykonania obowiązków w zakresie doprowadzenia obiektów do prawidłowego stanu oraz przeprowadzono kontrole sprawdzające. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry.

2.4. Obiekty hotelarskie

Obiekty hotelarskie są to hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, kempingi, pola biwakowe i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Ogółem w ewidencji znajduje się 569 obiektów, z czego w Jeleniej Górze 60, w powiecie karkonoskim 509.

W Jeleniej Górze skontrolowano 23 obiekty tej grupy – stan sanitarno-techniczny oceniono jako prawidłowy.

W powiecie karkonoskim skontrolowano 202 obiekty. W 6 obiektach, podczas kontroli, stwierdzono niedostateczny stan sanitarny i nałożono 6 mandatów na sumę 1000 zł. W wyniku przeprowadzonych kontroli sprawdzających, stwierdzono poprawę stanu sanitarnego. Ponadto 11 obiektów zlokalizowanych na terenie powiatu karkonoskiego oceniono jako niedostateczne pod względem technicznym. W związku z tym zostały wydane decyzje administracyjne zobowiązujące do wykonania obowiązków w zakresie doprowadzenia obiektów do prawidłowego stanu.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

2.5. Dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, stacje metra i środki transportu

W roku 2024 nie kontrolowano obiektów z tej grupy.

2.6. Zakłady karne i areszty śledcze

W roku 2024 nie kontrolowano Aresztu Śledczego w Jeleniej Górze.

2.7. Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji znajduje się 313 obiektów, z czego 154 w Jeleniej Górze, a 158 w powiecie karkonoskim. Do obiektów tej grupy zaliczono: podziemne trasy turystyczne, apteki, punkty sprzedaży odzieży używanej, parkingi, stacje paliw, przystanki osobowe PKP, zakłady pralnicze, placówki kultury, obiekty sportowe, urzędy pocztowe, składowisko odpadów, baseny kąpielowe, tereny rekreacyjne, ustępy publiczne i ogólnodostępne.

W Jeleniej Górze skontrolowano 28 obiektów – w 1 obiekcie (obiekt sportowy) stwierdzono zły stan techniczny. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry.

W powiecie karkonoskim skontrolowano 21 obiektów – w 1 obiekcie (pralnia) stwierdzono zły stan techniczny. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry.

Zostały wydane decyzje administracyjne zobowiązujące do wykonania obowiązków w zakresie doprowadzenia obiektów do prawidłowego stanu technicznego.

2.8. Cmentarze

W ewidencji znajdowało się 38 obiektów, z czego 6 w Jeleniej Górze, 32 na terenie powiatu karkonoskiego.

W Jeleniej Górze skontrolowano 2 obiekty. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry.

W powiecie karkonoskim skontrolowano 2 obiekty – 1 obiekt o złym stanie technicznym. Prowadzone jest postępowanie administracyjne. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry.

3. Systematyczna i skuteczna egzekucja przestrzegania przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w miejscach użyteczności publicznej

Podczas kontroli przeprowadzanych w obiektach użyteczności publicznej sprawdzano przestrzeganie przepisów w/w ustawy w miejscach użyteczności publicznej. Stwierdzono, że

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

w kontrolowanych obiektach przepisy ustawy są realizowane oraz prowadzone są działania edukacyjne o szkodliwości palenia tytoniu.

4. Podsumowanie

W 2024 roku przeprowadzono:

- 1) badania jakości wody we wszystkich 22 wodociągach publicznych – oceniono jako dobre;
- 2) przeprowadzono badania jakości wody i skontrolowano i wszystkie pływalnie zlokalizowane na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego. Jakość wody oceniono jako przydatną do kąpieli;
- 3) skontrolowano 41% obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych w Jeleniej Górze oraz 35 % zlokalizowanych w powiecie karkonoskim. Jako złe pod względem technicznym w Jeleniej Górze oceniono 9 obiektów, co stanowi ok. 4% obiektów skontrolowanych, w powiecie karkonoskim 15 obiektów oceniono jako złe technicznie co stanowi ok. 5% skontrolowanych obiektów.

IX Zapobiegawczy nadzór sanitarny

1. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Państwowa Inspekcja Sanitarna w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wykonuje zadania z zakresu zdrowia publicznego na etapie planowania i realizacji przedsięwzięć strategicznych na szczeblu krajowym i regionalnym (wojewódzkim, powiatowym i gminnym) oraz indywidualnych, wpisując się w ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego są szczególnie ważne, ponieważ dotyczą zamierzeń wywołujących długofalowe skutki, często o dużym zasięgu terytorialnym oraz szerokim spektrum oddziaływania na środowisko i warunki życia człowieka w miejscu zamieszkania, pracy, wypoczynku i innych aktywności, przez co mają istotny wpływ nie tylko na obecny, ale również na przyszły stan sanitarny miasta i powiatu.

1.1. Cele sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

- 1) Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, zwłaszcza nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji, przy zajmowaniu stanowisk w sprawach dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia, warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia i wody w kąpieliskach oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- 2) Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu na poszczególnych etapach realizacji inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów objętych nadzorem bieżącym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze.
- 3) Dokonanie oceny stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu karkonoskiego i miasta Jelenia Góra w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.
- 4) Uczestniczenie w szkoleniach i spotkaniach.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

- 5) Realizowanie zadań informacyjno-edukacyjnych w zakresie merytorycznym pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

1.2. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

- 1) W ramach strategicznej oceny oddziaływania - opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- 2) W ramach oddziaływania na środowisko - wydawanie postanowień w sprawie raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko i określanie ich zakresu;
- 3) W ramach postępowania administracyjnego - uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uzgadnianie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji dla przedsięwzięć powstających na terenie nie posiadającym aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 4) W ramach odbioru - wydawanie opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania i eksploatacji obiektów budowlanych, modernizowanych, przebudowywanych zakładów lub ich części.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał:

- 8 opinii dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (6 dla powiatu i 2 dla miasta),
- 34 opinie dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (22 dla powiatu i 12 dla miasta),
- 25 opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (22 dla powiatu i 3 dla miasta), w tym 22 opinii o braku potrzeby przeprowadzenia oceny.
- 4 opinie dotyczące środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia (3 dla powiatu i 1 dla miasta),
- 28 opinii dotyczących dokumentacji projektowej (23 dla powiatu i 5 dla miasta),
- 115 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (61 dla powiatu i 54 dla miasta),

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

- 37 opinii w sprawach niewymienionych powyżej dla powiatu (33 dotyczące warunków zabudowy, 2 lokalizacji inwestycji celu publicznego, 2 zgody na założenie cmentarza)

Ilość wszystkich przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych wynosiła 116.

1.3 Podsumowanie

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w realizowanych obiektach, a także usunięcie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi.

W 2024 roku na terenie powiatu i miasta w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowano się przede wszystkim przeprowadzaniem kontroli obiektów budowlanych w związku z wydaniem opinii dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania głównie obiektów żywnościowych i żywnościowych oraz obiektów świadczących usługi noclegowe, nowobudowanych lub adaptowanych.

Działania inwestycyjne na terenie powiatu karkonoskiego i Jeleniej Góry nie spowodowały istotnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

Wczesne działania przed powstaniem obiektów stwarzają możliwość ustalenia i egzekwowania wymogów higienicznych i zdrowotnych w celu ochrony zdrowia i życia ludzi.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

X Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi w środowisku pracy

10. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze należy nadzór nad warunkami higieny środowiska pracy w zakładach pracy.

W ewidencji Powiatowej Stacji w zakresie nadzoru nad warunkami pracy znajdowało się 443 zakłady (258 w Jeleniej Górze, 185 w powiecie karkonoskim). W zakładach tych zatrudnionych było 18 537 osoby, z czego w mieście – 1 2569 osób, w powiecie – 5 968 osoby.

W roku 2024 przeprowadzono 260 kontroli, z czego:

- 171 – kontrole podstawowe,
- 81 – kontroli sprawdzających,
- 8 – kontrole akcyjne.

W 80 zakładach wszczęto postępowanie administracyjne i objęto decyzjami:

- podstawowymi nakładającymi wykonanie obowiązków – 62,
- zmieniającymi termin wykonania obowiązków – 18,
- wygaszającymi z art.162 kpa – 3.

Decyzjami objęte były następujące nakazy:

- 11 nakazów dotyczyło pomieszczeń pracy i zaplecza socjalnego,
- 41 nakazów dotyczyło wykonania pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych,
- 15 nakazów dotyczyło zaprowadzenia rejestrów i kart pomiarowych czynników szkodliwych i uciążliwych,
- 51 nakazów dotyczyło przeprowadzenie oceny ryzyka na stanowiskach pracy,
- 1 nakaz dotyczyło wykonania badań okresowych pracowników,
- 11 nakazów dotyczyło substancji i mieszanin chemicznych,
- 2 nakazy dotyczyło czynników biologicznych,
- 15 nakazy czynników rakotwórczych,
- 2 nakaz dotyczył podjęcia działań w związku z przekroczeniem progu działania – wibracji,
- 1 nakaz dotyczył obniżenia NDS czynnika chemicznego.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

11. Ocena warunków pracy i narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych

Przeprowadzono 4 kontrole sprawdzające w 3 zakładach pogrzebowych. Nie stwierdzono uchybień.

12. Choroby zawodowe

Występujące w środowisku pracy czynniki szkodliwe dla zdrowia w stężeniach i natężeniach przekraczających dopuszczalne normy mogą powodować u zatrudnionych pracowników następstwa zdrowotne w postaci chorób zawodowych.

W roku 2024 otrzymano 16 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych (z miasta 11, z powiatu 3 zgłoszenia) oraz sporządzono 35 kart oceny narażenia zawodowego.

Ogółem wydano 12 decyzji w sprawach związanych z chorobami zawodowymi, z czego 10 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (każda decyzja dotyczyła tylko jednej jednostki chorobowej):

- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza – 2 decyzje dotyczyły 2 zakładów pracy;
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat pod postacią: wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych – 2 decyzje dotyczyły 2 zakładów pracy;
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat pod postacią: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią – 3 decyzje dotyczyły 3 zakładów pracy;
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19 2 decyzje dotyczyły 1 zakładu pracy;
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy

oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (każda decyzja dotyczyła tylko jednej jednostki chorobowej):

- nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działań czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: nowotwory wywołane

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

działaniem promieniowania jonizującego z prawdopodobieństwem indukcji przekraczającym 10%;

- choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi: cietlane zmiany zwyrodnieniowe siatkówki I naczyniówki wywołane krótkofalowym promieniowaniem podczerwonym lub promieniowaniem widzialnym z obszaru widma niebieskiego.

13. Działalność laboratoryjna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie badań i pomiarów środowiska pracy

W Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji w zakresie badań i pomiarów środowiska pracy wykonano w roku 2024 następujące oznaczenia:

- 24 oznaczeń chemicznych;
- 242 oznaczeń pyłu;
- 1005 oznaczeń hałasu;
- 762 oznaczeń drgań;
- 182 oznaczenia czynników uciążliwych oświetlenia.

W 1 oznaczeniu stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń, które zostało objęte postępowaniem administracyjnym.

14. Ocena warunków pracy zabezpieczenia/usuwania wyrobów zawierających azbest – na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2024 r.

W 2024 r. skontrolowano 1 firmę zajmującą się pracami zabezpieczenia/usuwania wyrobów zawierających azbest. Uchybień nie stwierdzono.

15. Radon

W ramach działań kontrolnych, edukacyjno-informacyjnych poinformowano 202 pracodawców w zakładach pracy o konieczności wykonania pomiarów stężenia radonu lub stężenia energii potencjalnej alfa krótkożyciowych produktów rozpadu radonu, dystrybuując materiały informujące o ogólnych zasadach przeprowadzenia ww. pomiarów, podstawach prawnych i wykazie akredytowanych laboratoriów. W 179 zakładach pracy stwierdzono nieprawidłowości w 18 zakładach stwierdzono brak aktualizacji oceny ryzyka zawodowego w związku z narażeniem na radon, które objęto postępowaniem administracyjnym. Ponadto w 148 zakładach pracy stwierdzono brak pomiarów, a w 5 zakładach pracy stwierdzono

przekroczenia, które zostały przekazane do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu celem objęcia postępowaniem administracyjnym.

16. Podsumowanie

W roku 2024 Sekcja Higieny Pracy w ramach bieżącego nadzoru nad warunkami pracy przeprowadziła kontrolę:

- w 74 zakładach zatrudniających do 10 pracowników,
- w 85 zakładach zatrudniających od 11 do 50 pracowników,
- w 40 zakładach zatrudniających od 51 do 250 pracowników,
- w 8 zakładach zatrudniających 251 i więcej pracowników.

XI Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w obszarze chemikaliów

1. Produkty biobójcze

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 11 kontrole, uchybień nie stwierdzono.

2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny

Przeprowadzono 156 kontrole w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, podczas których stwierdzono 11 nieprawidłowości.

3. Detergenty

W roku 2024 nie prowadzono kontroli w ramach nadzoru nad detergentami. W jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą braków na etykiecie. Na podległym terenie brak producentów detergentów.

4. Produkty kosmetyczne

Przeprowadzono 14 kontroli w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi. Kontrole dotyczyły 2 wytwórców oraz 12 obiektów wprowadzających produkty kosmetyczne do obrotu. W 1 obiekcie stwierdzono uchybienia polegające na złym oznakowaniu, które objęto postępowaniem administracyjnym. Produkty nieprawidłowo oznakowane zostały wycofane z obrotu.

5. Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

Przeprowadzono 5 kontrole w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kar. 2 i 3. Nie stwierdzono uchybień.

6. Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

6.1. Ograniczenie obrotu i dostępności środków zastępczych. Działalność kontrolna.

W 2024 r. nie prowadzono działalności kontrolnej w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Dokonano natomiast weryfikacji portali internetowych i podjęto współpracę z Policją w celu typowania obiektów do kontroli.

6.2. Rejestr zatruć środkami zastępczymi (SZ) lub nowymi substancjami psychoaktywnymi (NSP).

W 2024 r. do Systemu Monitorowani Informacji o Dopalaczach (SMIOD) wpisano 46 podejrzeń zatrucia środkami zastępczymi lub nową substancją psychoaktywną na podstawie zgłoszenia od podmiotów leczniczych.

6.3. Ocena ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych

W ramach oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych PPIS w Jeleniej Górze współpracuje zarówno z Policją, jak i z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą oraz podmiotami przeprowadzającymi badania pośmiertne, które zobowiązane są do dokonywania drogą elektroniczną zgłaszania podejrzeń zatruć środkami zastępczymi lub nową substancją psychoaktywną najpóźniej w ciągu 48 godzin od wystąpienia lub podejrzenia zatrucia, do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

XII Higiena procesów nauczania, wychowania oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży w roku 2024

Do zadań Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia - pion Higieny Dzieci i Młodzieży należy bieżący nadzór sanitarny nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, szkołami wyższymi i placówkami wypoczynku sezonowego dzieci i młodzieży zarejestrowanymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze. Pracownicy Sekcji dokonują oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii w szkołach i przedszkolach, oceny wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych.

W 2024 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowało się 158 stałych placówek oświatowo-wychowawczych. W centralnej bazie wypoczynku w roku 2024 zgłoszonych zostało 531 turnusów sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży, z których 144 poddano kontroli. Ogółem przeprowadzono 380 kontroli, w tym 148 w placówkach na terenie Jeleniej Góry, 232 w powiecie karkonoskim. Wydano 11 decyzji administracyjnych w obiektach, w których podczas kontroli stwierdzono braki i uchybienia, mające wpływ na stan sanitarno-higieniczny przedmiotowych placówek (w 10 placówkach w mieście oraz w 1 placówce w powiecie).

Stale placówki oświatowo-wychowawcze na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego

Obiekty	Miasto	Powiat	Razem
Żłobki	7	1	8
Przedszkola	22	12	34
Inne formy wychowania przedszkolnego	0	1	1
Szkoły Podstawowe	11	18	29
Licea ogólnokształcące	2	0	2
Zespoły szkół	9	9	18
Szkoły Policealne	3	0	3
Szkoły Wyższe	3	0	3
Szkoły Specjalne	0	1	1
Domy studenckie	3	0	3
Bursy i internaty	2	3	5
Placówki kształcenia ustawicznego	4	2	6

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Obiekty	Miasto	Powiat	Razem
Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	0	1	1
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	0	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1	0	1
Placówki opiekuńczo wychowawcze	9	2	11
Domy Pomocy Społecznej	0	2	2
Ochotniczy Hufiec Pracy	0	1	1
Placówki wsparcia dziennego	1	6	7
Młodzieżowy Dom kultury	2	0	2
Pozaszkolne Placówki specjalistyczne	2	2	4
Placówki wychowania pozaszkolnego	6	0	6
Domy Wczasów Dziecięcych	0	2	2
Schroniska Młodzieżowe	2	5	7
Razem	90	68	158

1. Stan sanitarny budynków lub ich części w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dla dzieci i młodzieży

W roku 2024 wydano 11 decyzji, w tym 3 decyzje merytoryczne i 8 decyzji przedłużających terminy wykonania obowiązków na wniosek strony. W dwóch zespołach szkół i jednej szkole podstawowej w Jeleniej Górze wydano decyzje merytoryczne. Jedną w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego ścian w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów, wymiany zniszczonych spłuczek i pisuarów na I i II piętrze oraz złym stanie technicznym instalacji wodno-kanalizacyjnej w sekretariatach na I II piętrze oraz pomieszczeniu piwnicznym. Drugą w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów w sali gimnastycznej, siłowni, pomieszczeniach sanitarnych dla dziewcząt i chłopców, szatni przy bloku sportowym i schodów wejściowych. Trzecia dotyczyła złego stanu technicznego drzwi do sal ćwiczeniowych.

Ponadto na wniosek stron wydano decyzje przedłużające terminy wykonania obowiązków. W szkole podstawowej w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego ścian w salach i korytarzach komunikacyjnych. W Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w zakresie stanu technicznego na klatce schodowej oraz pokoju wychowanków. W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jeleniej Górze w zakresie wymiany stolarki okiennej na I i II

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

piętrze, złego stanu sanitarno-technicznego ścian w sali terapeutycznej, sekretariacie i na korytarzach komunikacyjnych oraz nawierzchni przy głównym wejściu do budynku. W trzech Zespołach Szkół w zakresie stanu technicznego nawierzchni chodnika oraz schodów wejściowych do budynku szkoły, ogrodzenia podwórka szkolnego oraz wymiany lamp i poprawieniu stanu oświetlenia w szkole.

W ramach działań mających na celu wyeliminowanie uchybień sanitarno-technicznych wydano trzy decyzje merytoryczne z terminem wykonania obowiązków. Strony postępowania zobowiązały się do usunięcia uchybień w ustalonym terminie. Przeprowadzono także 3 kontrole sprawdzające, w których stwierdzono wykonanie zaleceń i usunięcie wskazanych nieprawidłowości.

2. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Na terenie powiatu karkonoskiego i miasta Jelenia Góra wszystkie obiekty oświatowe posiadają wewnętrzną instalację wodną i kanalizacyjną. Nie ma placówek z ustępami zewnętrznymi. Wykazano 152 obiekty podłączone do wodociągu miejskiego lub gminnego oraz jeden obiekt posiadający własne ujęcie wody i kanalizację typu szambo, w którym to obiekcie trwają prace nad podłączeniem gminnej instalacji wodno-kanalizacyjnej. Działania zaplanowane są w I kwartale 2025 roku. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych, zostały zachowane we wszystkich skontrolowanych placówkach.

3. Higiena procesu nauczania

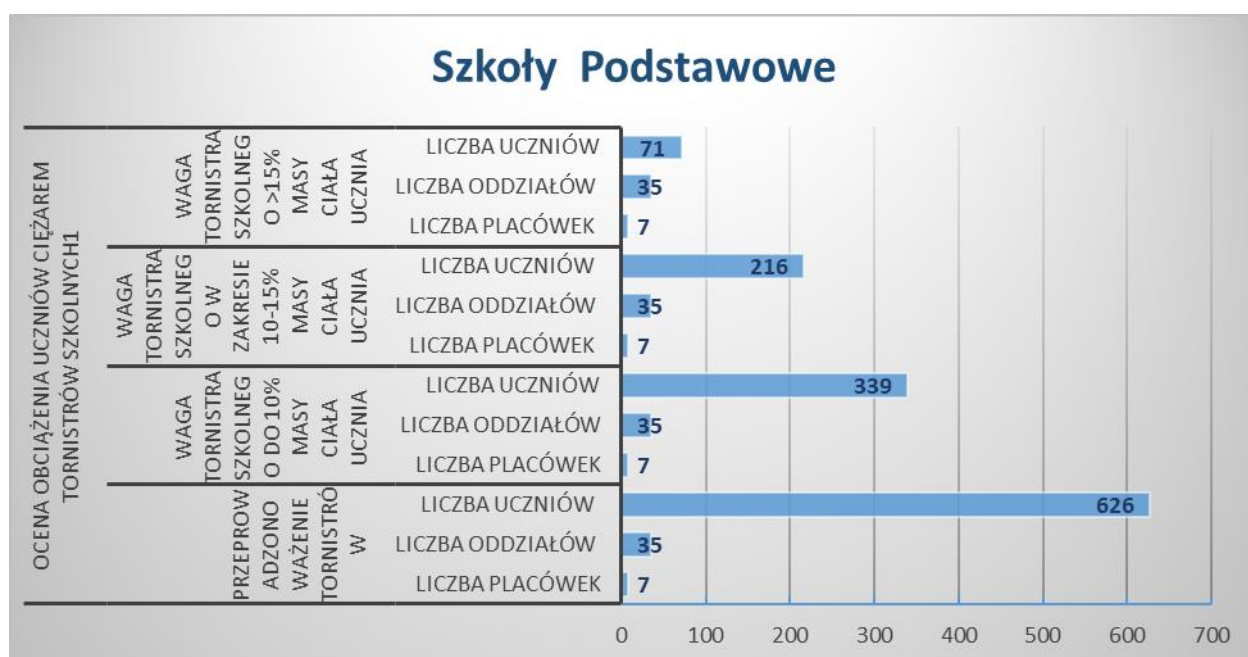
W 2024 roku skontrolowano 83 szkoły, w których dodatkowo prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie wad postawy, wad wzroku jak również higieny osobistej czy dostępu do wody do spożycia. W skontrolowanych placówkach pozostawiono dostępne materiały edukacyjne w tematyce ergonomii, wszawicy czy radonu.

W wybranych placówkach przeprowadzono badania obciążenia uczniów wagą tornistrów szkolnych. Oceny dokonano łącznie w 7 Szkołach Podstawowych tj. w 4 szkołach w mieście Jelenia Góra i 3 szkołach w powiecie karkonoskim. Łącznie zważono 626 tornistrów szkolnych i przeprowadzono analizę stosunku ich wagi do wagi ciała ucznia.

Oceniono ciężar tornistra mieszczący się w 15% wagi ciała ucznia, z którego wynikało, że 71 zmierzonych uczniów nie mieściło się w normie.

Oceniono ciężar tornistra mieszczący się w 10% wagi ciała ucznia, z którego wynikało, że 287 zmierzonych uczniów nie mieściło się w normie.

Przeprowadzono instruktaż/pogadanka dot. prawidłowego doboru i obciążenia tornistra, pozostawiono materiały drukowane w tym temacie, zalecano tam gdzie norma została przekroczona analizę składu plecaka dziecka oraz informowano o przepisach prawa w tym zakresie. Każde dziecko otrzymało informację dla rodziców z przebiegu ważenia, o spełnieniu norm oraz na co zwrócić uwagę przy doborze plecaka.

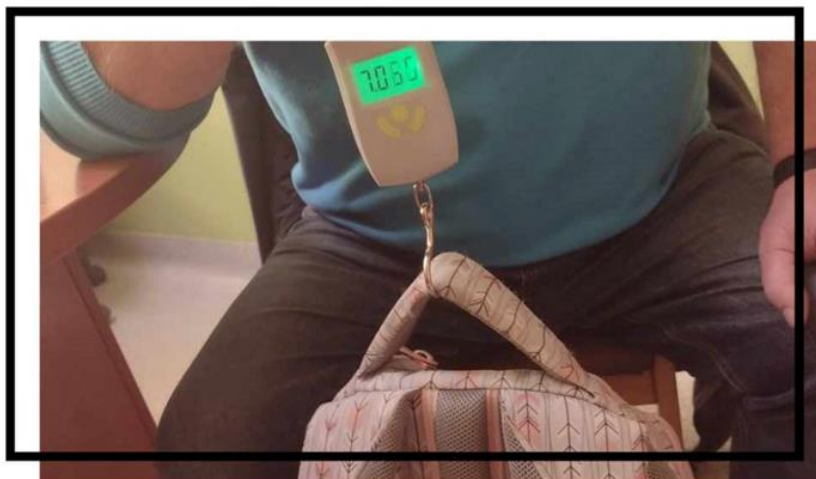
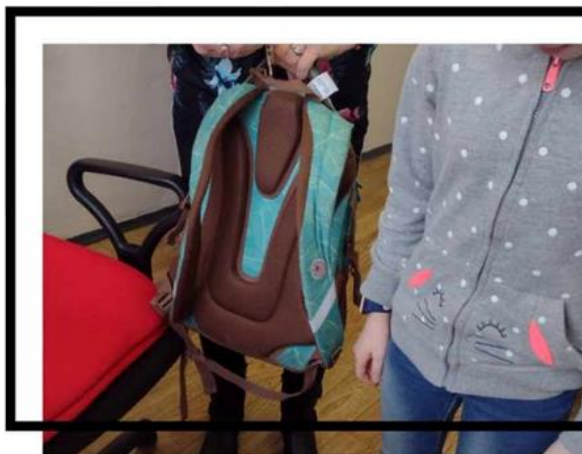

Wszystkie skontrolowane placówki w roku 2024 zapewniły miejsce na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

W roku 2024 przeprowadzono 25 kontroli w czasie których, udzielono instruktażu właściwego doboru mebli oraz poruszono tematy zagrożeń wynikające z korzystania z nieergonomicznego stanowiska pracy. Oceniono łącznie 199 oddziałów co daje 3921 stanowisk uczniów i przedszkolaków i w zbadanej grupie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Podczas kontroli w 49 szkołach dokonano oceny rozkładu zajęć lekcyjnych oraz zapewnienia przerw między lekcjami i w tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 192 oddziałach. Wszystkie placówki na nadzorowanym terenie umożliwiły uczniom spędzenie przerw na świeżym powietrzu.

W 39 placówkach zapewniono dostęp do wody przeznaczonej do spożycia. W większości przypadków dostęp ten zapewniony poprzez WODNICZKI – a więc źródło wody miejskiej filtrowanej w postaci zamontowanych punktów z dostępem do wody. Ponadto w części obiektów dostęp do wody zapewniony jest z dystrybutorów z wodą źródlaną lub z wodą butelkowaną.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Podczas przeprowadzonych kontroli oceniono infrastrukturę do prowadzenia zajęć WF. Spośród 58 obiektów, 51 obiektów posiadało infrastrukturę do prowadzenia zajęć WF. Szkolny zespół sportowy posiada 43 placówki oświatowe, z czego z boiskiem 39, a bez boiska 4 obiekty. Jedna placówka posiada salę zastępczą z boiskiem. 17 obiektów korzysta dodatkowo z infrastruktury do zajęć WF poza placówką, z czego w większości jest to basen i stadion sportowy. We wszystkich skontrolowanych placówkach nie prowadzi się zajęć WF na korytarzach. Zdecydowana większość szkół posiada natryski nieczynne, z 43 dostępnych natrysków jedynie 3 wykazane jako czynne.

5. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku

Prowadzono nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży. Spośród 531 zgłoszonych i zarejestrowanych w bazie wypoczynku w roku 2024 skontrolowano 144 turnusy wypoczynku zimowego i letniego. Liczba uczestników na skontrolowanym wypoczynku to 4847 osób łącznie w czasie letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Kontrole wypoczynku w zakresie zapewnienia odpowiednich standardów higienicznych i sanitarnych w miejscach, gdzie dzieci odpoczywają w czasie ferii i wakacji. Monitorowano warunki zdrowotne i sanitarne obozów, kolonii, czy półkolonii. Kontrole dotyczyły zapewnienia dostępu do wody pitnej, dostosowania liczby toalet i innych urządzeń sanitarnych do liczby uczestników, utrzymania higieny w miejscach spożywania posiłków (np. stołówki), a także odpowiednich warunków noclegowych (czyste i odpowiednio wentylowane pomieszczenia). Wyniki kontroli podczas wypoczynku dzieci i młodzieży w 2024 roku pod względem warunków higieniczno-sanitarnych nie wykazały nieprawidłowości. W tym czasie nie odnotowano wniosków i skarg, jak również nie zgłoszono „dzikich” turnusów. Wypoczynek przebiegał spokojnie, a dzieci i młodzież wypoczywała bezpiecznie.

6. Żłobki i kluby dziecięce

Na nadzorowanym terenie w roku 2024 było 8 żłobków w tym 2 obiekty nowopowstałe. Łącznie przeprowadzono 8 czynności kontrolnych, które nie wykazały nieprawidłowości.

7. Nadzór nad placówkami z pobytem całodobowym

W ewidencji w roku 2024 było 25 placówek z pobytem całodobowym, w których łącznie przeprowadzono 26 kontroli sanitarnych. W jednej placówce toczy się postępowanie administracyjne dotyczące złego stanu technicznego w tym złego stanu stolarki okiennej.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

W budynku w chwili obecnej trwa termomodernizacja, a dzieci przebywają w budynku zastępczym.

8. Podsumowanie

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze nie występują problemy z przepełnieniem klas. Zauważalnie zwiększa się jakość szkolnej bazy sportowej. Regularnie prowadzone są prace modernizacyjne, takie jak malowanie i odświeżanie sal gimnastycznych oraz zaplecza sanitarnego i szatni. Niektóre placówki są w trakcie bądź tworzą dokumentację w sprawie termomodernizacji obiektów, która jest dużym przedsięwzięciem i wymaga sporych nakładów finansowych rozłożonych w czasie. Współczesne placówki oświatowe zapewniają przestronność, dostęp do nowoczesnego wyposażenia i komfortowe warunki dla uczniów. Posiadają one procedury ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, monitoring w budynkach oraz zapewniają bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne. Prowadzimy ciągłą dystrybucję materiałów edukacyjnych podczas bieżącej kontroli w obiektach.

XIII Programy edukacyjne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach prowadzonej działalności inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz środkach masowego przekazywania, zakładach opieki zdrowotnej, innych zakładach, instytucjach i organizacjach oraz udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności. Realizowane są zadania dotyczących bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa wynikających z ustawy PIS, wytycznych GIS, sytuacji epidemiologicznej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.

W roku 2023 zagadnienia problemowe na terenie miasta Jeleniej Góry oraz powiatu karkonoskiego realizowano poprzez następujące interwencje programowe i nieprogramowe.

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości

1.1. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Grupa docelowa: dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat.

Liczba odbiorców: 96

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich przedszkoli rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 4 wizytacje w ramach programu Skąd się biorą produkty ekologiczne, w jednym przedszkolu przeprowadzono prezentacje i warsztaty mające na celu zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych i higienicznych od najmłodszych lat.

2. Profilaktyka palenia tytoniu

2.1. Program „Bieg po zdrowie”

Grupa docelowa: dzieci w IV klasie szkoły podstawowej - grupa wiekowa 9-10 lat

Liczba odbiorców: 368

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Podstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 9 wizytacji w ramach programu Bieg po zdrowie, którego celem jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

2.2. Program „Czyste powietrze wokół nas”

Grupa docelowa: dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat.

Liczba odbiorców: 325

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich przedszkoli rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 4 wizytacje w ramach programu Czyste powietrze wokół nas, którego celem jest ochrona dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

2.3. Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu

Grupa docelowa: dzieci i młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych

Liczba odbiorców: 502

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Podstawowych oraz Ponadpodstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 7 wizytacji w ramach programu służącego ograniczaniu palenia tytoniu i ochronie praw niepalących. Są także dobrym sposobem motywowania osób palących do podejmowania decyzji o zaprzestaniu palenia.

2.4. Profilaktyka palenia tytoniu (w tym „Światowy Dzień Bez tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia”)

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców: 2045

Główne działania w ramach interwencji: Działania w tematyce profilaktyki palenia tytoniu skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra. Docieraliśmy do odbiorców w zorganizowanych imprezach plenerowych w temacie promocji zdrowia oraz poprzez wystawę w siedzibie PSSE w Jeleniej Górze. Profilaktyka palenia tytoniu miała na celu ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) w społeczeństwie.

3. Profilaktyka innych uzależnień

3.1. „Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych”

Grupa docelowa: młodzież i osoby dorosłe

Liczba odbiorców: 6986

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Główne działania w ramach interwencji: Dotarcie do odbiorców w czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych, dystrybucja materiałów, instruktarze i pogadanki w temacie zwiększającym poziom wiedzy w zakresie problematyki uzależnień na przykładzie używania substancji psychoaktywnych oraz dostarczenie narzędzi w zakresie rozpoznawania i właściwego reagowania na zachowania świadczące o pojawieniu się problemów z używaniem substancji psychoaktywnych

4. Profilaktyka zaburzeń zdrowia psychicznego

4.1. Programy „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych

Liczba odbiorców: 516

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Ponadpodstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 6 wizytacji w ramach programu, którego celem jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

5. Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS

5.1. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych, osoby dorosłe

Liczba odbiorców: 1120

Główne działania w ramach interwencji: Działania w tematyce zwalczania AIDS i zapobiegania HIV skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra. Docieraliśmy do odbiorców w zorganizowanych imprezach plenerowych w temacie promocji zdrowia. Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, odpowiedni dostęp do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS jak również promocja działania w zakresie profilaktyki zakażenia HIV oraz pomocy zakażonym i chorym na AIDS.

5.2. Program „Wybierz Życie Pierwszy Krok”

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych

Liczba odbiorców: 1073

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Ponadpodstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 7 wizytacji w ramach programu, którego głównym celem jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy

i umieralności na tę chorobę.

5.3. Program „Podstępne WZW”

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych

Liczba odbiorców: 427

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Ponadpodstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 4 wizytacje w ramach programu. Przeprowadzono prelekcje w 2 szkołach ponadpodstawowych, w których przedstawiono zagadnienia zgłębiające wiedzę na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV ale również kształtujące zachowania zdrowotne, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, co stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

5.4. Profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań na AIDS

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych, osoby dorosłe

Liczba odbiorców: 719

Główne działania w ramach interwencji: Działania w tematyce zwalczania AIDS i zapobiegania HIV skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra. Docieraliśmy do odbiorców w zorganizowanych imprezach plenerowych w temacie promocji zdrowia oraz w czasie prelekcji w obiekcie MONAR w Mysłakowicach gdzie pacjenci ośrodka mogli zgłębić wiedzę w temacie ograniczenia rozprzestrzeniania się zakażeń HIV. Zapewniono odpowiedni dostęp do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. Promowano działania w zakresie profilaktyki zakażenia HIV, pomocy zakażonym i chorym na AIDS.

5.5. Promocja szczepień ochronnych (w tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, „Europejski Tydzień Szczepień”)

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców: 10315

Główne działania w ramach interwencji: Działania w tematyce zwalczania AIDS i zapobiegania HIV skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra. Docieraliśmy do odbiorców za pomocą lokalnych mediów w których udostępniono spoty reklamowe w temacie szczepień ochronnych. Spoty promujące szczepienia ochronne w temacie szczepień przeciwko grypie czy covid-19, ale również ogólnopolskich akcji szczepień przeciwko krztuścowi i bezpłatnych szczepień dla kobiet w ciąży oraz szczepień dzieci w wieku od 9 do 14 lat przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV. Mieszkańcy powiatu karkonoskiego oraz miasta Jeleniej Góry mogli zgłębić temat ważny dla każdego człowieka odpowiedzialnego, za życie soje i swoich

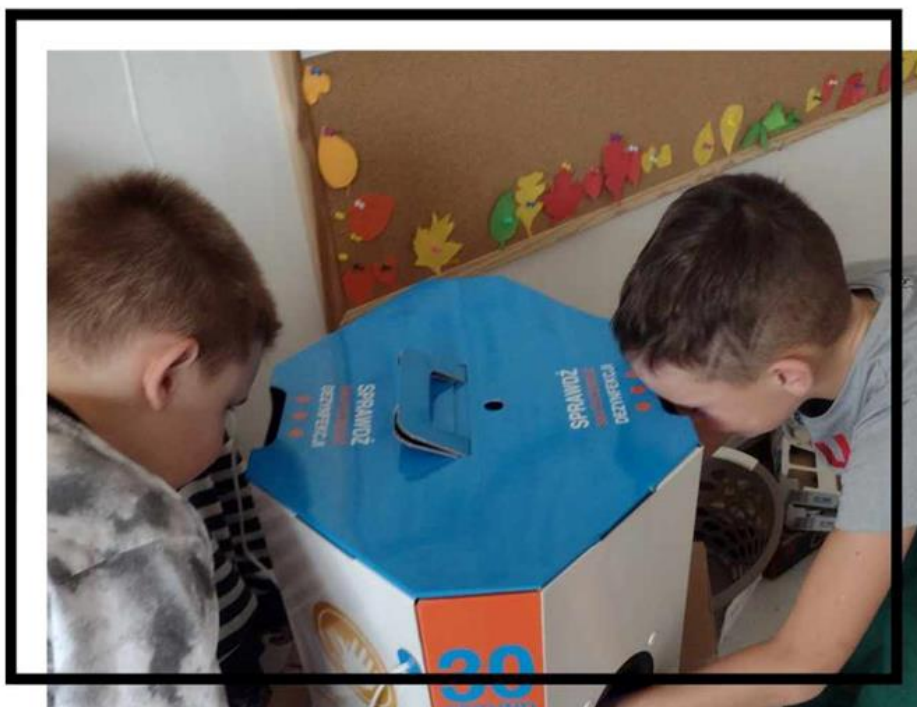
najbliższych.

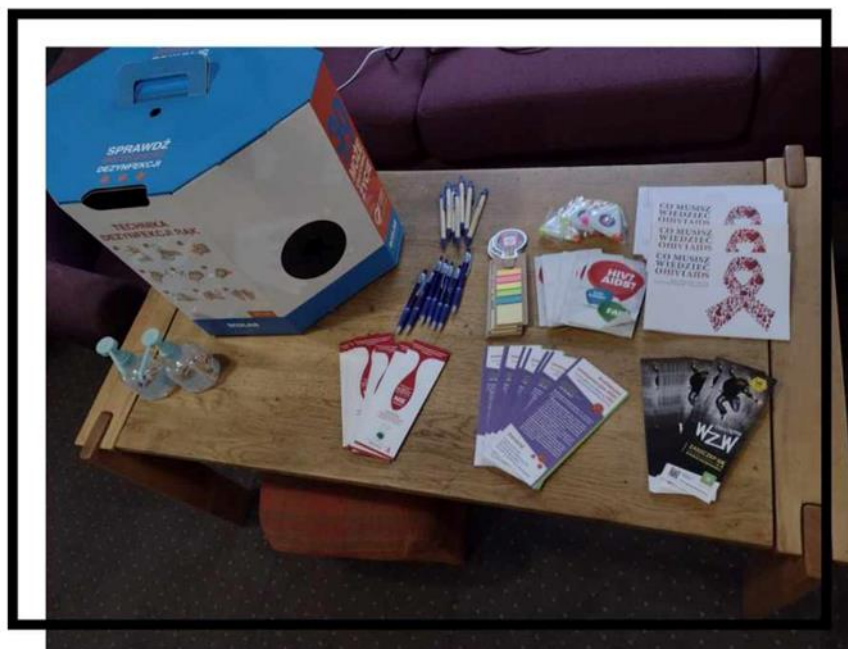
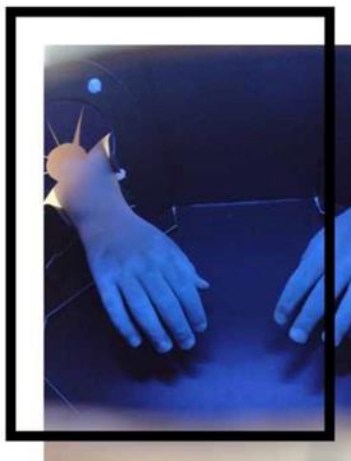
5.6. „Profilaktyka zakażeń bakteryjnych – Czyste ręczki!!”

Grupa docelowa: dzieci grup przedszkolnych, dzieci i młodzież w wieku szkolnym

Liczba odbiorców: 753

Główne działania w ramach interwencji: Interwencja lokalna realizowana w grupach przedszkolnych oraz w szkołach podstawowych w formie prelekcji i warsztatów, których celem jest zapoznanie dzieci z tematem higieny i profilaktyki zakażeń bakteryjnych. A co za tym idzie jest to sposób zwrócenia uwagi na ryzyko wystąpienia infekcji oraz ograniczanie rozprzestrzeniania się bakterii, co przyczynia się do poprawy zdrowia publicznego i jakości życia. Działania te są kluczowe zarówno w środowisku domowym, jak i w miejscach publicznych, takich jak szkoły i przedszkola oraz miejsca pracy.

6. Inne.

6.1. „Laurka dla Mamy - badajcie się Drogie Mamy, bo my Dzieci Was kochamy”

Grupa docelowa: dzieci w wieku przedszkolnym, rodzice, kadra pedagogiczna i personel administracyjny przedszkola

Liczba odbiorców: 5 818

Główne działania w ramach interwencji: działania w ramach programu zintensyfikowane były wśród dzieci grup przedszkolnych ale przede wszystkim skupiono się na dotarciu do rodziców tych dzieci oraz kadry pedagogicznej i personelu przedszkola. Zorganizowano w siedzibie PSSE Jelenia Góra spotkanie dyrektorów placówek przedszkolnych z terenu powiatu karkonoskiego i miasta Jeleniej Góry w celu przybliżenia tematyki związanej z profilaktyką

zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet poprzez regularne wykonywanie badań cytologicznych. Udostępniono materiały edukacyjne pomocne w realizacji programu oraz zaproponowano możliwości dotarcia do dużych grup odbiorców.

6.2. Program „Znamie! Znam je?”

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych

Liczba odbiorców: 366

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Ponadpodstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, przeprowadzono 3 wizyty w ramach programu dążąc do upowszechnienia wiedzy na temat czerniaków, budowania postaw prozdrowotnych u młodzieży ponadgimnazjalnej, nabycia przez uczniów umiejętności rozpoznawania czerniaka, nauczanie regularnego samobadania skóry, przekazania wiedzy o czynnikach podnoszących ryzyko zachorowania na czerniaka oraz zasadach ochrony przed tym nowotworem.

6.3. Program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)

Grupa docelowa: dzieci w wieku 9-14 lat

Liczba odbiorców: 7 213

Główne działania w ramach interwencji: Do wszystkich Szkół Podstawowych rozesłano materiały edukacyjne potrzebne do realizacji programu, zorganizowano spotkanie z przedstawicielami jednostek oświatowych na terenie miasta Jelenia Góra oraz z pielęgniarkami zajmującymi się szczepieniem dzieci w jednostkach podstawowej opieki medycznej. Na nadzorowanym terenie trwała stała koordynacja działań pomiędzy szkołami, POZ a PSSE w Jeleniej Górze zarówno działań edukacyjno-informacyjnych jak również

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

dystrybucja i zabezpieczanie odpowiedniej ilości szczepionek.

6.4. Światowy Dzień Zdrowia

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców: 258

Główne działania w ramach interwencji: W 2024 roku obchody Światowego Dnia Zdrowia były pod hasłem „Moje zdrowie, moje prawo”. Przypominał nam, że każdy człowiek ma prawo do dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych, edukacji i informacji, a także bezpiecznej wody pitnej, czystego powietrza, dobrego odżywiania, wysokiej jakości mieszkań, godnych warunków pracy i środowiska oraz wolności od dyskryminacji. Wszystkie działania skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra.

6.5. Profilaktyka wszawicy

Grupa docelowa: dzieci w grupach przedszkolnych i szkołach podstawowych

Liczba odbiorców: 13 360

Główne działania w ramach interwencji: Dotarcie do odbiorców w czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych, dystrybucja materiałów, instruktarze i pogadanki. Celem interwencji jest doprowadzić do powstania właściwych nawyków higienicznych od najmłodszych lat, związanych z korzystaniem z rzeczy osobistych (grzebień, szczotki do włosów, ozdoby do włosów, itp.), zwłaszcza nakryć głowy.

6.6. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Dzień Walki z Antybiotykami

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców: 983

Główne działania w ramach interwencji: Wszystkie działania skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra, oraz osób odwiedzających siedzibę firmy w czasie Światowego Dnia Walki z Antybiotykami w czasie którego zorganizowano wystawę tematyczną która miała zwrócić uwagę i podnieść świadomość społeczeństwa na temat zjawiska narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka.

6.7. Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego

Grupa docelowa: dzieci i młodzież wypoczywające podczas kolonii i półkolonii

Liczba odbiorców: 6 167

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Główne działania w ramach interwencji: Przeprowadzono 2 prezentacje przy pomocy lampy szkoleniowej UV dotyczące bezpiecznego wypoczynku: zakażeń bakteryjnych, zagrożeń mikrobiologicznych i chemicznych w żywności. Podczas trwania wypoczynku w mieście Jelenia Góra przeprowadzono pogadanki o alkoholu i narkotykach, dla dzieci przebywających na półkoloniach. Uczestnicy mieli okazję przekonać się jak szkodliwe działanie na organizm człowieka mają wszelkiego rodzaju używki. W siedzibie PSSE zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny w którym promowano badania profilaktyczne oraz szczepienia ochronne w tym HPV dla dzieci i osób dorosłych. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze uczestniczyła w imprezach plenerowych zorganizowanych na terenie miasta Jelenia Góra i powiatu. Podczas tych wydarzeń mieliśmy okazję poruszyć tematy bezpiecznych wakacji poprzez zabawę z dziećmi przy użyciu lampy szkoleniowej UV, podkreślić rolę czystych rąk. Dzieci i dorośli podczas tych imprez mieli okazję przekonać się jak szkodliwe działanie na organizm człowieka mają wszelkiego rodzaju używki np. narkotyki, dopalacze, papierosy, czy alkohol. Każdy miał możliwość założyć alkogogle, które symulują upojenie alkoholowe. Założenie ich pozwala uświadomić sobie jak ogromnym zagrożeniem jest jazda pod wpływem alkoholu. Na stoiskach można było znaleźć ulotki: bezpieczne korzystanie ze słońca, zagrożenie związane z HIV, bezpieczną żywnością czy szczepieniami ochronnymi.

6.8. Profilaktyka chorób osób starszych oraz promocja aktywnego starzenia się **Światowy Dzień Seniora**

Grupa docelowa: seniorzy, osoby starsze

Liczba odbiorców: 1 056

Główne działania w ramach interwencji: Zorganizowano 2 narady w której udział wzięli przedstawiciele Domu Pogodnej Jesieni oraz przedstawiciele Pogotowia Ratunkowego. W lokalnych mediach nagłośniono temat problematyki ludzi w podeszłym wieku w kontekście „Światowego Dnia Seniora”. Zorganizowano imprezę w Domu Pogodnej Jesieni na którą zostali zaproszeni pensjonariusze z okolicznych domów seniora. Tegoroczne obchody przebiegały pod hasłem „Seniorze Masz Tę Moc!!!”. 04 - 05. października 2024 r odbyły się w Jeleniej Górze tradycyjne Senioralia 2024r. Obyła się konferencja "Bezpieczny i Aktywny Senior" oraz Przegląd Amatorskiej Twórczości Seniorów, w którym wystąpiło siedemnaście zespołów i solistów. W ramach obchodów Światowego Dnia Seniora odbyła się impreza środowiskowa pod hasłem „Pogotowie Zdrowotne biała sobota” w dniu 05.10.2024r., której

głównym organizatorem było Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze. PSSE zorganizowało punkt informacyjny w którym prowadzono rozmowy indywidualne, dystrybucję materiałów o tematyce profilaktycznej /grypa, szczepienia ochronne, choroby układu krążenia/. Ponadto w tym dniu mieszkańcy w tym seniorzy mogli skorzystać z badań profilaktycznych /ciśnienia tętniczego, poziomu cukru, badania stomatologicznego i trychologa. Wszystkie informacje związane z obchodami Światowego Dnia Seniora zamieszczone były na stronie internetowej PSSE oraz w social mediach.

6.9. Wystawa naturalnych okazów grzybów "Grzybowe Królestwo"

Grupa docelowa: dzieci w grupach przedszkolnych oraz dzieci i młodzież w wieku szkolnym

Liczba odbiorców: 203

Główne działania w ramach interwencji: w dniach 15-17.10.2024 w siedzibie PSSE w Jeleniej Górze zorganizowano akcję edukacyjną dla dzieci z powiatu karkonoskiego i miasta Jelenia Góra. Pod czujnym okiem grzyboznawców dzieci i młodzież miała okazję poznać różne gatunki grzybów. Przeprowadzono prelekcje w tematyce bezpiecznego grzybobrania, właściwego zachowania się w lesie oraz zagrożeń związanych z ugryzieniem przez kleszcze. Dzieci i młodzież mogły uczestniczyć w warsztatach podczas których identyfikowały różne gatunki grzybów, uczyły się jak bezpiecznie i sprawnie usunąć wbitego kleszcza. Ponadto powstała przepiękna galeria prac plastycznych w temacie Grzybowego Królestwa.

6.10. Kampania EFSA

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców: 3 927

Główne działania w ramach interwencji: Przeprowadzono 2 prezentacje przy pomocy lampy szkoleniowej UV dotyczące bezpiecznego wypoczynku: zakażeń bakteryjnych, zagrożeń mikrobiologicznych i chemicznych w żywności, badania pozostałości pestycydów i innych zanieczyszczeń w produktach spożywczych oraz bezpieczeństwa nowych produktów spożywczych i składników przed ich wprowadzeniem na rynek. Działania skupiały uwagę odbiorców social media PSSE Jelenia Góra, informacje dotyczące kampanii umieszczane były

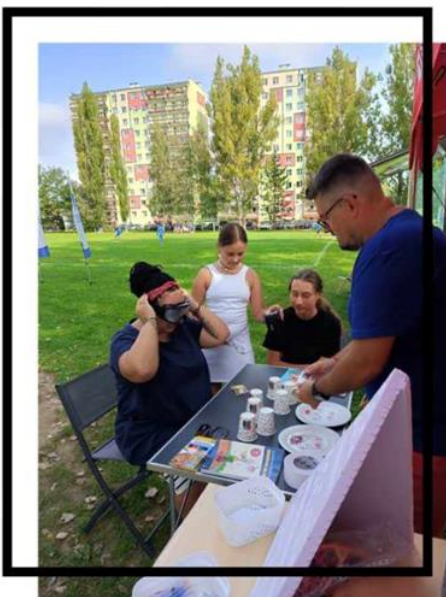
w ciągu całego roku 2024.

7. Podsumowanie

Rok 2024 był rokiem intensywnej pracy na rzecz propagowania wśród społeczeństwa bezpieczeństwa oraz działań mających na celu zwiększenie świadomości i zachęcenie ludzi do prowadzenia zdrowego trybu życia. Obejmowało ono różne aspekty, takie jak dieta, aktywność fizyczna, zdrowie psychiczne i profilaktyka chorób. Tworzyliśmy treści edukacyjne na stronie internetowej oraz w social mediach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze zachęcając do aktywności fizycznej, zdrowej zbilansowanej diety, dbania o nasze zdrowie psychiczne jak również profilaktykę zdrowotną. Wszystkie kampanie i akcje dotyczące regularnie wykonywanych badań, szczepień, dbania o higienę snu czy walki z nałogami to ważne tematy w naszym codziennym życiu.

Programy edukacyjne oraz akcje informacyjne w placówkach oświatowych to ważna część edukacji młodych ludzi, która nie tylko zachęcająca do zmian, ale również tworzy środowisko które je ułatwia. To przede wszystkim najlepszy sposób na kształtowanie odpowiednich postaw od najmłodszych lat.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

XIV Komunikacja społeczna jako promocja zdrowia

Komunikacja społeczna w roku 2024 odegrała bardzo dużą rolę w kształtowaniu postaw prozdrowotnych w naszym społeczeństwie. Poprzez proces przekazywania informacji, edukacji i motywowania ludzi do podejmowania zdrowszych wyborów docieraliśmy do lokalnej społeczności. Działania komunikacyjne prowadzono m.in. poprzez stronę internetową w serwisie gov.pl oraz media społecznościowe tj. Facebook. Korzystanie z tych kanałów komunikacyjnych zapewnia dotarcie do różnych grup odbiorców. Dzięki temu informacje o zdrowiu publicznym i potencjalnych zagrożeniach docierają szerokiego grona odbiorców. Najistotniejsze informacje publikowane są zawsze w witrynie internetowej, dodatkowo zamieszczane są w serwisach społecznościowych.

Na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/psse-jelenia-gora> umieszczane są najważniejsze informacje dotyczące zdrowia publicznego, ostrzeżenia publiczne oraz aktualności związane z pracą Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Strona pełni funkcję również Biuletynu Informacji Publicznej, czyli oficjalnego publikatora, zawierającego informacje wymagane prawnie, np. ogłoszenia o zamówieniach publicznych, podstawy prawne, działania itp. W czasie wystąpienia na terenie powiatu karkonoskiego i w mieście Jelenia Góra stanu klęski żywiołowej spowodowanej powodzią, tworzenie treści w social mediach oraz stronie internetowej pozwoliło na skuteczne dotarcie do szerokiego grona odbiorców. Szczególnie w momencie zagrożenia zdrowia i życia ludzi komunikaty trafiały w bardzo szybki sposób do wielu osób dbając w ten sposób o ich bezpieczeństwo. Dominujące treści dotyczyły edukacji w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów w obszarze suplementów diety, żywności wzbogacanej i żywności dla określonych grup. Szczególną wagę przywiązano do tematu profilaktyki chorób zakaźnych poprzez szczepienia ochronne. Podkreślono rolę szczepień w kontekście zapobiegania przed wieloma groźnymi infekcjami, zmniejszenia ryzyka epidemii oraz ochrony osób najbardziej narażonych, takich jak dzieci, seniorzy czy osoby z obniżoną odpornością. Docieraliśmy do odbiorców dzięki współpracy lokalnych mediów, TV Dami, w których emitowano spoty reklamowe w temacie szczepień ochronnych. Spoty promujące szczepienia ochronne w temacie szczepień przeciwko grypie czy covid-19, ale również ogólnopolskich akcji szczepień przeciwko krztuścowi i bezpłatnych szczepień dla kobiet w ciąży oraz szczepień dzieci w wieku od 9 do 14 lat przeciwko wirusowi brodawczaka

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

ludzkiego HPV. Mieszkańcy powiatu karkonoskiego oraz miasta Jeleniej Góry mogli zgłębić temat ważny dla każdego człowieka odpowiedzialnego, za życie soje i swoich najbliższych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

XV Wnioski końcowe

1. Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego należy uznać za stabilną.
2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach sieciowych miasta i powiatu była zgodna z obowiązującymi przepisami.
3. Obiekty użyteczności publicznej w większej części spełniały wymagania higieniczne i zdrowotne.
4. Stan sanitarno-techniczny placówek nauczania i wychowania jest dobry i ulega ciągłej poprawie.
5. Stan techniczny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w wyniku ich modernizacji również ulega ciągłej poprawie.
6. Wdrażanie i stosowanie zasad GHP/GMP oraz HACCP zapewnia właściwy poziom bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.
7. Konsumentom zapewniona została rzetelna informacja o środkach spożywczych, dzięki sprawowaniu wzmożonego nadzoru nad ich znakowaniem.
8. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny placówek lecznictwa otwartego nie budzi zastrzeżeń.
9. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych, podobnie jak liczba stwierdzonych chorób zawodowych.
10. Podejmowane działania oświatowo-zdrowotne przyczyniają się do wzrostu zainteresowania społeczeństwa zdrowym stylem życia.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

Spis treści

I	WSTĘP	2
II	Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w 2024 r.	6
1.	Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji (odra, różyczka, poliomyelitis)	6
1.1.	Odra	6
1.2.	Różyczka	6
1.3.	Poliomyelitis	6
2.	Grypa	6
3.	Gruźlica	7
4.	Choroby przenoszone drogą pokarmową	8
4.1.	Zakażenia bakteryjne	8
4.2.	Kampylobakterioza i jersinioza	8
4.3.	Czerwonka bakteryjna (szigelozą)	8
4.4.	Dur brzuszny i dury rzekome oraz gronkowcowe zatrucia pokarmowe	8
4.5.	Listerioza	9
4.6.	Włośnica	9
4.7.	Zatrucie jadem kiełbasianym	9
5.	Zakażenia wirusowe	9
5.1.	Zakażenia rotawirusowe	9
5.2.	Zakażenia norowirusowe	10
5.3.	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	10
6.	Choroby krwiopochodne	10
6.1.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	10
7.	Choroby odzwierzęce	11
7.1.	Borelioza	11
7.2.	Kleszczowe zapalenie mózgu	12
7.3.	Wścieklizna	12
7.4.	Bąblowica	12
8.	Podsumowanie sytuacji chorób zakaźnych	12
9.	Epidemia zakażeń wirusem SARS-CoV-2	15
10.	Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie	15
11.	Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze szczepień ochronnych w 2024 r.	15
11.1.	Sposób przekazywania szczepionek prowadzącym obowiązkowe szczepienia ochronne - dystrybucja szczepionek	21
11.2.	Uchylenie się od obowiązku szczepień ochronnych przez osoby prawnie do tego zobowiązane jako czynnik determinujący możliwy spadek stanu zaszczerpienia populacji przeciw chorobom zakaźnym – działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowane w celu egzekwowania obowiązku szczepień	22
12.	Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS	22
III	Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą	23
1.	Informacje podstawowe	23
2.	Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	23
2.1.	Działalność lecznicza realizowana przez podmioty lecznicze, udzielające stacjonarnych i całodobowych oraz ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych	23
2.2.	Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne	23
2.3.	Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	24
2.4.	Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	24

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

3.	Postępowanie z odpadami medycznymi	24
4.	Podsumowanie	25
IV	Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	26
1.	Zakres nadzoru sanitarnego	26
2.	Ogólna ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów (krótka charakterystyka poszczególnych grup zakładów)	27
2.1.	Produkcja żywności	27
2.2.	Obrót środkami spożywczymi	31
2.3.	Zakłady żywienia zbiorowego, w tym zakłady usług cateringowych	32
3.	Jakość zdrowotna środków spożywczych	33
3.1.	System RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)	33
3.2.	Nadzór nad znakowaniem żywności i bezpieczeństwem środków spożywczych dla określonych grup (żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, dla niemowląt i małych dzieci, środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę do kontroli masy ciała) suplementów diety oraz środków spożywczych wzbogaconych	34
3.3.	Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów oraz zatrucia grzybami	35
4.	Wybrane zagadnienia nadzoru nad zakładami żywienia zbiorowego zamkniętego	36
4.1.	Grupa zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego	36
4.2.	Stołówki w szkołach i przedszkolach	39
4.3.	Grupa zakładów usług cateringowych	41
5.	Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	41
6.	Charakterystyka stanu sanitarnego zakładów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na trasach turystycznych	42
7.	Podsumowanie	43
V	Jakość wody przeznaczonej do spożycia	44
1.	Zaopatrzenie ludności w wodę	44
1.1.	Pobór wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej	44
1.2.	Struktura wodociągów w Jeleniej Górze i powiecie karkonoskim	45
1.2.1.	Miasto Jelenia Góra	45
1.2.2.	Powiat karkonoski	45
2.	Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	46
2.1.	Ocena jakości wody dostarczanej przez wodociągi w 2024 roku	46
2.2.	Analiza przekroczeń parametrów mikrobiologicznych	46
2.3.	Analiza przekroczeń parametrów chemicznych – odstępstwa	47
2.4.	Substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi	47
2.4.1.	Miasto Jelenia Góra	47
2.4.2.	Powiat karkonoski	48
2.5.	Badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella w instalacji wewnętrznej budynków użyteczności publicznej	49
2.5.1.	Miasto Jelenia Góra	49
2.5.2.	Powiat karkonoski	50
3.	Badania laboratoryjne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	50
VI	Pływalnie	51
1.	Wstęp	51
2.	Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach	51

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

2.1.	Parametry mikrobiologiczne i fizykochemiczne	51
2.2.	Legionella	51
3.	Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej	52
3.1.	Realizacja harmonogramów pobierania próbek wody	52
3.2.	Roczna zbiorcza ocena wody na pływalniach	52
VII	Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli	52
1.	Stan sanitarny miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli	52
VIII	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	52
1.	Informacje ogólne	52
2.	Stan sanitarny wybranych obiektów	53
2.1.	Domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę, noclegownie i domy dla bezdomnych, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	53
2.2.	Zakłady przedpogrzebowe	53
2.3.	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczące łącznie wskazane usługi	53
2.4.	Obiekty hotelarskie	54
2.5.	Dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, stacje metra i środki transportu	54
2.6.	Zakłady karne i areszty śledcze	54
2.7.	Inne obiekty użyteczności publicznej	54
2.8.	Cmentarze	55
3.	Systematyczna i skuteczna egzekucja przestrzegania przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w miejscach użyteczności publicznej	55
4.	Podsumowanie	55
IX	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	56
1.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	56
1.1.	Cele sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	56
1.2.	Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	57
1.3.	Podsumowanie	58
X	Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi w środowisku pracy	59
1.	Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego	59
2.	Ocena warunków pracy i narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych	60
3.	Choroby zawodowe	60
4.	Działalność laboratoryjna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie badań i pomiarów środowiska pracy	61
5.	Ocena warunków pracy zabezpieczenia/usuwania wyrobów zawierających azbest – na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2024 r.	61
6.	Radon	61
7.	Podsumowanie	61
XI	Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w obszarze chemikaliów	62
1.	Produkty biobójcze	62
2.	Substancje chemiczne i ich mieszaniny	62
3.	Detergenty	62

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

4.	Produkty kosmetyczne	62
5.	Prekursory narkotyków kat. 2 i 3	62
6.	Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne	62
6.1.	Ograniczenie obrotu i dostępności środków zastępczych. Działalność kontrolna	62
6.2.	Rejestr zatruć środkami zastępczymi (ŚZ) lub nowymi substancjami psychoaktywnymi (NSP)	62
6.3.	Ocena ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych	63
XII	Higiena procesów nauczania, wychowania oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży w roku 2024	64
1.	Stan sanitarny budynków lub ich części w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dla dzieci i młodzieży	65
2.	Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej	66
3.	Higiena procesu nauczania	66
4.	Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	69
5.	Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku	69
6.	Żłobki i kluby dziecięce	69
7.	Nadzór nad placówkami z pobytem całodobowym	69
8.	Podsumowanie	70
XIII	Programy edukacyjne	71
1.	Profilaktyka nadwagi i otyłości	71
1.1.	Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”	71
2.	Profilaktyka palenia tytoniu	71
2.1.	Program „Bieg po zdrowie”	71
2.2.	Program „Czyste powietrze wokół Nas”	72
2.3.	Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu	72
2.4.	Profilaktyka Palenia tytoniu (w tym „Światowy Dzień Bez Tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia”)	72
3.	Profilaktyka innych uzależnień	72
3.1.	„Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych”	72
4.	Profilaktyka zaburzeń zdrowia psychicznego	73
4.1.	Program „ARS, czyli jak dbać o miłość”	73
5.	Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS	73
5.1.	Krajowy program zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV	73
5.2.	Program Wybierz Życie Pierwszy Krok	73
5.3.	Program Podstępne WZW	74
5.4.	Profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań na AIDS	74
5.5.	Promocja szczepień ochronnych (w tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, „Europejski tydzień Szczepień”)	74
5.6.	„Profilaktyka Zakażeń Bakteryjnych – Czyste Rączki!!”	75
6.	Inne	76
6.1.	„Laurka dla Mamy - badajcie się Drogie Mamy, bo my Dzieci Was kochamy”	76
6.2.	Znamie! Znam je?	78
6.3.	Program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)	78
6.4.	Światowy Dzień Zdrowia	79
6.5.	Profilaktyka wszawicy	79
6.6.	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”, „Światowy Dzień Walki z Antybiotykami	79

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2024 rok

6.7.	Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego	79
6.8.	Profilaktyka chorób osób starszych oraz promocja aktywnego starzenia się Światowy Dzień Seniora	80
6.8.	Profilaktyka chorób osób starszych oraz promocja aktywnego starzenia się Światowy Dzień Seniora	80
6.9.	Wystawa naturalnych okazów grzybów "Grzybowe Królestwo"	81
6.10.	Kampania EFSA	82
7.	Podsumowanie	83
XIV	Komunikacja społeczna jako promocja zdrowia	85
XV	Wnioski końcowe	78
	Spis treści	79